

Pasvalio Mariaus Katiliškio
viešosios bibliotekos
VEIKLOS ATASKAITA
2024

TURINYS

Vadovo pranešimas.....	3
Strateginių ir veiklos tikslų įgyvendinimas.....	5
2024 m. veiklos rodiklių įgyvendinimas:	
Vartotojų charakteristika.....	6
Bibliotekos paslaugų prieinamumas.....	6
Elektroninio turinio kūrimas; Informacinės, elektroninės paslaugos.....	10
Krašto dokumentinio kultūros paveldo kaupimas, sklaida.....	15
Modernių paslaugų bibliotekos lankytojams kūrimas.....	19
Projekto „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“ įgyvendinimas.	19
Bibliotekos įvaizdžio formavimas, atstovavimas, partnerystė.....	20
Metodinė veikla, kvalifikacija.....	23
Bibliotekos materialinė būklė.....	27
Dokumentų fondo formavimas.....	28
Atviro jaunimo centro veikla.....	32
Finansavimas.....	33
Išvados.....	37
Priedai	
Priedas Nr. 1 Renginiai.....	40
Priedas Nr. 2 „Projektinė veikla“.....	113

Ataskaitą parengė:

Danguolė Abazoriuvienė – direktorė

Audronė Likienė – IMIIC vedėja

Kristina Gasiliūnė – VAC vedėja

Dainius Vareika – pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams

Aušrinė Vainauskienė – AJC vyriausioji specialistė

Edita Jareckaitė – kultūrinės veiklos vyriausioji vadybininkė

Laima Bulakina – vyriausioji buhalterė

Agnė Naunikaitė – dailininkė

VADOVO PRANEŠIMAS

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka, vykdydama savo misiją – būti atvira, skatinti žinių visuomenės raidą, formuoti visą gyvenimą trunkančio mokymosi aplinką, užtikrinti teisę į informaciją, raiškos laisvę ir suteikti galimybę visiems ir kiekvienam naudotis informacijos ištekliais, 2024 metais savo veiklomis stengėsi įrodyti, kad šiandieninio gyvenimo kontekste labai svarbus yra bibliotekos, kaip viešos prieigos prie interneto visuomenei teikėjos, informacinio raštingumo skleidėjos, naudojimosi el. valdžios paslaugomis skatintojos, mokymosi ir kultūros skleidėjos, vaidmuo.

Dokumentai, kuriais bibliotekos darbuotojai vadovavosi darbe ir siekė rezultatų buvo Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginis veiklos planas, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos 2021–2025 metų strateginis veiklos planas, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos 2024 metų veiklos planas. Svarbiausias dėmesys buvo skirtas paslaugų, atitinkančių šiuolaikinės visuomenės poreikius plėtrai, teigiamo bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdžio, skatinančio vartotojų pasitikėjimą ir pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis formavimą, darbuotojų kompetencijų tobulinimui ir motyvacijos dirbti bibliotekoje didinimui.

2024 metų veikla buvo vykdoma Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje, Joniškėlio miesto bibliotekoje, 31 kaimo padalinyje, Pasvalio Atviraime jaunimo centre.

Svarbūs 2024-ųjų metų įvykiai: pradėtos projekto „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“ („Network of Inclusive Libraries for people of Disadvantaged social groups“), INCLUSIVE, Nr. LL-00143 veiklos, bibliotekoje viešėjo Lietuvos kultūros ministras Simonas Kairys kartu su viceministrais Rimantu Mikaičiu, Albinu Vilčinsku ir ministro patarėju Sigitu Šležu, projektinės veiklos vyriausiosios vadybininkės E. Jareckaitės, vienintelės iš Lietuvos, dalyvavimas Australijoje, Brisbane, vykusiame Tarptautinės bibliotekų asociacijų ir institucijų federacijos (IFLA) informacinės ateities viršūnių susitikime ir Pasvalio bei bibliotekos vardo garsinimas tarptautiniu lygmeniu, skaitant pranešimą „Mobilioji biblioteka: pasiekti ir jungti“, (apie naują/būsimą Pasvalio mobilios bibliotekos modelį senjorams, žmonėms su negalia, mažiau galimybių turintiems asmenims).

Didelis dėmesys skirtas darbuotojų kompetencijų tobulinimui. Suteikta galimybė mokytis ir dalintis gerąja patirtimi ne tik Lietuvos, bet ir Suomijos, Belgijos, Slovėnijos, Lenkijos, Norvegijos bibliotekose (pagal ERASMUS+ programą), kelti kvalifikaciją dalyvaujant tarptautiniuose susitikimuose Šveicarijos bibliotekose, Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos mokymuose įgyvendinant projektą „Kompetencijų biblioteka“.

Viešosios bibliotekos darbuotojai – stiprūs profesionalai ir geba dalintis gerąja patirtimi su kitų bibliotekų darbuotojais: parengta stažuotė Panevėžio apskrities bibliotekininkams „Kultūros paveldo veiklų organizavimas“. Viena iš jos veiklų: Pasvalio krašto kultūros paveldo e. bibliotekos „Pasvalia“ pristatymas. Bibliotekoje 2024 m. stažavosi Molėtų r. savivaldybės bei Biržų r. savivaldybės viešųjų bibliotekų bibliotekininkai.

Kaip ir kasmet, biblioteka daug dėmesio skyrė **tradiciniams renginiams**: geriausių skaitytojų apdovanojimams, vykstantiems Nacionalinės bibliotekų savaitės metu, Poezijos pavasario, Pasvalio miesto gimtadienio renginiams. 2024 m. suorganizuotas Bernardo Brazdžionio literatūros premijos teikimo renginys ir literatūriniai-muzikiniai Bernardo Brazdžionio skaitymai, Mariaus Katiliškio skaitymai ir rašytojo 110-ųjų gimimo metinių minėjimo renginiai bibliotekoje

bei Joniškio r. Katiliškų k., Vaškų V. Zaborskaitės bibliotekos 10-asis kūrybinės raiškos konkursas „Eilėraščio menas ir jo interpretacija“, renginys „Žurnalui „Šiaurietiški atsivėrimai“ 25-eri.

Tęsiama **Profesoriaus Algio Mickūno filosofijos centro veikla**. 2024 m. buvo suorganizuotas virtualus susitikimas su profesoriumi A. Mickūnu, įvyko dvi moksleivių filosofijos konferencijos.

Toliau tęsiamos **iniciatyvos „Biblioteka visiems“** veiklos, didinamas paslaugų prieinamumas įvairių negalią turintiems žmonėms. Glaudžiai bendradarbiauta su specialiujų poreikių asmenis vienijančiomis institucijomis: Pasvalio socialinių paslaugų centru, Pasvalio rajono paramos šeimai centro Socialinės globos padaliniu „Viltis“, Pasvalio „Riešuto“ mokykla, Dienos užimtumo centru „Gelbėkit vaikus“, Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centru, Pasvalio rajono neįgaliųjų draugija „Esame ir būsimė“, daugiafunkciais centrais, autizmo spektro sutrikimą turinčių vaikų šeimomis.

2024 m. didelis dėmesys skirtas **darbui su vaikais**. Vaikų erdvėje, Šeimos kambaryje, Kūrybos ir edukacijos erdvėje, Individualių užsiėmimų erdvėje, „Mono arba stereo“ erdvėje visus metus vyko neformalaus ugdymo, literatūriniai, kultūriniai renginiai: knygų pristatymai ir aptarimai, garsiniai teatralizuoti skaitymai, susitikimai su rašytojais, knygų iliustratoriais, edukaciniai-kūrybiniai užsiėmimai, pažintinės ekskursijos, literatūrinės, piešinių ir darbelių parodos, konkursai. Kiemėnų, Pušaloto, Meškalaukio kaimo bibliotekos organizavo vaikų vasaros stovyklas, kitose kaimo bibliotekose kartu su bendruomene – rūpintis vaikų laisvalaikio užimtumu, organizuotos ekskursijos, kūrybiniai edukaciniai užsiėmimai, žygiai.

Labai išaugo „**Mono arba stereo**“ erdvėje inicijuota virtualios bibliotekos ELVIS paslauga – garsinių knygų išdavimas Viešosios bibliotekos ir padalinių lankytojams.

Išpopuliarėjo Knygų gražinimo ir Knygomatų paslauga Viešojoje ir Joniškėlio m. bibliotekose – knygas galima gražinti ir atsiimti bet kuriuo paros metu ir visomis savaitės dienomis.

Sukurtos 6 naujos paslaugos: mentorystė Pasvalio rajono gimnazijose; kūrybinės tvarumo dirbtuvės; neformalaus suaugusiųjų švietimo mokymai įgyvendinant ERASMUS+ projektą; biblioterapiniai skaitymai Socialinių paslaugų centre ir jo padalinyje; Žaliojoje erdvėje lankytojams pasiūlyta keistis augalais ir daigais; įsigytas infoterminalas (bibliotekos paslaugų reklamai ir viešinimui).

Organizuoti skaitmeninio raštingumo ugdymo mokymai ir įvairios akcijos. Viešoji biblioteka, paskatinta asociacijos „Langas į ateitį“, viena iš pirmųjų respublikoje išbandė mentorystės modelį ir prisijungė prie Šiaurės ministrų tarybos biuro Lietuvoje novatoriškos iniciatyvos „Skaitmeninės atskirties mažinimas keičiantis kartų patirtimi“ – kuria siekiama sukurti, išbandyti ir išplėtoti novatorišką informacinių ryšių technologijų (IRT) mentorystės tarp jaunimo ir vyresnio amžiaus žmonių sistemą Lietuvoje ir Šiaurės šalyse. Projektu siekiama mažinti kartų atotrūkį, suteikiant jauniems asmenims galimybę konsultuoti senjorus, skatinant skaitmeninių įgūdžių ugdymą ir kartų bendradarbiavimą.

Didelio Pasvalio miesto šventės dalyvių susidomėjimo susilaukė pasirodęs interaktyvus Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos sukurtas Medijų ir informacinio raštingumo furgonėlis „Cookie truck“. Biblioteka dalyvavo akcijoje „Pasaulinė medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) savaitė“. Jos metu atnaujintas orientacinio žygio maršrutas sulaukė itin gausaus dalyvių skaičiaus. Susidomėjimo sulaukė ir MIRKT renginių transliacijos visose rajono bibliotekose.

Atvirame jaunimo centre organizuotas neformalus ugdymas, ypač mažiau galimybių turintiems, verslumo ugdymui, darbo rinkai reikalingų kompetencijų ir įgūdžių įgijimui. Atskaitiniais metais ypatingas dėmesys buvo skiriamas jaunimo profesiniam orientavimui, saviraiškai ir kūrybiškumui.

Toliau vyko skaitmeninio darbo ir virtualios Pasvalio krašto paveldo bibliotekos „Pasvalia“ kūrimas. Ypatingas dėmesys buvo skirtas edukacinei, projektinei veiklai, mobiliam darbui. Didelio dėmesio sulaukė Kultūros paso finansuojamos edukacinės programos „Šviesos grafiti“, „Dangaus abėcėlė“, „Neprasmek!“, kuriose dalyvavo atstovai iš Panevėžio, Biržų, Kupiškio, Pakruojo, Joniškio rajonų. Smagu buvo sulaukti daug lankytojų Rašytojų erdvėje (Mariaus Katiliškio atminimo kambaryje ir Jono Mikelinso bibliotekoje), Garso įrašų ir vaizdo studijoje.

Vykdamas projektinę veiklą, pateiktos 8 projektų paraiškos ES fondų, Lietuvos kultūros tarybos, Pasvalio rajono savivaldybės finansinei paramai gauti, finansavimas gautas 4 projektams ir programoms.

Svarbus akcentas – 2024-aisiais oficialiai paskelbta, kad 2027 metais Pasvalys taps Kultūros sostine ir biblioteka, minėdama savo 90-metį, galės svariais renginiais prisidėti prie Pasvalio įvaizdžio gerinimo.

Siekiant veiklų optimizavimo – sujungtos 5 bibliotekos su daugiafunkciais centrais. Pagerinta materialinė bazė. Į naujas patalpas perkelta Raubonių kaimo biblioteka, suremontuota dalis Joniškėlio m. bibliotekos patalpų, atliktas remontas Norgėlių Anastazijos Kanoverskytės-Sučylienės bibliotekoje. Įrengta saulės elektrinė (45,76 kw) ant Viešosios bibliotekos pastato stogo.

Didžiudamasi ir džiaugdamasi 2024 m. pasiektais rezultatais, matydama Pasvalio viešosios bibliotekos ir padalinių kuriama pridėtinę vertę, prisidedančią prie įvairių strategijų – tokių kaip kultūros, informacijos, raštingumo, švietimo, socialinės atskirties mažinimo ir kitų – įgyvendinimo, nuoširdžiai dėkoju darbuotojams, partneriams, rėmėjams, savivaldybės darbuotojams, visiems, kurie mus matė, padėjo, skatino tobulėti ir kurti šiuolaikinę žinių visuomenę.

I SKYRIUS

STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka, įgyvendindama 2024 m. veiklos plane numatytas priemones ir vadovaudamasi Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2026 m. ir Viešosios bibliotekos 2021 – 2025 m. strateginių veiklos planų programomis, pasiekė rodiklius:

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė 2024 m.	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė 2025 m.	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
		2022 m.	2023 m.	2024 m.		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
004-02-02-02 Kultūrinės šviečiamosios veiklos vystymas	Renginių skaičius	1609	1838	2202	1240	Netaikoma	Netaikoma
	1230						
004-02-02-03 Modernių paslaugų bibliotekos lankytojams	Sukurtų naujų paslaugų skaičius	5	5	6	3		
	3						

kūrimas							
004-02-02-07 Projekto „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“	Sutelktų įvairių socialinių grupių lankytojų skaičius 50	-	-	0	100		
004-02-04-04 Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas“	Lankytojų skaičius 220200	248330 (iš jų virtualių-84318)	246348 (iš jų virtualių-72701)	227302 (iš jų virtualių-50915)	220400		
004-02-04-05 Dokumentų fondo formavimas	Įsigytų dokumentų skaičius 7500	9757	8994	11250	7500		
007-03-02-06 Atviro darbo su jaunimu plėtra ir veiklos užtikrinimas	Unikalių AJC lankytojų skaičius 220	941	1087	845	250		
	Mažiau galimybių turinčių, rizikos grupei priklausančių AJC/erdvės lankytojų skaičius 20	52	93	250	25		
	Jaunimo inicijuotų/suorganizuotų veiklų skaičius 5	10	12	17	7		

Lentelėje: Faktinės poveikio rodiklio reikšmės pateiktos iš Lietuvos integralios bibliotekų sistemos (LIBIS) statistinės ataskaitos ir VB ataskaitų.

Vykdydama 2024 metų veiklos planą Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka įgyvendino šiuos tikslus ir uždavinius:

1. **Tikslai:** Plėtoti modernaus ir patrauklaus bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centro veiklas. 2. Formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis.

004 Kultūros ir turizmo programa

004-02 Programos tikslas: Didinti turistinio, aktyvaus ir kultūrinio gyvenimo patrauklumą rajone

004-02-02 programos uždavinys: Padidinti kultūros paslaugų įtraukumą, paspartinti kultūros paveldo įveiklinimo procesus

004-02-02-02 Priemonė: Kultūrinės šviečiamosios veiklos vystymas.

1. **VB Uždavinys Gerinti gyventojų kultūrinį raštingumą, formuoti teigiamą požiūrį į skaitymą, didinti kultūrinių renginių prieinamumą bendruomenei.**

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2024 m. sausio 1 d. Pasvalio rajone gyveno 21933 nuolatinių gyventojų, mieste – 7248, kaimo vietovėse – 14685 gyventojai.

Pasiekti rodikliai:

Numatyti kriterijai 2024 m. plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Sutelkta gyventojų 22 %	24 %	↑ 2 %
Registruoti vartotojai – 4812	5244	↑ 432
Lankytojų skaičius (t. sk. virtualių) – 220300 (50170)	227302 (50915)	↑ 7002
Išduota dokumentų – 164280	169157	↑ 4877
Organizuota renginių ir parodų –	2202	↑ 632

1570		

Vidutinis gyventojų skaičius rajone, tenkantis vienai bibliotekai 665, kaime – 474. Sutelktumo rodikliai: 24 % rajone; Baziniame paslaugų šeimai pakete „Kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei skaitymo raštingumo ugdymas“ pasiektas vertinimo rodiklis – 59,25% (rodikliu vertinamas rajono bibliotekų teikiamų kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei skaitymo raštingumo ugdymo paslaugos prieinamumas savivaldybėje).

Rajono bibliotekose sutelkta 5244 registruoti vartotojai. Lyginant su 2023 m. registruotų vartotojų skaičius padidėjo, nes pilnai funkcionuojanti LIBIS (Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema) leidžia tiksliai apskaityti vartotojus ir jie nebesidubliuoja. Skaitytojo pažymėjimas galioja visose Lietuvos viešosiose bibliotekose bei jų padaliniuose/filialuose. Kitų bibliotekų skaitytojai (turintys kitos bibliotekos skaitytojo bilieta), naudojantys mūsų bibliotekos visomis paslaugomis – apskaitomi kaip lankytojai. Todėl kasmet auga bibliotekos lankytojų skaičius. Lankytojų skaičiaus augimą įtakojo ir paslaugų įvairovė, veiklų mobilumas ir gausa. O sutelktumo rodiklis apskaitomas atsižvelgiant į registruotus vartotojus ir gyventojų skaičių rajone.

Dokumentų išduoties rodiklis padidėjo 4877, daugiau išduodama vietoje. *Priežastis:* apskaitomi įvairūs žaidimai, kuriais naudojami/žaidžiami bibliotekos lankytojai.

Rajono bibliotekos kasmet aktyviai įsijungia į respublikines iniciatyvas: „Metų knygos rinkimai“, „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“, Tarptautinė Vaikų knygos diena“, „Savaitė be patyčių“, „Vasara su knyga“ ir kt. Organizuojami susitikimai su žymiais žmonėmis, rašytojais, menininkais, tradiciniai renginiai: M. Katiliškio, B. Brazdžionio skaitymai, Poezijos pavasaris ir kt. Įsikūrus Lietuvių kalbos draugijos Pasvalio P. Būtėno skyriui – organizuojamos bendros veiklos. Rajone veikia 8 Klubai pagal pomėgius, iš jų 6 Knygų klubai. Panaudojant IT galimybes – organizuojamos renginių transliacijos. Sujungus 5 daugiavfunkčius centrus su bibliotekomis – išsiplėtė paslaugų ir renginių įvairovė. Renginių skaičius kasmet didėja – tai įtakojo bendrystė, partnerystė, projektinė veikla, naujos, patrauklios erdvės, paslaugų, veiklų įvairovė. 2024 m. pasikeitus renginių apskaitai – jie bus išskaidomi ir nuo 2025 m. edukacijos ir kt. veiklos bus apskaitomos atskirai (nebejeis į bendrą renginių skaičių), todėl renginių skaičius gali mažėti.

Renginiai (priedas Nr. 1).

2. VB Uždaviny. Užtikrinti bibliotekos paslaugų, atitinkančių bendruomenės poreikius ir prioritetus, kokybę ir prieinamumą.

Numatyti kriterijai 2024 m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Mobili komanda: Aptarnauti skaitytojus namuose –16	97	↑ 81
Dokumentų išduotis – 700	414	↓ 286
Sutelkti savanorių – 230	212	↓ 18
Sutelkti knygnešių 165 -aptarnauti skaitytojų 117 -Išduotis 12700	299 336 10340	↑ 134 ↑ 219 ↓ 2360
Teikti Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) paslaugas: -gauta iš kt. bibliotekų – 20 -išsiųsta kt. bibliotekoms – 10	54 66	↑ 34 ↑ 56
Sukurta naujų paslaugų – 3	5	↑ 2
Suteikta <i>Vieno langelio</i>	10	✓

paslaugų – 10 pavadinimų		

Jau trečius metus **Mobili komanda** teikė įvairias paslaugas rajono bibliotekoms, mokykloms, daugiafunkciams centrams, bendruomenėms, socialinių paslaugų įstaigoms. Socialinių paslaugų centre ir Dienos užimtumo padalinyje buvo švenčiamos valstybinės šventės ir minimos kitos datos: Vasario 16-oji, Verbų sekmadienis, Motinos diena ir kt. Šiame centre ir Pasvalio ligoninėje suorganizuoti 34 biblioterapiniai skaitymai 204 asmenims. Pasvalio lopšeliuose-darželiuose „Liepaitė“ ir „Eglutė“ vyko sensoriniai skaitymai „Kaip kiškis mokėsi drąsos“, „Kapt kapt mieste“, užsiėmimai su teatrinėmis lėlėmis „Du ožiukai“ ir naujų knygų pristatymas. Bibliotekos padaliniuose vyko kūrybinės dirbtuvės „Mezgame be virbalų“, „Nusinerk apyrankę“, edukacija „Paliesk abėcėlę rankomis“. Edukatorių grupė lankėsi Krinčino ir Daujėnų miestelių vasaros šventėse, Kiemėnų vaikų vasaros stovykloje, kur pristatė VR akinius, interaktyvius žaislus, organizavo lauko žaidimus ir estafetes. Itin didelio populiarumo susilaukė nauja edukacinė programa „Neprasmek“. Tai orientacinis žaidimas-edukacija, vykdyta Pasvalio senajame parke.

Stengiantis patenkinti senyvo amžiaus gyventojų grupių poreikius skaityti – buvo teikiama **knygnešystės** paslauga.

Visos rajono bibliotekos turi knygnešių, o mobili komanda aptarnauja atokiausių kaimų gyventojus ir Pasvalio miesto senyvo amžiaus, neįgalius gyventojus – pristatydamas knygas į namus. Ataskaitiniais metais Pasvalio mieste aptarnauta 10 asmenų, jiems nuvežta knygų – 851 egz.

299 rajono knygnešiai 2024 m. aptarnavo 336 skaitytojus ir pristatė 10340 egz. įvairių dokumentų.

Bibliotekoje teikiama Tarpbibliotekinio abonemento paslauga (TBA) – nesant leidinio bibliotekos fonde – skaitytojams sudaryta galimybė užsisakyti leidinius iš kitų Lietuvos bibliotekų. Ši paslauga – nemokama. Ja naudotis gali visi skaitytojai, turintys galiojantį LIBIS skaitytojo pažymėjimą. 2024 m. TBA paslauga pasinaudojo 27 vartotojai (2023 m. – 6). Gauta užsakymų iš kitų bibliotekų 44 (2023 m. – 21 egz.) išsiųsta dokumentų kitoms bibliotekoms 66 (2023 m. – 8 egz.).

Visą parą vartotojai gali naudotis prie viešosios bibliotekos įrengtu knygų gražinimo įrenginiu (7/24).

Skaitytojų patogumui bibliotekoje įdiegtas knygų išdavimo ir gražinimo įrenginys. Savitarnos aparatas stovi Vaikų erdvėje (3 a.). Bibliotekos Vaikų erdvės darbuotojai skatina lankytojus pasinaudoti šia paslauga – knygas gražinti ir pasiimti pasinaudojant savitarnos aparatu. Knygų išdavimo ir gražinimo įrenginys padeda į biblioteką pritraukti daugiau lankytojų – jaunieji skaitytojai pamėgo naudotis modernia knygų išdavimo sistema. 2024 m. savitarnos aparatu pasinaudojo 1003 kartus, savitarnos būdu išduoti 256 leidiniai, gražinti 747. 2024 m. buvo planuota įsigyti Savitarnos įrenginį ir Knygų erdvėje (1 a.), tačiau ataskaitiniais metais negavus finansavo – įrenginys nenupirktas.

Prie viešosios ir Joniškėlio m. bibliotekų įrengti knygomatai. VB knygomatu 2024 m. pasinaudojo 214 kartų, Joniškėlio – 15.

2024 m. metais biblioteka toliau didino savo paslaugų prieinamumą įvairią negalią turintiems žmonėms ir tęsė iniciatyvos „Biblioteka visiems“ veiklas: siekdama padėti **ASS turinčių vaikų** šeimoms, vaikams ir taip mažinti ASS vaikų socialinę atskirtį – organizuotos įvairios veiklos, įvairūs renginiai specialiujų poreikių, įvairaus amžiaus bei socialinės atskirties asmenims. Autizmo supratimo mėnesiui paminėti pristatyta ASS sergančios Saulės Kaulinytės iš Kauno paroda „Gėlių vaikai“. Gegužės mėnesį kartu su Pasvalio „Riešuto“ mokykla suorganizuota

tradicinė kasmetinė rajoninė jungtinė kūrybinių darbų paroda, „Puokštė Lietuvai“, kuri rengiama jau 28 metus. Darbus parodai pristatė ugdymo, užimtumo įstaigos, organizacijos, draugijos, dirbančios su specialiujų poreikių vaikais ir suaugusiais bei neįgaliaisiais. Darbai buvo eksponuojami Vaikų erdvėje. Visus metus kvietėme registruotis į sensorinius skaitymus pagal knygas, kai naudojamos įvairios vizualinės, taktilinės ir kitokios sensorinės priemonės, o teksto prasmė perteikiama pasitelkiant pojūčius. 2024 metais bendradarbiauta su specialiujų poreikių asmenis vienijančiomis institucijomis: Pasvalio r. paramos šeimai centro socialinės globos padaliniu „Viltis“, Pasvalio „Riešuto“ mokykla, Pasvalio vaikų dienos centru „Debesų kiemas“, Dienos užimtumo centru „Gelbėkit vaikus“, Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centru, Pasvalio rajono neįgaliųjų draugija „Esame ir būsimė“, kaimų dienos centrais, ASS turinčių vaikų šeimomis.

Mono arba stereo“ erdvėje įsikūręs aklųjų ir silpnaregių paslaugų punktas, kurio paskirtis – tenkinti žmonių, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto, poreikius. Vartotojais gali būti ne tik neregijai ar silpnaregiai, bet ir asmenys negalintys skaityti dėl fizinių funkcijų raidos, kitų įgimtų ar įgytų sveikatos sutrikimų. Erdvėje ne tik garsinės knygos, bet ir Brailio rašto spausdintuvas, knygų konvertavimo į garsą aparatūra.

Aktyviai plėtėsi ELVIS vartotojų grupė. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos „Mono arba stereo“ erdvėje vyko ELVIS programėlės knygų klausymo konsultacija. Konsultavo Lietuvos audiosensorinės bibliotekos Panevėžio padalinio bibliotekininkė Asta Kregždė.

2024 metais aptarnavome 18 (2023 m. – 16) mūsų rajono gyventojų, jiems išduota 595 (2023 m. – 390 egz.) garsinių knygų. Ši paslauga skirta visiems, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto. Lietuvos audiosensorinė biblioteka teikia gyventojams paslaugas, kuriomis gali naudotis žmonės, turintys įvairių sveikatos sutrikimų: asmenys kuriems silpsta rega dėl amžiaus ar ligos, vaikai turintys mokymosi ar raidos sutrikimų, skaitymo sutrikimą (disleksiją), asmenys, kurie dėl fizinės negalios ar ligos negali laikyti knygos rankose, perversti puslapių, ilgai sėdėti.

Nuolat bendraujama su Pasvalio rajono neįgaliųjų draugija „Esame ir būsimė“. Kiekvieną pirmadienį draugijos nariai rinkosi bibliotekoje, kur fotografas Vydmantas Bručas jiems vedė fotografavimo pamokas. Taip pat bibliotekos darbuotojai lankėsi draugijos patalpose, kur pravedė protmūšius „Aš visko žino apie Pasval“ ir „Muzikinis protmūšis“.

Neįgalieji ir socialiai pažeidžiami asmenys kviečiami į bibliotekoje organizuojamus renginius, taip pat organizuojami bendri renginiai ir įvairios veiklos, kuriuose jie noriai dalyvauja. Organizuoti renginiai Pasvalio socialinių paslaugų centre, garsiniai skaitymai Pasvalio ligoninės Socialinės globos padalinyje.

Toliau sėkmingai veikia Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje įgyvendinta „Vieno langelio“ paslauga. Bibliotekos paslaugų vartotojai ir kiti bibliotekos lankytojai įvairiais klausimais gali kreiptis į vieną darbuotoją, dirbantį Informacijos ir metodikos kabinete. Ten gauna visapusišką informaciją apie įvairių paslaugų gavimą viešojoje bibliotekoje ir elektronines paslaugas Pasvalio rajono savivaldybėje. Informacija apie Savivaldybės teikiamas administracines paslaugas internetu skelbiama Pasvalio M. Katiliškio VB informaciniuose TV ekranuose bibliotekos II-IV aukštuose, informaciniame stende Informacijos ir metodikos kabinete. „Vieno langelio“ paslauga padeda gyventojams greičiau ir efektyviau gauti reikalingą informaciją ir pagalbą, pvz. kaip orientuotis viešosios bibliotekos erdvėse ir kokias paslaugas biblioteka teikia, kaip naudotis paslauga www.klauskbibliotekininko.lt, kaip prisijungti prie elektroninės valdžios vartų, susirasti reikalingą paslaugą, užpildyti dokumentą ir kt. Rajono gyventojams ir bibliotekos paslaugų

vartotojams buvo teikiamos konsultacijos ir individualūs mokymai, kaip naudotis Savivaldybės teikiamomis administracinėmis paslaugomis internete.

2024 m. bibliotekoje buvo teikiamos 10 pavadinimų „Vieno langelio“ paslaugos. Lankytojų, 2024 m. pasinaudojusių šiomis paslaugomis, buvo 130.

3 VB Uždavinys. Kurti ir plėtoti elektronines bibliotekos paslaugas ir produktus, užtikrinti viešą prieigą prie bendruomenės poreikius tenkinančio skaitmeninio turinio, tobulinti gyventojų įgūdžius ir didinti jų įsitraukimą į mokymąsi visą gyvenimą.

Numatyti kriterijai 2024 m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Viešosios interneto prieigos seansų skaičius – 143000	175459	↑ 32459
Konsultacijų skaičius – 1500	4480	↑ 2980
Medijų informacinio raštingumo (MIR) mokymai gyventojams: Mokymų skaičius – 70 Dalyvių skaičius – 230	128 349	↑ 58 ↑ 119

Rajono bibliotekose yra 161 kompiuterizuota darbo vieta vartotojams: VB – 22 ir padaliniuose – 139.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose suteikiama galimybė kiekvienam bibliotekoje apsilankiusiam asmeniui, net ir neturinčiam skaitytojo pažymėjimo, nemokamai naudotis internetu, taip pat gauti darbuotojo konsultaciją bei pagalbą naudojantis informacinėmis technologijomis. Viešosios interneto prieigos paslaugos teikiamos, pasinaudojant bibliotekos kompiuteriais ir suteikiama prieiga prie WiFi tinklo.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka ir jos padaliniai vartotojus registruoja Vartotojų registracijos ir statistikos sistemoje (VRSS). 2024 m. gruodžio 31 d. duomenimis – Interneto seansų skaičius – 175459 (2023 m. – 158685). Taip pat vartotojams suteikta galimybė bibliotekų patalpose ir bibliotekų prieigose naudotis WiFi bevieliu ryšiu savo išmaniuosiuose mobiliuosiuose prietaisuose. Pagal pateikiamas VRSS statistines ataskaitas, bevielės viešos interneto prieigos seansų rajono bibliotekose 2024 m. – 147866 (2023 m. – 129597; 2022 m. – 124025; 2021 m. – 69799). Viešojoje bibliotekoje 2024 m. – 29912 (2023 m. – 19001; 2022 m. – 15031, o 2021 m. – 6890).

Palyginus 2024 m. duomenis su ankstesniųjų, matome naudojimosi viešosios interneto prieigos paslaugomis didėjimą. Žymiai padidėjo bibliotekos kompiuterių naudojimo koeficientas. Galimybė naudotis interneto paslaugomis WiFi bevieliu ryšiu nemažina vartotojų noro ir poreikio naudotis interneto paslaugomis bibliotekose.

Mokymai. 2024 m. bibliotekos vartotojai buvo mokomi skaitmeninio raštingumo: savarankiškai orientuotis bibliotekoje bei jos informacijos paieškos sistemoje, atlikti paiešką elektroninės informacijos šaltiniuose, įvairiuose interneto ištekliuose, naudotis elektroninėmis paslaugomis, naudotis telefonu ir kitais išmaniaisiais įrenginiais, dirbti kompiuteriu, naudotis Microsoft Office taikomosiomis programomis, interneto naršyklėmis, elektroniniu paštu, interneto ištekliais, į mokymų turinį įtrauktos MIRKT programos temos, dalintasi kultūros paveldo organizavimo veiklų patirtimi.

Buvo siūloma mokytis skaitmeninio raštingumo pradžmėnų, gilinti jau turimas žinias bei įgūdžius grupiniuose mokymuose ir individualiose konsultacijose. Per 2024 metus rajono bibliotekose suorganizuoti 128 mokymai, juose dalyvavo 349 dalyviai, suteikta 4480 konsultacijų.

Vartotojai buvo mokomi naudotis kompiuteriais, išmaniaisiais telefonais, planšetėmis bei juose įdiegtomis programomis ir internetu teikiamomis paslaugomis. Į mokymų turinį įtrauktos MIRKT programos temos apie informacijos paiešką ir patikimumą, saugumą internete, ypač socialiniuose tinkluose, etiketą ir kritinį mąstymą. Bibliotekos lankytojai buvo mokomi naudotis elektroninių paslaugų portalo biblioteka.lt paslaugomis, bibliotekos prenumeruojamų duomenų bazių ištekliais bei kitomis elektroninėmis paslaugomis (užsiregistruoti pas gydytoją, apsipirkti elektroninėje parduotuvėje ar susimokėti įvairius mokesčius, įsigyti bilietų į renginius, kelionei lėktuvu ar autobusu ir kt.), supažindinama su savarankiško mokymosi internete galimybėmis.

Individualiai 2024 m. buvo mokyti 86 vartotojai.

Vartotojų grupių mokymai buvo vykdomi viešosios bibliotekos Mokymų klasėje, kurioje yra 10 kompiuterizuotų darbo vietų bei bibliotekos Žaliojoje erdvėje. 2024 m. buvo surengta 30 vartotojų grupių skaitmeninio ir medijų informacinio raštingumo mokymų. Mokyti 274 dalyviai.

Skaitmeninio raštingumo temomis vyko 81 mokymai, juose dalyvavo 286 dalyviai.

Ypatingas dėmesys buvo skirtas MIRKT programos temoms: „Interneto ištekliai: informacijos paieška, vertinimas ir atranka“; „Tinklo etiketas, etiškas ir legalus informacijos naudojimas“; „Saugumas internete“. Supažindinta su DI kalbos modeliu Chat GPT.

Medijų ir skaitmeninio raštingumo temomis vesti 33 mokymai, dalyvavo 66 asmenys.

Mokymus vedė ne tik Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos darbuotojai, bet vyko ir Rysių reguliavimo tarnybos projekto „Skaitmeninis dešimtmetis: nė vienas nėra pamirštas“ transliacijos–mokymai internetu, kurių metu kiekvienam senjorui–mokiniui skirtas individualus dėmesys, padėta įvaldyti paskaitos metu aiškinamus skaitmeninio pasaulio dalykus. Kitas labai sėkmingas partnerystės projektas „Išmani kartų draugystė“ – išmaniųjų telefonų mokymai senjorams – vykdomas Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ kartu su partneriais VšĮ „Sėkmės idėja“, VšĮ „Bendramintis“, VšĮ „Prie Raubonių malūnas“ ir Pasvalio M. Katiliškio viešąja biblioteka. Mokymai vyko 4 dienas, per kurias apmokyta 180 senjorų. Lektorei talkino ne tik bibliotekos darbuotojos, bet ir suburta jaunimo grupelė, mokiusi senjorus individualiai.

Vesti ir kiti mokymai apie kultūros paveldo organizavimo veiklas stažuotės dalyvėms iš Molėtų ir Biržų bibliotekų. Rajono bibliotekose organizuotos 94 ekskursijos, kuriose dalyvavo 784 asmenys.

Akcijos. Naudingų, prasmingų ir įdomių mokymosi susitikimų skaitmeninio raštingumo, krašto istorijos ir kultūros, medijų ir informacinio raštingumo temomis vyko nacionaliniu mastu organizuotų akcijų metu, prie kurių prisidėjo visos rajono bibliotekos.

Didelio susidomėjimo sulaukė akcija „**Saugesnio interneto savaitė**“. Akcijos šūkis – Kurkime geresnį internetą kartu! Visą savaitę bibliotekoje vyko šviečiamosios saugesnio interneto veiklos: Saugesnio interneto dienos renginio transliaciją iš Kauno technologijos universiteto „Skaitmeninės higienos svarba šiandienos pasaulyje“ ir transliaciją „Naujausios tendencijos: slaptoji dirbtinio intelekto pusė ir kritinio mąstymo ugdymas“ rinkosi stebėti bibliotekos Žaliojoje erdvėje. Edukacijų erdvėje buvo pristatytas *Nepatogaus kino festivalio* filmas „TikTok Boom“. Mokymų klasėje vyko Medijų ir skaitmeninio raštingumo mokymai gyventojams tema „Pažintis su kompiuteriu ir Windows aplinka“. Bibliotekos [Facebook paskyroje](#) vyko informacinė akcija „Saugūs elektroninėje erdvėje“, o II a. fojė ekrane – filmukų „Pažink medijas su Klaudija“ kaleidoskopas. Daug veiklų vyko ir kaimo bibliotekose. Iš viso Saugesnio interneto savaitei surengti 52 renginiai, kuriuose dalyvavo 275 asmenys (70 – vaikų iki 4 kl., 81 – paauglys, 124 – suaugusieji).

Skaitmeninė savaitė (arba angl. ALL DIGITAL Week) – kasmet visoje Europoje organizuojama skaitmeninės įtraukties ir skaitmeninių įgūdžių ugdymo akcija – nuo gegužės 13 d. iki gegužės 31 d.

Informacija apie akcijos veiklas bibliotekoje skelbta ne tik bibliotekos svetainėje ir Facebook paskyroje, bet registruota ir Europos žemėlapyje <https://www.alldigitalweek.eu/>. Į akcijos veiklas įsitraukė ir 17 kaimo bibliotekų. Suorganizuoti 53 renginiai, kuriuose dalyvavo 313 dalyvių, iš jų 159 suaugusiųjų ir 154 vaikai. Temos: **kibernetinis saugumas**. Tą savaitę mokė kaip stiprinti budrumą, supažindino su naujais sukčiavimo metodais, konsultuoti gyventojai skaitmeninio raštingumo klausimais, organizuota transliacija internetu „Skaitmeninis imunitetas: kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“ Žaliojoje ir Edukacijų erdvėse. Vaikams surengtos dvi edukacijos „Šviesos GRAFFITI“.

Skaitmeniniai įgūdžiai – nuo pradedančiųjų iki pažengusiųjų. Šios savaitės metu lankytojai galėjo įsivertinti savo skaitmeninius įgūdžius, atrasti galimybių šiuos įgūdžius patobulinti, e. paslaugų įvairovę ir patogumą. Organizuota transliacija internetu „Nebūk be ryšio“ Žaliojoje ir Edukacijų erdvėse. Interneto skaitykloje vyko konsultacijos-mokymai skaitmeninio raštingumo klausimais, o mokymų klasėje surengti mokymai pažengusiems „Planuokime laisvalaikį internetu“. Kūrybos ir edukacijų erdvėje vyko sensoriniai skaitymai „Zuikis Puikis“ ir pažinties su interaktyviųjų grindų įrenginiu ir VR akinių naudojimo pamokėlės. Bibliotekoje lankėsi ir susipažino su interaktyviomis paslaugomis Klubo „Teisė kvėpuoti“ narių grupė.

Saugesnis internetas ir dirbtinis intelektas švietime. Savaitės metu dar kartą kvietė prisiminti, kaip svarbu internete elgtis saugiai ir atsakingai, kaip padėti sau ir kitiems, susidūrus su netinkamu turiniu ar elektroninėmis patyčiomis. Ši akcijos savaitė sutapo su Erasmus+ svečių iš Slovėnijos, Graikijos ir Turkijos bei Ispanijos vizitais. Bibliotekos svečiai buvo įtraukti į „Skaitmeninės savaitės“ veiklas, AJC surengė „Mokyklų protų žaidynes“, vyko edukacija „Dangaus abėcėlė“. Suaugusiems surengti mokymai „Pažintis su DI“, stebėjo transliaciją internetu „Vaikų patyčios internete: ką svarbu žinoti suaugusiems“.

Iš viso Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje vyko 17 akcijos „Skaitmeninė savaitė (arba angl. ALL DIGITAL Week)“ renginių, dalyvavo 161 bibliotekos lankytojas (55 suaugusieji ir 106 vaikai).

„Skaitmeninės savaitės“ veiklos vyko ir viešosios bibliotekos padaliniuose:

Krinčino biblioteka dalyvius kvietė pasidomėti elektroninio atpažinimo priemonėmis, kaip stiprinti savo budrumą ir sužinoti, kaip apsaugoti nuo naujų internete vykstančių sukčiavimo būdų. Klausyti transliacijos įrašai internetu „Skaitmeninis imunitetas: kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“, „Nebūk be ryšio“. Renginiuose dalyvavo 19 žmonių: 9 vaikai, 10 suaugusiųjų.

Žadeikonių bibliotekoje stebėta tiesioginė transliacija tema „Informacinis raštingumas: duomenų bazės – paieška ir galimybės“. Dalyvavo 6 suaugusieji.

Grūžių bibliotekoje stebėtos 2 transliacijos: „Skaitmeninis imunitetas: PIN kodų apsauga“ ir „Nebūk be ryšio“. Renginiuose dalyvavo 5 suaugusieji.

Gulbinėnų bibliotekoje vyko tiesioginės transliacijos „Skaitmeninis imunitetas: kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą“ ir „Atsparumas sukčiams“, „Vaikų patyčios internete: ką svarbu žinoti suaugusiems“, buvo sprendžiami testai apie saugų internetą. Dalyvavo 20 dalyvių: 3 vaikai, 17 suaugusiųjų.

Nairių bibliotekoje vaikai sprendė testus „Ar esi saugus internete“, 5 asmenys mokėsi apie kibernetinę higieną ir visi gavo Kibernetinės higienos sertifikatus (2 grupės). Iš viso akcijoje dalyvavo 7 asmenys.

Saločių bibliotekoje vyko tiesioginės transliacijos „Kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“ ir „Nebūk be ryšio“. Dalyvavo 13 asmenų: 9 vaikai, 4 suaugusieji.

Pajiešmenių bibliotekoje stebėtos transliacijos: „Skaitmeninis imunitetas: kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“, „Nebūk be ryšio“, „Vaikų patyčios internete: ką svarbu žinoti suaugusiems“. Dalyvavo 9 suaugusieji.

Raubonių bibliotekoje vyko transliacijos „Nebūk be ryšio“ ir „Vaikų patyčios internete. Ką svarbu žinoti suaugusiems“ peržiūros. Dalyvavo 4 suaugusieji.

Švobiškio bibliotekoje stebėtos transliacijos „Nebūk be ryšio“ ir „Vaikų patyčios internete: ką svarbu žinoti suaugusiems“. Dalyvavo 6 suaugę.

Norgėlių A. Kanoverskytės-Sučylienės bibliotekoje stebėtos transliacijos „Skaitmeninis imunitetas: kaip stiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“, „Nebūk be ryšio“, „Vaikų patyčios internete: ką svarbu žinoti suaugusiems“. Transliacijas stebėjo 9 suaugusieji.

Joniškėlio bibliotekoje stebėtos transliacijos „Skaitmeninis imunitetas, kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“, „Vaikų patyčios internete: ką turi žinoti suaugusieji“, vyko mokymai „Dirbtinio intelekto pritaikymo galimybės“. Renginiuose dalyvavo 16 asmenų.

Jurgėnų bibliotekoje vyko tiesioginė transliacija internetu „Nebūk be ryšio“ ir valandėlė vaikams „Ar aš saugus internete žaisdamas žaidimus?“ Renginiuose dalyvavo 14 asmenų: 9 suaugę ir 5 vaikai.

Meškalaucio bibliotekoje pradinių klasių mokiniams vyko kritinio mąstymo pamoka „Asmens duomenų apsauga ir privatumas“ ir skaitmeninių įgūdžių tobulinimo paskaitos „Nebūk be ryšio“ vaizdo įrašo peržiūra. Renginiuose dalyvavo 15 žmonių: 8 vaikai, 7 suaugusieji.

Vaškų V. Zaborskaitės bibliotekoje stebėtos transliacijos „Nebūk be ryšio“ ir „Vaikų patyčios internete: ką svarbu žinoti suaugusiems“. Dalyvavo 10 žmonių: 5 suaugusieji, 5 vaikai.

Daujėnų bibliotekoje stebėtos transliacijos internetu „Skaitmeninis imunitetas: kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“ ir „Vaikų patyčios internete: ką svarbu žinoti suaugusiems“. Dalyvavo 6 suaugusieji.

Namišių bibliotekoje vyko filmukų peržiūra „Kritinį mąstymą ugdykime kartu“. Dalyvavo 9 žmonės: 2 suaugę, 7 vaikai.

Kiemėnų bibliotekoje stebėtos transliacijos internetu „Skaitmeninis imunitetas: kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“ ir „Vaikų patyčios internete: ką svarbu žinoti suaugusiems“. Dalyvavo 12 suaugusiųjų.

Iš viso padaliniuose vyko 36 renginiai, juose dalyvavo 152 dalyviai, iš jų 104 suaugę ir 48 vaikai.

Akcijai „Pasaulinė medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) savaitė“ parengtas orientacinio žygio maršrutas. Spalio 26 d. Pasvalio mieste vykusiame renginyje „MIRKT ir aišku: Orientacinis žygis „Taigi viską žinau“ dalyvavo 41 žygeivis. Žygis sudomino Pasvalio choro „Canticum novum“ choristus – dalyvavo net kelios grupelės su šeimomis. Žygio dalyviai bibliotekoje apžiūrėjo akcijai skirtą parodą „Informacija skaitmeninėje kultūroje“, domėjosi kitais akcijos renginiais, net 10 dalyvių sprendė MIRKT kryžiažodį. Susidomėjimo sulaukė ir MIRKT savaitės renginių iš Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų transliacijos. Bibliotekos Žaliojoje erdveje surengtose transliacijų „Ateities įrankiai jau šiandien: kaip dirbtinis intelektas keičia mūsų pasaulį“, „Finansinis raštingumas ir psichologija. Kodėl patikime sukčiais?“, „Ar tikrai dezinformacija yra

mūsų kasdieninio gyvenimo palydovė?“, „Kur yra žodžio laisvės ribos?“ peržiūrose dalyvavo 14 dalyvių. Bibliotekos Mokymų klasėje surengti MIRKT mokymai „Kaip naudotis kompiuteriu, saugiai naršyti internete bei rasti aktualios ir vertingos informacijos“ keturiems dalyviams.

Visą akcijos savaitę bibliotekos ekranuose buvo transliuojami filmukai „Pažink medijas su Klaudija“ (100 lankytojų).

Akcijos metu suorganizuoti 7 renginiai, kuriuose dalyvavo 229 dalyviai.

Įdomių, įtraukiančių veiklų MIRKT savaitės metu vyko ir Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos padaliniuose: kryžiažodžių sprendimo valandėlės suaugusiems „Išspręsk MIRKT kryžiažodį“, tiesioginės transliacijos ir transliacijų peržiūros, filmų „Neurotipai“, „Ant bedugnės krašto“ peržiūros, žaistas stalo žaidimas „Populistas“. Iš viso: 21-ame Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos padalinyje vyko 37 renginiai, 204 dalyviai.

Teminė akcija „Senjorų dienos internete“ lapkričio 18–22 d. – VB Žaliojoje erdvėje vyko tiesioginė transliacija „Registracija pas gydytoją internetu: išmokime naudotis kartu“ ir „Dokumentų pasirašymas internetu: saugu ir patogiu“, kurios metu lankytojai supažindinti kaip naudotis e. paslaugomis.

Didelio pasisekimo sulaukė išmaniųjų telefonų mokymai senjorams (projekto „Išmani kartų draugystė“, vykdomo Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“, kartu su partneriais VšĮ „Sėkmės idėja“, VšĮ „Bendramintis“, VšĮ „Prie Raubonių malūno“ ir Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka). Per keturias dienas bibliotekos Mokymų klasėje įvyko 12 užsiėmimų (po 2 akad. val.), dalyvių – 180. Lektorei talkino ne tik bibliotekos darbuotojos, bet ir savanoriaujantis jaunimas, mokęs senjorus individualiai.

Naudojimasis licencijuotais elektroniniais ištekliais. Duomenų bazės yra svarbus kokybiškos informacijos šaltinis. Jų prenumerata reikšmingai pagerina bibliotekos vartotojų informacinį aprūpinimą, užtikrina galimybę naudotis ne tik spausdinta, bet ir elektronine informacija, kuri nėra laisvai prieinama internete. Vartotojai gali naudotis nemokamomis lietuviškomis duomenų bazėmis: Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) jungtinis katalogas, vartotojams prieinamas per portalą <https://www.ibiblioteka.lt/>; Lietuvos periodinės spaudos bibliografinė straipsnių bazė 1994–2002m. (archyvas) CD.; Bibliografinė Europos Sąjungos oficialiųjų dokumentų bazė; Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų ir Seime įregistruotų teisės aktų projektų paieška;

Prenumeruojamomis duomenų bazėmis: „EBSCO Publishing“ duomenų bazių paketas; Lietuviška teisinė duomenų bazė INFOLEX; 15min, Delfi Plus ir Lrytas Premium.

Bibliotekos skaitytojams buvo siūloma naudotis ir Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis virtualiems vartotojams, prieš tai prisiregistravus joje per interaktyvų portalą <https://www.ibiblioteka.lt/>.

Infoplex duomenų bazėje buvo atliktos 489 paieškos (2023 m. – 357). Viešojoje bibliotekoje tai reikalinga prenumeruojama duomenų bazė. Teisinės informacijos paieškos sistema, kurioje pateikiami Lietuvos valstybinių institucijų norminiai teisės aktai, taip pat Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimai bylose prieš Lietuvą, Europos Teisingumo Teismo dokumentai, Seimo kontrolierių pažymos, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimai ir kiti dokumentai, naudojosi keli įgudę vartotojai ir pačios bibliotekininkės, atsakydamos į skaitytojų užklausas.

„EBSCO Publishing“ duomenų bazėje atliktos 298 užklausos (2023 m. –256, 2022 m. – 78). Duomenų bazė dažnai naudojama pačių bibliotekininkų, atsakant į skaitytojų užklausas, taip pat studentų (dažniausiai tęstinių studijų). Vartotojai naudojami prieiga iš bibliotekos kompiuterių, pageidauja ir individualių bibliotekininko konsultacijų.

Portalų 15min, Delfi Plus ir Lrytas Premium skaitomumo statistika nepateikiama, tačiau fiksuojamas didelis jų naudojimas – bibliotekų lankytojai dažnai prašo darbuotojų prijungti prie premeratoriams skirtos paskyros.

2024 m. stebimas didesnis duomenų bazių, kaip svarbaus ir patikimo elektroninės informacijos šaltinio, papildančio bibliotekos fondą, panaudojimas. Informacija apie duomenų bazines ir prenumeruojamus informacijos šaltinius buvo pristatyta bibliotekos interneto svetainėje, viešinta bibliotekos facebook paskyroje, parengtos ir platintos skrajutės ir kita reklaminė medžiaga, vartotojams suteiktos 89 konsultacijos.

Vartotojams užtikrinama viešoji interneto prieiga, suteikiama galimybė naudotis interaktyviomis elektroninėmis paslaugomis.

Svarbi bibliotekos informacinio gyventojų švietimo sritis – atsakinėjimas į informacines bei bibliografines užklaudas: 2024 m. gauta – **35915** (2023 m. – 32131; 2022 m. – 34933; 2021 m. – 34284) bibliografinės užklaudos.

Darbuotojų kuriamas turinys talpinamas virtualioje erdvėje: bibliotekos interneto svetainėje www.psvb.lt, kitose bibliotekos kuriamose interneto svetainėse (<http://edukacija.psvb.lt/>, <http://www.katiliskiokambarys.pasvalia.lt/>), el. bibliotekoje „Pasvalia“, socialiniuose tinkluose (Facebook, Instagram).

4 VB Uždavinys. Užtikrinti Pasvalio krašto dokumentinio kultūros paveldo kaupimą, saugojimą, aktualinimą ir sklaidą.

Numatyti kriterijai 2023 m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Įkainotų rankraštinųjų dokumentų kiekis – 200 fiz.vnt.	306	↑ 106
Suskaitmenintų krašto kultūros paveldo dokumentų – 1000	1161	↑ 161
Pasvalio krašto e.biblioteka PASVALIA: įkeltų dokumentų skaičius – 1000	1161	↑ 161
Mariaus Katiliškio ekspozicijos sklaida: Ekskursijų ir Edukacijų skaičius – 20	58 Lankytojų – 447	↑ 38
V. Zaborskaitės ekspozicijos sklaida: Ekskursijų ir Edukacijų skaičius – 10	22 Dalyvių – 69	↑ 10

2024 m. sausio 1 d. Rankraštyno dokumentų fonde – 14368 rankraštiniai dokumentai, kurių bendra vertė 87985.07 Eur.

2024 metais buvo vykdomas Rankraštyno fondo patikrinimas. Iš viso patikrinta 14240 dokumentų.

2024 m. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Rankraštyno fondas papildytas 306 vienetais dokumentų, bendra jų vertė 4528,00 eurų. Surašyti 6 dokumentų priėmimo aktai bei įkainojimo aktai ir pateikti įkainoti Dokumentų įkainojimo komisijai.

Dokumentų chronologinės ribos 1934–2022 metai.

Kraštietė Živilė Ramašauskienė dovanojo bibliotekai 5 rankraštinis dokumentus, tai Zinadai Nagytei-Katiliškienei siųsti atvirukai, nespaltotos fotografijos, A. M. Katiliškio exlibris.

Pasvalio krašto Garbės piliečio, rašytojo Jono Mikelinsko sesuo Paulė Mikelinskaitė bibliotekai perdavė 163 rankraštinius dokumentus. Tai nuotraukos, laiškai, J. Mikelinsko sutartys su leidyklomis, laiškai, asmeniniai dokumentai (sutuoktusių bei gimimo liudijimai, gimimo pažymėjimas, Vilniaus valstybinio universiteto diplomai išduotas Jonui Mikelinskui, pasas, pensininko pažymėjimas, Lietuvos rašytojų sąjungos Lietuvos Respublikos meno kūrėjo pažymėjimas išduotas Jonui Mikelinskui), Maironio lietuvių literatūros muziejaus eksponatų priėmimo nuolatiniam saugojimui aktai, P. Mikelinskaitės rankraštis, tėvų laiškai P. Mikelinskaitei.

Lietuvos žurnalisto, redaktoriaus, vertėjo Kazimiero Pūro artimieji bibliotekai perdavė kraštiečio rankraščius, sąsiuvinius, atvirukus adresuotus Kazimierui Pūriui, viso 35 rankraštinius dokumentus.

Vladas Braziūnas perdavė bibliotekai keletą savo rankraščių bei nuotraukų, iš viso 10 dokumentų.

Į Rankraštyno Mariaus Katiliškio fondą priimti 93 vnt. rankraštiniai dokumentai: rankraščiai, laiškai, asmens dokumentai, piešiniai, atsiminimai bei diplominiai darbai apie M. Katiliškį.

Rankraštyno fondo dokumentai buvo naudojami parodoms rengti. Krašto galerijoje 2024 m. buvo surengtos keturios parodos, iš jų dvi lauko parodos. Krašto galerijoje parengta paroda Mykolo Karčiausko 85-osioms gimimo metinėms paminėti „Kraštietis poetas, prozininkas, vertėjas Mykolas Karčiauskas fotografijose“ ir fotografijų paroda „Fotografijose atsiveriantis poetas, vertėjas Eugenijaus Matuzevičiaus gyvenimo ir kūrybos kelias“. Lauko parodos: fotografijų paroda „Rašytojo Mykolo Karčiausko portretai. 1970–1987 m.“ ir meninių fotografijų paroda „Viena Pasvalio diena. 1989-ųjų metų akimirkos“. Fotografijų autoriai – Z. Meškauskas, R. Malaiška, K. Svėrys, S. Kirvėla.

Elektroninė biblioteka „Pasvalia“: Per 2024 metus suskaitmenintų kilnojamojo krašto kultūros paveldo objektų skaičius yra 18, t. y. – 1161 vaizdas. Iš šių objektų į e. biblioteką „Pasvalia“ įkelta 1161 vaizdas (iš bibliotekos Rankraštyno fondų ir Krašto kultūros fondo).

Į „Pasvalią“ įkelti šie nekilnojamojo kultūros paveldo objektai: paminklas teologui, Šventojo Rašto vertėjui Č. Kavaliauskui Pumpėnų mstl., Pumpėnų sen. ir aukuro akmuo prie kelio Pumpėnai–Pušalotas. Objektai įkelti su išsamiais aprašymais, nuotraukų galerijomis ir koordinatėmis.

Per 2024 metus e. bibliotekoje „Pasvalia“ apsilankė 9737 vartotojai (2023 m. – 20188; 2022 m. – 19938). Jie peržiūrėjo 20509 puslapius (2023 m. – 30976; 2022 m. – 26751). Naudotojai – iš 66 pasaulio šalių. Lankytojų sumažėjimo priežastys: svetainė technologiškai pasenusi, pasenę saugos parametrai, saugos įspėjimai komplikuoja vartotojų kelią iki „Pasvalios“ duomenų.

Tam, kad Pasvalio krašto kultūros paveldo objektus būtų galima legaliai įkelti į e. biblioteką „Pasvalia“, sudarytos 7 autorinės-licencinės sutartys su šiais autoriais/pateikėjais: psichiatru, Vilniaus universiteto profesoriumi Dainiumi Pūru, buvusia profesionalia bibliografe Paule Mikelinskaite, poetu, vertėju, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu (2013 m.), Pasvalio krašto Garbės piliečiu (2013 m.) Vladu Braziūnu, UAB „Pasvalio laikraštis“ direktoriumi, vyr. redaktoriumi Viktoru Stanislovaičiu.

Didelės svarbos yra autorinė-licencinė sutartis su UAB „Pasvalio laikraštis“ vyr. redaktoriumi V. Stanislovaičiu. Bus galima skaitmeninti Pasvalio rajono laikraštį „Darbas“ (tuomet „Stalino vėliava“) nuo 1949 m. iki 1989 m. ir talpinti e. bibliotekoje „Pasvalia“.

E. bibliotekos „Pasvalia“ pristatymai: „Pasvalioje“ sukaupti Pasvalio krašto kultūros paveldo nekilnojamojo objektai buvo populiarinami, pristatomi pasitelkus Krašto galerijoje esantį

Pasvalio krašto lankytinų objektų žemėlapi su QR kodu. Šiuolaikiškai su krašto paveldu susipažino: neformalaus suaugusiųjų švietimo specialistai iš Ispanijos, bibliotekos renginių svečiai: grafikos dizaineris Vilmas Narečionis, režisierius Arvydas Reneckis, prodiuserė Sandra Avižienytė, rašytojas Zigmas Vitkus, dailininkė Inga Dagilė, psichiatras Dainius Pūras, Pasvalio astmininkų klubo „Teisė Kvėpuoti“ nariai, Meškalaukio bibliotekos moterų klubo „(Ne)tobulai laimingos“ narės.

2024 m. buvo parengta stažuotė „Kultūros paveldo veiklų organizavimas“. Viena iš jos veiklų: Pasvalio krašto kultūros paveldo e. bibliotekos „Pasvalia“ pristatymas. Stažuotės vestos Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos bei Biržų r. sav. J. Bielinio viešosios bibliotekos bibliotekininkams.

Organizuoti renginiai virtualioje erdvėje. Bibliotekos „Facebook“ paskyroje e. biblioteka „Pasvalia“ rengė šias rubrikas: „Fotografijos iš XX amžiaus – ką jos mums byloja?“, „Kraštotyra. 2025 metai. Kalendorinį lapelį atvertus“.

Apie „Pasvalią“ rašyta ir tradicinėje spaudoje, ji viešinta ir elektroniniuose šaltiniuose. Straipsniai spaudoje:

Dovana bibliotekai / parengė Vartotojų aptarnavimo centro vyr. bibliotekininkė Toma Mikalajūnaitė // Darbas. – 2024, saus. 26, p. 12. Apie į e. biblioteką „Pasvalia“ įkeltą žurnalisto Vytauto Kazakevičiaus ir rašytojų Mariaus Katiliškio, Zinaidos Nagytės-Katiliškienės korespondenciją. 1966–1984 m.

Grubinskienė, Regina. Paminėta Knygnešio diena. – Iliustr. // Darbas. – 2024, kovo 22, p. 5. Apie bibliotekoje vykusį literatūrinį renginį „Knyga neša šviesą“, skirtą Knygnešio dienai. Jo metu buvo kalbėta apie virtualų turą „Knygos kelias: nuo knygnešių iki modernios bibliotekos“, kuris yra susijęs su e. biblioteka „Pasvalia“.

110 metų, kai gimė Marius Katiliškis / parengė Regina Grubinskienė // Darbas. – 2024, rugs. 17, p. 5. Apie rašytoją Marių Katiliškį ir jo žmoną Elizabetą; Pasvalio r. literatų klubo „Užuovėja“ kūryba. Straipsnyje panaudota M. Katiliškio portretinė fotografija iš e. bibliotekos „Pasvalia“.

Interaktyvios, patrauklios ir šiuolaikiškos erdvės: Mariaus Katiliškio atminimo kambario ekspozicija, Jono Mikelinsko biblioteka ir Krašto galerija, papildytos įvairiomis edukacinėmis ir interaktyviomis priemonėmis, informaciniais-edukaciniais terminalais, didelės įstrižainės televizoriai, padėjo dalyviams geriau pažinti rašytojus Marių Katiliškį ir Joną Mikelinską, jų gyvenimo bei kūrybos kelius, susipažinti su Pasvalio krašto kultūros paveldu.

2024 metais vestos 58 edukacijos ir ekskursijos. Iš jų – 7 Kultūros paso edukacijos „Išėjęs sugrįžti: rašytojas Marius Katiliškis“, 11 edukacijų „Pasivaikščiokime su rašytoju Mariumi Katiliškiu jo gyvenimo ir kūrybos keliais“ bei 31 pažintinės ekskursijos po M. Katiliškio atminimo kambarį ir J. Mikelinsko biblioteką. Jų metu apsilankė 447 lankytojai, besidomintys rašytojų gyvenimo ir kūrybos keliais.

Krašto galerijoje lankytojai galėjo panagrinėti Pasvalio krašto lankytinų vietų žemėlapi, drobėse atrasti Pasvalio krašto bei bibliotekos istoriją, apžiūrėti kraštotyros parodas, edukaciniame terminale žaisti žaidimus, dėlioti dėliones. Krašto galerijos edukacijoje „Pažink Pasvalio kraštą ir kraštiečius interaktyviai“ apsilankė 35 lankytojai, besidomintys turtinga Pasvalio krašto istorija ir žymiais žmonėmis. Iš viso buvo surengta 9 edukacijos.

Bibliotekos elektroniniuose šaltiniuose (bibliotekos interneto svetainėje, bibliotekos „Facebook“ paskyroje) parengti 53 informaciniai pranešimai apie įvykusias ekskursijas, edukacijas M. Katiliškio atminimo kambaryje, J. Mikelinsko bibliotekoje ir Krašto galerijoje.

Vaškų Vandos Zaborskaitės bibliotekoje yra parengtos 3 edukacinės programos. Populiariausi ir lankytojų mėgstamiausi: virtualus žaidimas: „Kokias knygas vaikystėje skaitė profesorė Vanda Zaborskaitė“ ir viktorina-žaidimas: „Ką aš žinau apie profesorę Vandą Zaborskaitę“. Per metus buvo pravesta 22 edukacijos ir ekskursijos po biblioteką, supažindinta su nuolatine ekspozicija „Vanda Zaborskaitė – gyvenimo puslapiai“.

Ryšiai su kraštiečiais. Toliau palaikomi glaudūs ryšiai su JAV gyvenančia kraštiete Živile Ramašauskiene, bibliotekai padovanojusia kelis rankraščius, susijusius su Mariumi Katiliškiu.

Keletą kartų 2024-aisiais metais bibliotekoje lankėsi filologo, redaktoriaus, enciklopedininko, daugiatomės „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ (VLE) vyriausiojo redaktoriaus, Pasvalio krašto Garbės piliečio (po mirties) Antano Elizeušo Račio (1936–2021) duktė Dalia Bukelienė. Viešnia bibliotekai padovanojo A. E. Račio knygų ir fotografijų. Knygos su autografais papildė bibliotekoje kaupiamą enciklopedininko knygų fondą, o fotografijos – Rankraštyno fondą.

Nuolat bendraujama su Pasvalio krašto Garbės piliečio Jono Mikelinsko seserimi Paule Mikelinskaite, kuri bibliotekai perdavė nemažai rankraštinių dokumentų, nuotraukų.

Lapkričio 8 d. Pasvalio bibliotekoje atidaryta unikali paroda, skirta kraštiečiui, dailininkui Vytautui Narečioniui (1924–1994). Ta proga bibliotekoje lankėsi menininko šeimos nariai: keramikė Raminta Narečionytė Polikšienė, grafikos dizaineris Vilmas Narečionis, geodezininkas Tomas Narečionis bei meno galerijos FOJĖ įkūrėja Edita Tamulytė.

Gruodžio 6-ąją Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje vyko žurnalisto, literato bei vertėjo Kazimiero Pūro (1926–2023) prisiminimų knygos „Margo gyvenimo paveikslėliai“ pristatymas. Kazimiero Pūro šeimos nariai bei renginio svečiai dalijosi prisiminimais apie autorių – žmogų, kuriam rūpėjo ne tik gimtojo Kiemėnų kaimo, bet ir viso Pasvalio kultūra bei istorija.

Palaikomi ryšiai su istoriku Petru Juknevičiumi. Nenutrūksta bendravimas su kraštietės tremtinės, poetės Anastazijos Kanoverskytės-Sučylienės dukra rašytoja, biblioterapeute prof. dr. Jūrate Sučylaite. Ji bibliotekoje pristatė savo istorinį romaną „Imanuelio kelias“.

Labai aktyviai bendradarbiauta su iš Kriklinių krašto kilusiu Ohajo valstybinio universiteto profesoriumi-emeritu, filosofu Algiu Mickūnu. Savo veiklą tęsė bibliotekoje įkurtas Profesoriaus Algio Mickūno filosofijos centras. Išsiplėtė filosofijos centro dalyvių geografija, jau peržengusi Pasvalio rajono ribas. Užsiėmimų temos rinktos ir derintos su rėmėjais – filosofu ir verslininku Žilvinu Svirgariu ir prof. A. Mickūnu. Vasario 29 d. profesoriaus Algio Mickūno filosofijos centro komanda bibliotekoje surengė virtualų susitikimą su Atėnuose (JAV) gyvenančiu krikliniečiu, Pasvalio krašto garbės piliečiu, Ohajo universiteto filosofijos profesoriumi Algiu Mickūnu. Renginys transliuotas ir tiesiogiai „Youtube“ platformoje. Kraštietį filosofijos profesorių kalbino joniškėlietis istorijų pasakotojas Viktoras Stanislovaitis.

Balandžio 11 d. Pasvalio P. Vileišio gimnazijoje vyko prof. A. Mickūno filosofijos centro komandos surengta antroji tarptautinė konferencija „Mokykla šiandien: kaip išlikti žmogumi? Nuotoliu dalyvavo Ohajo universiteto (JAV) profesorius emeritas A. Mickūnas, gimnazijoje su susirinkusiais „gyvai“ bendravo jo mokinys, filosofijos centro rėmėjas, VU humanitarinių mokslų daktaras Žilvinas Svirgiris ir filosofijos centro koordinatore K. Krapavičiūtė. Mokiniai iš Pasvalio ir Pumpėnų gimnazijų pateikė bei auditorijai pristatė drąsius, atvirus ir kūrybiškus rašto darbus. Juose įvardijo mokykloje patirtas problemas, galimus jų sprendimo būdus.

Lapkričio 26 dieną Pasvalio P. Vileišio gimnazijoje surengta trečioji moksleivių filosofijos konferencija „Mokykla šiandien: kaip lygybė siejasi su laisve?“ į kurią atvyko profesorius A.

Mickūnas su kolega Ž. Svirgariu. Konferencijoje taip pat dalyvavo pasaulinio garso smuikininkas Martynas Švėgžda von Bekker bei jaunųjų filosofų bendruomenės narė Elija Svirgarytė.

Parengti elektroniniai leidiniai: bibliografinis sąrašas „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka spaudoje 2024 metais“), elektroninė Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ versija buvo pildoma ir atnaujinama nauja informacija.

Renginiai (Priedas Nr. 1)

004-02-02-03 Priemonė: Modernių paslaugų bibliotekos lankytojams kūrimas.

Ataskaitiniais metais sukurtos 6 naujos paslaugos:

1. **Mentorystė Pasvalio rajono gimnazijose** – rajono jaunuoliams, ypatingai atskirtų patiriančių, motyvacijos, patirčių, įgūdžių, tobulėjimui, turiningo laisvalaikio užtikrinimui, vykdant atvirąjį darbą su jaunuoliais Vaškų, Pumpėnų, Joniškėlio G. Petkevičaitės-Bitės, P. Vileišio gimnazijose ir Atvirame jaunimo centre. Suorganizuoti renginiai „Renkuosi profesiją“; „Teatras ir aš“, „Karjeros planavimas“, „Mokyklų proto varžytuvės“, kuriose rungėsi Pasvalio P. Vileišio ir Pumpėnų gimnazijų moksleiviai ir kt.

2. **Kūrybinės tvarumo dirbtuvės**. Tikslas – per literatūros ir vaizduojamojo meno sintezę stiprinti vietos kultūrinį identitetą, pristatyti savitą Pasvalio krašto literatūrinį palikimą, skatinti tvarumą. Buvo surengti meno dirbtuvių ciklai – kuriami unikalūs darbai iš senų džinsų, laikraščių, senų piešinių, fotografijų, popieriaus, sagų ir kt. priemonių.

3. **Neformalaus suaugusiųjų švietimo mokymai** įgyvendinant ERASMUS+ projektą – darbuotojai stažavosi Belgijos, Slovėnijos, Suomijos bibliotekose.

4. **Biblioterapiniai skaitymai** Socialinių paslaugų centre, Dienos užimtumo padalinyje, Pasvalio ligoninėje suorganizuoti 34 biblioterapiniai skaitymai 204 asmenims.

5. **VB Žaliojoje erdvėje lankytojams pasiūlyta keistis augalais ir daigais** – Bibliotekos erdvėms padovanota daug gėlių, lankytojai dalijosi, keitėsi daigais, sėklomis, gavo daug informacijos apie augalų priežiūrą ir kt.

6. **Infoterminalas** – metų pabaigoje įsigytas Infoterminalas paslaugų reklamai, viešinimui.

004-02-02-07 Priemonė: Projekto „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“ įgyvendinimas.

Numatyti kriterijai 2024m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Sutelktų įvairių socialinių grupių lankytojų skaičius 50	0	↓

Projekto įgyvendinamo laikotarpis nuo 2024 m. gegužės 1 d. iki 2026 m. balandžio 30 d.

Ataskaitiniais metais pradėtos projekto „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“ („Network of Inclusive Libraries for people of Disadvantaged social groups“), INCLUSIVE, Nr. LL-00143 veiklos. Projektas yra finansuojamas iš Europos Sąjungos Interreg VI-A Latvijos-Lietuvos programos 2021-2027. Viso bibliotekai skirto finansavimo suma – 228 403,21 Eur.

2024 m. iš jų buvo panaudoti 28 500,00 Eur.: suorganizuoti bibliotekos specialistų mokymai apie darbą su negalia turinčiais vartotojais. Įvyko visuomenės informavimo renginys ir pristatytas projektas, akcentuota sensorinių skaityklų nauda visuomenei. Nupirkta dalis reikalingo inventoriaus: kompiuterinės klasės įranga, išmanusis ekranas, psichologinės sveikatos gerinimo

priemonės (stalo žaidimai, VR akiniai, emocijų valdymo žaidimai ir kt. priemonės). Veiklos (tikslinės grupės sutelkimui) nusitęsė dėl vykstančio naujo bibliobuso pirkimo procedūrų. Numatytos mobilios veiklos turėjo vykti bibliobuse.

004-02-04 Programos uždavinys: Užtikrinti kultūros paslaugų teikimą.

004-02-04-04 Priemonė: Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas.

5 VB Uždavinys. Vykdyti bibliotekos atstovavimo, rinkodaros ir viešųjų ryšių veiklą.

Numatyti kriterijai 2024m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Atstovauti biblioteką rajono, respublikos, tarptautiniu lygiu. Rengti, skaityti pranešimus. Atstovavimų skaičius – 2 Pranešimų skaičius – 2	12 3	↑ 10 ↑ 1
Organizuoti atvirų durų dienas bibliotekoje, pažintines ekskursijas – 100	110	↑ 10
Informuoti bendruomenę: parengti informaciją, publikacijų, naujienlaiškių, anonsų, apžvalgų, žinučių soc.tinklais – 3000	3353	↑ 353
Teikti projektų paraiškas: (LKT; Pasvalio r. savivaldybę, Jaunimo reikalų departamento prie SADM). Paraiškų skaičius – 8	8	✓

Informacija apie biblioteką buvo viešinta įprastais bei elektroniniais informavimo kanalais: žiniasklaidoje („Darbas“, „Šiaurės Rytai“, „Zarasų kraštas“, „Šiaurietiški atsivėrimai“, „Savaitė“, „Tarp knygų“ ir t. t.), Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos svetainėje, bibliotekos *Facebook*, *Instagram* paskyrose, reklamai naudotos ir jų „istorijos“ (angl. *stories*), programėlė „Messenger“; bibliotekos naujienlaiškiai. Lietuvių kalbos draugijos Petro Būtėno skyriaus veiklos skelbiamos sukurtoje *Facebook* paskyroje. Bibliotekos įgyvendinamo Inttereg projekto veiklas viešina *Facebook* paskyra *Inclusive libraries* ir interneto svetainė (<https://latlit.eu>); Pasvalio r. sav. svetainėje www.pasvalys.lt ir *Facebook*, Pasvalio miesto, rajono, krašto bendruomenių sukurtose *Facebook* grupėse, pavienėse bibliotekos darbuotojų ir pamėgusiųjų bibliotekos *Facebook* puslapi paskyrose, bibliotekos padalinių *Facebook* paskyrose, įvairių organizacijų *Facebook* paskyrose; kitų bibliotekų interneto svetainėse (www.lnb.lt, www.pavb.lt, ir t. t.), Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos svetainėje bei *Facebook*, Tarptautinės bibliotekų asociacijų ir institucijų federacijos svetainėje, Lietuvos bibliotekininkų draugijos svetainėje ir *Facebook*, Suaugusiųjų švietimo platformoje Epale, interneto žiniasklaidoje (aina.lt, delfi.lt, etaplus.lt, lrytas.lt, lrs.lt, lrt.lt, la.lt, manokrastas.lt, panskliautas.lt ir t.t.), televizijoje, radijuje.

D. Vareikos sukurti vaizdo filmukai:

1. Pristatymo filmukas „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos nuoširdžiausi linkėjimai su Šv. Kalėdomis ir sėkmingais Naujaisiais metais!“. Trukmė – 1:52. Nuoroda: <https://youtu.be/ZHQFpFUt93s>

2. Pristatymo filmukas „Bunda jau Baltija“. Trukmė – 4:26. Nuoroda: <https://youtu.be/FfoBFUFNr8>.
3. Edukacinis filmukas „Dangaus ABĖCĖLĖ“. Trukmė – 3:33. Nuoroda: https://youtu.be/WvZ5w_oQPcI.
4. Pristatymo filmukas „2024 metų bibliotekos įvykių akimirkos“. Trukmė – 6:02. <https://youtu.be/UMPYYKLhA8A>.

2024 m. apie biblioteką ir jos veiklą publikacijos spaudoje:

Iš viso: straipsnių – **102**, iš jų: bibliotekos darbuotojų – **23**; kitų – **79**.

Rajono spaudoje – **76** straipsniai; iš jų bibliotekos darbuotojų – **20**, kitų – **56**.

Respublikinėje spaudoje – **26** straipsnių; iš jų bibliotekos darbuotojų – **11**, kitų – **15**.

Internetu paskelbta per **428** straipsnių, informacinių pranešimų. Tarp jų ir dalis spaudoje publikuotų straipsnių.

Socialiniuose tinkluose iš viso paskelbta per **3353** žinučių.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė, Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos prezidentė Danguolė Abazoriuvienė dalyvavo LRT radijo laidoje „Žinių radijas“, „Kultūra“, LNK televizijoje, kalbėjo apie LR bibliotekų įstatymo pakeitimus, bibliotekų dokumentų fondo apsaugos problemas, kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčio didinimą; skaitė pranešimus apie bibliotekų kuriamą vertę ir asociacijos veiklas (Kauno apskrities viešojoje Ažuolyno bibliotekoje), Lietuvos bibliotekų pasiekimus ir iššūkius tarptautinėje konferencijoje „Bibliotekos XXI amžiuje: patirtis ir ateities įžvalgos“ (Skuodo R. Granausko viešojoje bibliotekoje), tarptautinių kvalifikacijos kėlimo susitikimų Šveicarijos bibliotekose metu.

Bibliotekos projektinės veiklos vadybininkė E. Jareckaitė vienintelė iš Lietuvos dalyvavo Australijoje, Brisbane, vykusiame Tarptautinės bibliotekų asociacijų ir institucijų federacijos (IFLA) informacinės ateities viršūnių susitikime. Skaitė pranešimą „Mobilioji biblioteka: pasiekti ir jungti“, pristatydama Lietuvos bibliotekų mobiliųjų paslaugų patirtis ir apie naują/būsimą Pasvalio mobilios bibliotekos modelį (senjorams, žmonėms su negalia, mažiau galimybių turintiems asmenims). LRT laidoje „Labas rytas, Lietuva“ rodytas reportažas apie bibliobuso paslaugas – imtas interviu iš E. Jareckaitės bibliotekos Žaliojoje erdvėje.

Bibliotekos darbuotojai dalyvavo leidžiant Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalą „Šiaurietiški atsivėrimai“. 2024 m. „Šiaurietišku atsivėrimu“ žurnale išspausdinta vyr. bibliografo S. Kanišausko publikacija (Nr. 1, p. 38–42) ir vyr. bibliografės A. Balčiūnienės parengta knygų apžvalga (Nr. 1, p. 90–95). Žurnale spausdinta medžiagos iš bibliotekos Rankraštyno ir el. bibliotekos „Pasvalia“.

Parengtas visateksčiais straipsniais papildytas bibliografinis sąvadas „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka spaudoje 2024 metais“, publikuojamas bibliotekos svetainėje.

Bibliotekos įvaizdis formuotas ir aktyvioje atstovavimo veikloje, susitikimuose su Lietuvos Respublikos Seimo nariais, Kultūros ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos švietimo ir kultūros komiteto nariais, pristatant bibliotekos veiklą reglamentuojančių dokumentų projektus Pasvalio rajono savivaldybės taryboje, aptariant veiklas su Pasvalio rajono vadovais, pristatant gerą patirtį Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijoje.

Bibliotekos įvaizdį Lietuvoje ir užsienyje gerina įgyvendinamas projektas „Inclusive“ LL-00143 „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“.

Svarbus bibliotekos įvaizdžio akcentas, kad 2024-aisiais oficialiai paskelbta, jog 2027 metais Pasvalys taps Kultūros sostine (projektą rašė bibliotekos projektinės veiklos vadybininkė E. Jareckaitė).

Jau daugelį metų biblioteka palaiko ryšius su Latvijos Respublikos Bauskės, Iecavos ir su savo regiono bibliotekomis: dalijosi patirtimi, dalyvavo seminaruose, skaitė pranešimus, kartu įgyvendino projektus bei vykdė bendras veiklas. Biblioteka įvairioms veikloms yra sutelkusi per 50 partnerių. Užmegzti ryšiai su Ispanijos, Graikijos, Kroatijos, Portugalijos, Lenkijos, Slovėnijos, Ukrainos, Suomijos, Belgijos, Šveicarijos viešosiomis bibliotekomis ir viešųjų bibliotekų asociacijomis. Gerų ryšių pagalba sudarytos galimybės stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, rūpintis bibliotekos pristatymu užsienyje, galima perimti kolegų naują, įdomią patirtį bei pasidalinti savąja. Platus partnerių spektras ir Lietuvoje, Pasvalyje bendradarbiaujama su kultūros, švietimo, socialinėmis įstaigomis, Užimtumo tarnyba, seniūnijomis, įvairiomis nevyriausybinėmis organizacijomis ir kt. Atviras jaunimo centras bendradarbiauja su Panevėžio, Kupiškio, Marijampolės, Šiaulių, Pakruojo, Palangos jaunimo centrais ir jaunimo erdvėmis.

Ekskursijos. 2024 metais vyko 110 ekskursijų. Ekskursijų metu dalyviai susipažino su bibliotekomis, didžiausio susidomėjimo susilaukė viešoji biblioteka. Sulaukta įvairaus amžiaus grupių lankytojų iš Lietuvos. Ypatingi svečiai iš Slovėnijos, Graikijos, Turkijos, Prancūzijos, Vengrijos (pagal Erasmus+ programą), kurie liko sužavėti viešosios bibliotekos erdvėmis, vykdomomis veiklomis. Kasmet sulaukiame svečių iš JAV ir įvairių Lietuvos miestų: Kauno, Kuršėnų, Joniškio, Pakruojo, Biržų.

Taip pat bibliotekoje viešėjo Lietuvos kultūros ministras Simonas Kairys kartu su viceministrais Rimantu Mikaičiu, Albinu Vilčinsku ir ministro patarėju Sigitu Šležu, diplomatas Gediminas Varvuolis, režisierius, dokumentinių filmų kūrėjas, Amerikos lietuvių televizijos įkūrėjas Arvydas Reneckis, Vytauto Didžiojo universiteto Lituanistikos katedros ir Lietuvių išėivijos instituto profesorė Dalia Kuizininė.

Mariaus Katiliškio atminimo kambaryje lankėsi turizmo skatinimo agentūros „Keliauk Lietuvoje“ atstovė Gėja. Vizito metu ji vertino mūsų atminimo kambario pritaikymą turizmui. Įgyvendinant Interreg VI-A Latvijos-Lietuvos programos 2021-2027 projektą „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“ – buvo atvykę partneriai iš Latvijos.

Ekskursijos vestos ir pavieniams asmenims, besidomintiems biblioteka.

Projektai. 2024 m. Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka iš įvairių finansuojančių institucijų gavo dalinį arba pilną finansavimą 4 projektams ir programoms. Jų įgyvendinimui iš įvairių fondų gauta ir įsisavinta 22 700,00 Eur. Laimėtas Europos sąjungos tarpregioninės plėtros Interreg VI-A Latvijos-Lietuvos programos 2021-2027 projektas, kurio visas dviejų metų biudžetas skirtas Pasvalio M. Katiliškio viešajai bibliotekai yra 228 403,21 Eur lėšų (2024 m. iš jų buvo panaudota 28 500 Eur). Dalinį finansavimą skyrė šios finansuojančios institucijos: Europos sąjunga (Interreg VI-A Latvijos-Lietuvos programa 2021-2027), Lietuvos Kultūros taryba prie Kultūros ministerijos, Pasvalio rajono savivaldybė.

2024 m. Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka pateikė 8 projektų paraiškas: Jaunimo reikalų agentūrai, Lietuvos kultūros tarybai, Pasvalio rajono savivaldybei, Švietimo mainų paramos fondui. Buvo pateikti dar 2 projektai, kuriuose biblioteka yra veiklų partneris. Iš pateiktų bibliotekos projektų – 2 projektai dar vertinami. Šiuo metu laukiama sprendimo dėl dviejų Lietuvos kultūros tarybos projektų finansavimo. 2024 m. pabaigti įgyvendinti du 2023 m. prasidėję projektai, finansuoti Švietimo mainų paramos fondo (Erasmus+ projektas) ir ES Solidarumo korpuso.

Atskaitiniais metais buvo tęsiamos 8 pabaigtų vykdyti projektų veiklos: „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka – skaitmeninės kompetencijos centras“, „Tarpvalstybinio verslui palankių bibliotekų tinklo kūrimas“, tęstinis projektas „Šiaurės verdenės“, „Modernių jaunimo erdvių „Mono arba Stereo“ tinklo kūrimas“, „Modernaus tarpvalstybinio vaikų ir jaunimo verslumo kompetencijų ugdymo tinklo bibliotekose kūrimas“ (LLI-155 „Business bag“), „Kvapų ir

ramybės mokykla“ veiklos multisensoriniame kambaryje, Erasmus+ projekto „Informacinių technologijų įtrauktis. Tarptautinė patirtis pritaikyta šiuolaikiniams visuomenės poreikiams“ Nr. 2023-1-LT01-KA122-ADU-000133556 bei Solidarumo korpuso projekto „Patirtys ir susitikimai - keliai kurios galiu rinktis. SprendIMAM!“ Nr. 2023-1-LT02-ESC30-SOL-000141501 veiklos.

Toliau buvo bendradarbiaujama įgyvendinant 5 regioninių ir nacionalinių bibliotekų iniciuotų projektų veiklas: „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje XII“, „Pasakojimo meno ir metodo modelio sukūrimas Lietuvos bibliotekoms“, „Pasakojimo meistrystė Lietuvos bibliotekų auditorijoms“, „Autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems asmenims draugiškų bibliotekų tinklo diegimas“, „Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui su aplinka“.

Projektai (Priedas Nr.2)

6 VB Uždavinys. Siekti aukštos bibliotekos organizacinės kultūros ir efektyvaus valdymo, paremto veiklos stebėseną, analize, kontrole ir poveikio vertinimu.

Numatyti kriterijai 2023 m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Organizuoti susirinkimų aktualiais darbo klausimais – 40	44	↑ 4
Peržiūrėti ir koreguoti Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos ir jos padalinių Optimizavimo programą	Peržiūrėta ir sujungta/ perimtos DC funkcijos (5)	✓
Vykdyti vidaus kontrolės planą, reguliariai įvertinant ir numatant rizikas – 4 veiklos sritys	4	✓
Taikyti Kaizen, 5S, PDCA metodus tobulinant bibliotekos veiklos procesus. Sutvarkytų erdvių skaičius – 33	33	✓
Dalyvauti padalinių fondų perdavimuose, patikrinimuose – 6	10	↑ 4
Organizuoti išvykas į padalinius ir teikti metodinę pagalbą – 64	85	↑ 21
Kontroliuoti bibliotekos ir jos padalinių 2024 m. veiklos planų vykdymą: Planai-34 Ketv. Ataskaitos-136	4 136	✓

Viešojoje bibliotekoje organizuoti 44 pasitarimai aktualiais veiklos klausimais (direkcinų 27; administracinių – 4; įvairių komisijų/darbo grupių – 5; metodinių dienų – 8.

Kasmet vyksta vidaus procesų kontrolė (2024 m. įvertinta gerai), peržiūrima Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos ir jos padalinių Optimizavimo programa. Ataskaitiniais metais buvo daug diskutuota dėl kaimo bibliotekų ir daugiafunkčių centrų optimizavimo. Vyko susitikimai su bendruomenių, mokyklų, daugiafunkčių centrų darbuotojais, seniūnais, savivaldybės atstovais dėl daugiafunkčių centrų dalinių funkcijų perėmimo bibliotekoms. Buvo nuspręsta ir 5 kaimo

bibliotekos: Dagių, Gulbinėnų, Raubonių, Žadeikonių ir Žilpamūšio sujungtos/atlieka daugiafunkcio centro funkcijas. Dviejų centrų (Raubonių ir Žilpamūšio etatai) atiteko bibliotekai. Dagių, Gulbinėnų ir Žadeikonių bibliotekininkės atlieka ir neformalaus ugdymo organizatoriaus funkcijas. Buvo parengta nauja neformalaus ugdymo organizatoriaus pareigybė ir papildyti bibliotekos /daugiafunkcio centro nuostatai.

Naudojantis 5S ir KAIZEN metodais, atsižvelgiant į pasiūlymus, kasmet tvarkomos viešosios bibliotekos ir kaimo bibliotekų erdvės.

Laikantis dokumentų fondų tikrinimo plano, dokumentų fondai patikrinti Daujėnų, Diliauskų, Jurgėnų, Mikoliškio kaimo bibliotekose, Vaškų Vandos Zaborskaitės bibliotekoje ir viešosios bibliotekos Rankraštyno fonde.

2024 metais tikrinti numatyta nebuvo, tačiau keičiantis atsakingam darbuotojui buvo patikrinti ir perduoti Pumpėnų ir Krinčino kaimo bibliotekos dokumentų fondai bei po patalpų remonto Norgėlų Anastazijos Kanoverskytės-Sučylienės bibliotekoje – taip pat patikrintas fondas.

Kaip ir kasmet VB darbuotojai vykdė išvykas į VB padalinius. Išvykų metu buvo vykdoma VB padalinių darbo kontrolė, darbuotojams buvo teikiamos konsultacijos, metodinė bei praktinė pagalba, atsižvelgus į patikrinimo rezultatus, pateikiamos užduotys trūkumams ištaisyti. Vidutiniškai kiekvienas VB padalinys aplankytas po 1-3 kartus – 85 išvykos.

7 VB Uždavinys. Skatinti ir ugdyti darbuotojų profesionalumą bei darbo motyvaciją, stiprinti kompetenciją bibliotekinės veiklos kokybės, kalbos kultūros, psichologijos, informacinių technologijų, vartotojų mokymo bei konsultavimo srityse.

Numatyti kriterijai 2023 m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Kvalifikacijos kėlimo renginiai Viso: 100 -už bibliotekos ribų- 5 Kėlusią kvalifikaciją skaičius – 60	125 10 60	↑ ↑ 5 ✓
Suorganizuoti 2 seminarus viešojoje bibliotekoje – 2	2	✓
Suorganizuoti kvalifikacines išvykas pasidalijimo gerąja patirtimi – 2	11	↑ 9
Organizuoti konkursus VB ir padalinių darbuotojams – 2 Dalyvavusių konkurse bibliotekų skaičius – 32	2 32	✓ ✓
Parengti pranešimų ir metodinių rekomendacijų – 10	15	↑ 5
Vykdyti kasmetinį darbuotojų vertinimą – 61	61	✓

Metodinėse dienose, seminaruose, nuotoliniuose mokymuose ir kursuose savo kvalifikaciją kėlė visi VB administracijos darbuotojai, specialistai ir padalinių darbuotojai. Per 2024 metus darbuotojai dalyvavo 125 kvalifikacijos kėlimo renginiuose.

Spalio ir lapkričio mėnesiais įvyko dviejų dalių seminaras „Komandiškumo galia: bendradarbiavimas ir komandos stiprinimas“. Seminarą vedė MB „Personalo pokyčiai“ lektorė Ernesta Laurinavičienė. 2024 m. vartotojų aptarnavimo centro darbuotojai parengė stažuotės Pasvalio M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje programą „Kultūros paveldo veiklų organizavimas“

Panevėžio ir Utenos apskričių bibliotekininkams. Šia programa jau pasinaudojo ir viešojoje bibliotekoje stažavosi 8 bibliotekininkai iš Biržų ir Molėtų.

Kvalifikacinės kelionės. Kasmet darbuotojams organizuojamos kvalifikacinės kelionės į kitas Lietuvos viešąsias bibliotekas, jie lankosi užsienio bibliotekose ir kitose kultūros, neformalaus ugdymo įstaigose, mokosi ir dalinasi patirtimi, viešina mūsų bibliotekų veiklą.

Vasario mėn. 51 VB ir padalinių darbuotojas vyko į Vilniaus Knygų mugę.

Birželio mėnesį 43 VB ir padalinių darbuotojai dalyvavo išvažiuojamajame patirties pasidalinimo seminare Kauno apskrities Ažuolyno bibliotekoje, susitiko su kolegomis, aptarė įvairius bibliotekų veiklos klausimus.

2024 metais 29 VB ir padalinių darbuotojai sėmėsi patirties užsienio bibliotekose ir kitose neformalaus ugdymo įstaigose už Lietuvos ribų, pasinaudodami projektinėmis lėšomis pagal ERASMUS+ programas. Trys VB ir padalinių darbuotojų grupės (po 6-10 asm.) darbo stebėjimo vizituose gilinosi į neformalaus augusiųjų švietimo veiklas Gento (Belgija), Liublianos (Slovėnija), Espoo (Suomija) viešosiose bibliotekose. Šių darbo stebėjimo vizitų rezultatas – vyr. metodininkės R. Baltrukienės parengtos „Neformaliojo suaugusiųjų skaitmeninio švietimo veiklų organizavimo gairės Pasvalio rajono bibliotekų tinklui“. Po vieną darbuotoją vyko darbo stebėjimo vizitų į Lenkijos, Norvegijos, Šveicarijos, Olandijos bibliotekas, kitas kultūros ir švietimo įstaigas.

Kiti kvalifikacijos kėlimo renginiai. Nuotoliniai mokymai.

Pasvalio rajono bibliotekų darbuotojai savo profesines kompetencijas tobulino įvairiuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, dalis jų vyko nuotoliniu būdu.

Išlieka aktualios informacijos paieškos ir apdorojimo mokymų temos. Tam buvo skirti mokymai „Prenumeruojamos ir atviros prieigos duomenų bazės: viešinimas, panaudojimas, paieška“; „Garso įrašų paieška portale epaveldas.lt“.

Informacinių technologijų naujovės, medijos, dirbtinio intelekto panaudojimas bibliotekų veikloje jau tapo kasdienybe, darbuotojai mokėsi kaip naudoti įvairias medijas savo darbe ir mokytis naudotis bibliotekų paslaugų vartotojus: „Dirbtinio intelekto pritaikymo galimybės edukacinėje bibliotekos veikloje“, „Dirbtinio intelekto pradmenys“, „Medijų ir informacinis raštingumas: renkamės, vertiname, valdome“, „Skaitmeninis raštingumas: nebūk be ryšio“, „Skaitmeninio raštingumo įgūdžiai bibliotekos darbuotojui“. Medijų ir skaitmeninis raštingumas glaudžiai susijęs su kritinio mąstymo ugdymu, saugumu virtualioje erdvėje ir kibernetiniu saugumu. Mokymai „Naujausios tendencijos: slaptoji dirbtinio intelekto pusė ir kritinio mąstymo ugdymas“, „Stalo žaidimo „Populistas“ metodika“, „Skaitmeninis imunitetas: kaip sustiprinti PIN kodų apsaugą ir atsparumą sukčiams“, „Kibernetinė higiena“ ir kt. Visi bibliotekų darbuotojai aktyviai dalyvauja Saugesnio interneto savaitės, skaitmeninės savaitės ALL DIGITAL Week, Medijų ir informacinio raštingumo savaitės (MIR), Senjorų dienų internete paskaitose, mokymuose ir edukaciniuose užsiėmimuose.

Aktuali išlieka darbas su spec. poreikių ir skaitymo sutrikimų turinčiais, atskirtį patiriančiais, neįgaliaisiais bibliotekų lankytojais. Tam buvo skirta dalis mokymų – mokymai „Įtraukti ir įsitraukti“, patirtiniai mokymai kultūros darbuotojams „Gliudome įtraukties mitus“; „Kaip sėkmingai bendrauti su specialiujų poreikių turinčiais vaikais?“, „Vaikų, turinčių emocijų, elgesio ir intelekto sutrikimų, pažinimo ir pagalbos galimybės“; „Autorių teisių išimtis negalintiems skaityti įprastai“ ir kt.

Nemažai mokymų ir kitų renginių buvo skirta skaitymo skatinimui – seminaro „Ankstyvasis skaitymas: teorija ir praktika“; keturių seminarų ciklas „Biblioteka – šiuolaikinės literatūros skleidėja“; Seminaras „Skaitymo gebėjimus skatinančios veiklos ir jų taikymas

pamokose”; mokymai Skaitymo skatinimas integruojant pasakojimo ir biblioterapijos metodus“; konferencija „Vaikų literatūra kaip pažinimas“.

Dar viena svarbi bibliotekų veikla – edukaciniai, kultūriniai renginiai ir neformalus švietimas. 8 VB ir padalinių darbuotojai sėkmingai baigė Pedagoginių psichologinių žinių kursą. Nemažai dalyvavo mokymuose „Įvairaus pobūdžio renginių organizavimo pagrindai“; „Klubų veiklų koordinavimas ir organizavimas bibliotekoje“; „Kultūros paveldo veiklų organizavimas bibliotekoje“; „Neformalus suaugusiųjų švietimas – bendruomenės būrimui“; „Kūrybiniai pasakojimai“; seminare „Muziejaus edukacinė veikla“ ir kt. Vykdamas neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir siekiant pritraukti daugiau bibliotekų paslaugų vartotojų, bibliotekininkams reikia nuolat atnaujinti žinias, ieškoti inovatyvių, šiuolaikiškų darbo formų. Darbuotojai išklauė ne vieną nuotolinį savo kolegų pranešimą, kuriuose Lietuvos bibliotekų specialistai dalinosi patirtimi iš stažuotčių, darbo stebėjimo vizitų po Danijos, Lenkijos, Portugalijos, Norvegijos, Švedijos, Kipro, Nyderlandų bibliotekas, tarptautines konferencijas, Frankfurto knygų mugę.

Darbuotojai savarankiškai rinkosi mokymų temas ir dalyvavo mokymuose: Socialinių tinklų valdymas, marketingo ir rinkodaros, verslo paramos pritraukimo, viešo kalbėjimo, ekologijos, savižudybių prevencijos, patyčių internete, viešojo sektoriaus turto valdymo, apskaitos, viešųjų pirkimų, darbo saugos ir kt.

Nuo 2024 m. bibliotekininkų bendruomenė turi galimybę gilinti savo profesines ir bendrąsias kompetencijas mokymosi aplinkoje „**Kompetencijų biblioteka**“. Joje užsiregistravo 57 darbuotojai iš viešosios bibliotekos ir padalinių, darbuotojų įsitraukimo į kursus rodiklis siekia 98%. Per metus baigti 325 kursai pagal 30 temų. Daugiausiai darbuotojų rinkosi šias temas: „Asmeninis efektyvumas: laiko valdymas“, „Kaip elgtis ekstremalioje situacijoje?“, „Konfliktų valdymas“, „Privatumo ir asmens duomenų apsauga“, „Prisitaikymas prie pokyčių“ ir kt. Laikas, kurį praleido kursų dalyviai besimokydami – beveik 288 val. Iš viso atlikta 421 užduotis, išlaikyta 80 testų, atsakyta į 198 apklausas.

VB ir padalinių darbuotojai aktyviai dalyvauja bendruomenių, VVG, NVO bei kitų organizacijų rengiamuose mokymuose, paskaitose, prisideda prie bendruomenių, kitų vietos visuomeninių organizacijų rengiamų ir įgyvendinamų projektų, kartu vykdo įvairias veiklas – dalyvauja pažintiniuose, mokomuosiuose, etninio paveldo, kraštotyriniuose, sveikatinimo renginiuose, bendruomenių šventėse.

Studijos aukštosiose mokyklose. 2024 metais 1 VB darbuotojas Panevėžio kolegijoje tęsė buhalterinės apskaitos bakalauro studijas ir 1 darbuotojas – KTU viešojo administravimo magistro studijas.

Naujų darbuotojų mokymai. 2024 metais į rajono bibliotekas atėjo dirbti 6 nauji darbuotojai – VB Vartotojų aptarnavimo centro vedėja, Krinčino, Pumpėnų, Mikoliškio kaimo bibliotekų darbuotojai ir 2 neformalaus ugdymo organizatoriai Raubonių ir Žilpamūšio kaimo bibliotekose, prijungus prie jų daugiafunkčius centrus. Trims padalinių darbuotojams praversti mokymai, kurių metu jie supažindinti su bibliotekų darbo uždaviniais ir funkcijomis, LIBIS sistema, darbu su skaitytojais ir dokumentų fondu, bibliotekų darbo apskaita ir atskaitomybe, planavimu, pagrindiniais dokumentais ir veiklų specifika.

Siekiant VB padalinių darbuotojų profesionalumo ugdymo, 2024 metais VB padaliniais buvo organizuotas konkursas „Veiklos ir neformalus švietimas suaugusiems“, kurio tikslai – skatinti bibliotekų veiklą neformalaus švietimo srityje, aktualizuojant suaugusiųjų bibliotekos paslaugų vartotojų neformalųjį švietimą ir įsitraukimą į įvairias kultūrines švietėjiškas veiklas bei mokymus,

ugdymo mokymosi bei švietėjiškų paslaugų poreikį savo bendruomenės narių tarpe, motyvuoti jomis naudotis ir jose dalyvauti.

Konkurse dalyvavo 28 VB padaliniai. Vertinimo komisijai skyrė: **I vietą** Kriklinių kaimo bibliotekai, bibliotekos tarnautoja Rita Vasiliauskienė – už aktyvų konkurso veiklų organizavimą, gausų edukacinių kūrybinių renginių vedimą ne tik Kriklinių, bet ir kitose rajono bibliotekose; informacinio raštingumo mokymus bendruomenei, naujų, netradicinių paslaugų bibliotekoje teikimą, bendruomenės sutelktumą. **II vietą** Daujėnų kaimo bibliotekai, vyresnioji bibliotekininkė Nijolė Šatienė – už aktyvų konkurso veiklų organizavimą, bendruomenės įtraukimą į suaugusiųjų mokymus, bendradarbiavimą su švietimo organizacijų specialistais. **III vietą** Gulbinėnų kaimo bibliotekai, vyresnioji bibliotekininkė Rima Mačiukienė – už aktyvų konkurso veiklų organizavimą, bendruomenės įtraukimą į medijų ir informacinio raštingumo akcijas bei renginius, bibliotekos klubo įsteigimą. Taip pat apdovanoti padėkos raštais ir paskatinamaisiais prizais padaliniai: Švobiškio, Jurgėnų, Meškalauckio, Pajiešmenų kaimo ir Vaškų Vandos Zaborskaitės bibliotekos.

Kasmet rajono bibliotekos aktyviai dalyvauja tęstinėje akcijoje – skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“ ir ataskaitiniais metais pasiekė puikių rezultatų – iš 1361 akcijoje dalyvavusių Lietuvos bibliotekų – pasvaliečiai 17 vietoje. Tokius rezultatus iš dalies lėmė ir 2024 m. pradėta vykdyti rajono švietimo įstaigų Skaitymo skatinimo programa, kurioje vienas iš pagrindinių partnerių yra M. Katiliškio viešoji biblioteka. Iššūkyje dalyvavo 30 rajono bibliotekų. Jos sutelkė 999 iššūkio dalyvius, iš kurių 930 iššūkį įveikė ir iš viso perskaitė 5102 knygas. Aktyviausios ir geriausių rezultatų pasiekė: Viešoji biblioteka (161 dalyvis, perskaitė 919 knygų); Krinčino kaimo biblioteka (69 dalyviai, 345 knygos); Kriklinių kaimo biblioteka (57 dalyviai, 287 knygos); Saločių kaimo biblioteka (52 dalyviai, 264 knygos); Gulbinėnų kaimo biblioteka (50 dalyvių, 250 knygų); Pušaloto kaimo biblioteka (44 dalyviai, 232 knygos). Iššūkyje dalyvavusios bibliotekos buvo apdovanotos padėkos raštais, geriausiais rezultatais pasižymėjusios bibliotekos gavo skaitymo iššūkio prizus.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu viešojoje bibliotekoje paskelbtas ir apdovanotas 2023 metų „Skruzdės“ titulą pelnęs bibliotekos darbuotojas. Juo tapo Pajiešmenų ir Kraštų kaimo bibliotekų vyresnioji bibliotekininkė Egidija Baranauskienė. „Skruzdė“ įteikta už ilgametį ir nuoširdų darbą, skaitymo skatinimą, meilės knygai ugdymą, aktyvią veiklą buriant bendruomenę, kultūros tradicijų puoselėjimą ir sklaidą, inovatyvių bibliotekos veiklos formų paiešką.

Panevėžio regiono (Panevėžio ir Utenos apskričių) bibliotekų darbuotojų metų nominaciją „AD ASTRA“ pelnė Vaškų Vandos Zaborskaitės bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė Aldona Oniūnienė – už ilgametį indėlį puoselėjant kultūrą ir socialinę bendruomenių integraciją, istorinės atminties saugojimą ir visuomenės švietimą renginiais ir projektais žymioms krašto asmenybėms ir istorinėms datoms atminti, atliepian vartotojų kultūrinius, socialinius ir informacinius poreikius.

Bibliotekoje 54 et.; dirba 65 darbuotojai: iš jų 51 profesionalus bibliotekininkas, turintis bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą (29) arba įgiję profesijos įgūdžius dirbdami bibliotekoje (22).

8 VB Uždavinys. Gerinti bibliotekų materialinę būklę.

Numatyti kriterijai 2024 m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Inicijuoti viešosios bibliotekos fasado atnaujinimą (suremontuoti ir perdažyti) – 1	0	↓
Rūpintis saulės elektrinės įrengimu ant VB pastato stogo – 1	1	✓

Inicijuoti ir rūpintis Raubonių kaimo bibliotekos perkėlimu į kitas patalpas – 1	1	✓
Rūpintis Raubonių, Norgėlų kaimo bibliotekų remontu bei Joniškėlio m. bibliotekos patalpų remontu – 3	3	✓
Atnaujinti ir įsigyti VB Žaliojoje erdvėje baldus bei inventorių padaliniuose – 14	20	↑ 6
Inicijuoti bibliotekos RFID savitarnos įrenginio ir Infoterminalo įsigijimą – 2	1	↓ 1
Vykdyti materialinių vertybių inventorizaciją: VB ir padaliniuose – 1	1	✓
Parengti techninę specifikaciją naujam bibliobusui įsigyti – 1	1	✓

Ataskaitiniais metais (po viešosios bibliotekos renovacijos) atlikti tikslūs patalpų kadastriniai matavimai. Ant bibliotekos stogo įrengta 45,76 kw galios saulės elektrinė. Žaliojoje erdvėje įrengti automatiniai langų roletai. Žaliojoje erdvėje įsigyta naujų augalų, nupirkti nauji krėslai ir pastatytas (nuomojamas) kavos aparatas. Renginių, paslaugų ir bibliotekos veiklų viešinimui įsigytas interaktyvus stendas – Infoterminalas ir mobilus reklaminis lauko stovas. Šeimos kambarys papildytas naujais interaktyviais žaislais, o edukacijų erdvėje nupirkti VR akiniai ir kt. edukacinės priemonės. Atnaujintas inventorių valytojoms.

Parengta specifikacija naujam bibliobusui su interjero vizualizacija ir techninėmis charakteristikomis bei nupirkta priemonė jo veikloms.

Raubonių kaimo biblioteka perkelta į naujas, suremontuotas patalpas; Atliktas remontas Norgėlų Anastazijos Kanoverskytės-Sučylienės bibliotekoje ir dalinis Joniškėlio m. bibliotekos remontas. Reikia pabaigti remonto darbus Joniškėlio m. bibliotekoje ir nupirkti naujus baldus.

2024 m. sujungus Dagių, Gulbinėnų, Raubonių, Žadeikonių ir Žilpamūšio kaimo bibliotekas su daugiafunkciais centrais – padidėjo patalpų plotai ir perimtas centrų inventorių.

Buvo planuota įsigyti savitarnos įrenginį Knygų erdvėje ir rūpintis bibliotekos fasado atnaujinimu (perdažymu), tačiau negautas finansavimas.

004-02-04-05 Priemonė: Dokumentų fondo formavimas.

9 VB Uždavinys. Kaupti, tvarkyti, saugoti universalų – rašytinių, garsinių, regimųjų, elektroninių – dokumentų fondą, atitinkantį bendruomenės poreikius ir užtikrinti jų prieigą.

Numatyti kriterijai 2024 m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Įsigyti naujų dokumentų – 7500 fiz. vnt.	11254 fiz. vnt.	↑ 3754
Pritraukti fizinių ir juridinių asmenų paramą fondų komplektavimui – 700 fiz. vnt.	1093 fiz. vnt.	↑ 393
Pristatyta naujų dokumentų bibliotekos interneto svetainėje – 600	1200	↑ 600

2024 metais Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos fondų komplektavimui skyrė 28920,00 eurų.

Pasvalio rajono savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 20000,00 eurų (2200,00 eurų daugiau negu 2023 metais). Iš jų kaimo bibliotekoms buvo užprenumeruota vidutiniškai po 5-6 periodinius leidinius, tame skaičiuje po 1-2 periodinius leidinius vaikams.

2024 metų gruodžio 31 dieną viešosios bibliotekos sistemos dokumentų fondą sudarė 11 viešosios bibliotekos ir 31 kaimo ir Joniškėlio miesto bibliotekų dokumentų fondai. Rajono bibliotekose sukauptas 248208 fiz. vnt. ir 70398 pavadinimų dokumentų fondas.

Pagal finansavimo šaltinius gauta:

 iš valstybės lėšų – 2400 fiz. vnt. už 29398,38 eurų (iš Kultūros ministerijos lėšų įsigyta 2282 fiz. vnt. dokumentų už 28920,00 eurų);

 iš savivaldybės lėšų – 4202 fiz. vnt. dokumentų už 19097,06 eurų;

 gauta paramos – 1920 fiz. vnt. už 9474,02 eurų;

 gauta iš kitų šaltinių – 2732 fiz. vnt. dokumentų už 10078,60 eurų (Lietuvos kultūros tarybos remti leidiniai – 100 fiz. vnt. dokumentų, dovanos iš fizinių ir juridinių asmenų, įkainotos bibliotekos Dokumentų įkainojimo komisijos – 2555 fiz. vnt. dokumentų, perdavimai – 77 fiz. vnt. dokumentų ir kt.).

Naujai gauti dokumentai pagal mokslo šakas 2024 m. (fiz. vnt. ir pavad.)

	Gauta iš viso		Grožinė literatūra		Dalykinė literatūra (be periodikos)		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk. / naujų
Viešojoje bibliotekoje	2561	1564	1039	811	794	741	728	90 / 12
Joniškėlio miesto bibliotekoje	968	457	310	298	165	152	493	61 / 7
Kaimo bibliotekose	7723	902	2298	713	1626	178	3799	58 / 11
Iš viso VB sistemoje	11254	1708	3646	912	2587	780	5021	102 / 16

Lyginant dokumentų gautį su 2023 metais, 2024 metais dokumentų gauta 2260 fiz. vnt. daugiau. Ataskaitiniais metais gauta daugiau fizinių ir juridinių asmenų dovanotų knygų ir paramos. Taip pat iš fondų komplektavimui skirtos dotacijos nupirka 16 egz. daugiau leidinių.

Vienam gyventojui dokumentams įsigyti teko lėšų – 3,10 euro. Iš jų:

 Kultūros ministerijos lėšos – 1,32 euro;

 Rajono savivaldybės skirtos lėšos periodinių leidinių prenumeratai ir nemokamai perduoti dokumentai – 0,87 euro;

 Kiti šaltiniai – 0,46 euro.

Vidutinė pirktu naujo inventorinamo dokumento kaina 2024 metais siekė 12,67 euro (2023 metais – 11,91 euro, 2022 metais – 10,64 euro, 2021 metais – 9,48 euro). Bendra knygų kainų augimo tendencija, neišskiriant konkrečių leidinių brangimo, jau pastebėta ankstesniais metais. Ji toliau augo ir 2024 metais.

Pagrindinės knygų brangimo priežastys išliko tos pačios – labai stipriai išaugę kaštai dėl brangstančių spaustuvės paslaugų, popieriaus stygiaus krizės pasaulyje ir ženkliai padidėjusių elektros kainų.

Iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtų lėšų 2024 metais nupirkta 2282 fiz. vnt. knygų. Tai sudaro 20,28 proc. visų gautų dokumentų.

Taip pat didele dalimi fondas pasipildė dovanotomis knygomis ir parama. Ataskaitiniais metais biblioteką knygomis rėmė K. Mickevičiaus leidykla „Briedis“ (1918 fiz. vnt.), labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ (2 fiz. vnt.).

„Bibliotekų knygų Kalėdų“ akcijos metu viešajai bibliotekai ir kaimo bibliotekoms 2024 metų pradžioje padovanota 493 fiz. vnt. knygų (2023 metais – 250 fiz. vnt., 2022 metais – 426 fiz. vnt., 2021 metais – 285 fiz. vnt.).

Stengiantis pritraukti fizinių ir juridinių asmenų paramą fondų komplektavimui, 2024 metais buvo inicijuotos jau tradicija tapusios naujų knygų dovanojimo akcijos, kurių metu iš viso bibliotekai padovanota 174 fiz. vnt. knygų.

Vasario 14 d. minėta Tarptautinė knygų dovanojimo diena, kurios metu skelbta akcija „Dovanok gabalėlį meilės ir savo bibliotekai...“. Jos metu bibliotekos fondas papildytas 23 fiz. vnt. knygų.

Kovo 16-ąją minėta Knygnešio diena su akcija „Knygnešystė tęsiasi...“, per kurią gauta 33 fiz. vnt. knygų.

Atliepdama į 24-iosios Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės temą „Europos šeimoje“, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka skelbė iniciatyvą „Bendrystė – jėga! Geriausia dovana bibliotekai – nauja knyga“. Jos metu bibliotekai dovanota 118 fiz. vnt. knygų.

Nuo gruodžio 5 d. skelbtos jau tradicinėmis tapusios Bibliotekų knygų Kalėdos su šūkiu „Dovanokime skaitymą“ – gauta 413 fiz. vnt. knygų.

Fondai, kaip ir kasmet, papildyti ir Lietuvos kultūros tarybos remtomis knygomis (100 fiz. vnt.). Be to, bibliotekų fondai dažnai papildomi ir anonimiškai fizinių bei juridinių asmenų dovanotomis, nebūtinai naujomis knygomis. Tokių knygų 2024 metais gauta daugiau kaip 1093 fiz. vnt.

Pagal projektą „Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui su aplinka“, bibliotekai perduota 77 fiz. vnt. knygų.

Bibliotekos fonduose naujai gauti dokumentai pristatomi gyventojams svetainėje psvb.lt „Naujausios knygos“ ir jos skiltyje „Verslui“. Per 2024 metus pristatyta daugiau kaip 1200 naujų dokumentų.

Pasvalio rajono savivaldybė padidino 2024 metų lėšas periodinių leidinių prenumeratai. Dėl nuolat augančių prenumeratos kainų didesnė suma nepadėjo užprenumeruoti daugiau leidinių nei biblioteka gauna šiuo metu, tačiau jos užteko išlaikyti dabar prenumeruojamus, skaitytojų pamėgtus leidinius ir taip bent iš dalies patenkinti skaitytojų poreikius.

Rajono gyventojams užprenumeruotos populiariausių internetinių portalų „Delfi Plius“, „Lrytas Premium“ ir „15min“ pilno turinio versijos. Iš viso gauta 16 prieigų.

Bibliotekai 2024 metais 29 pavadinimų kultūrinių žurnalų ir laikraščių, papildžiusių ir pajvairinusių viešosios bibliotekos ir jos filialų dokumentų fondus, dovanavo Medijų rėmimo fondas. Tačiau gyventojų tarpe šie leidiniai yra mažiau populiarūs, daugiausiai orientuoti į specifinių sričių aktualijas.

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų – 0,5 fiz. vnt.

 Viešojoje bibliotekoje – 0,4 fiz. vnt.

📖 Joniškėlio miesto bibliotekoje – 1 fiz. vnt.

📖 kaimo bibliotekose – 0,5 fiz. vnt.

Gauti skaičiai signalizuoja apie itin mažą dokumentų gautį ir rodo, kad vienam gyventojui, išskyrus Joniškėlio miesto biblioteką, ataskaitiniais metais neteko net vienos naujos knygos.

Vienam vartotojui tenka naujai gautų dokumentų – 2 fiz. vnt.

📖 Viešojoje bibliotekoje – 1,8 fiz. vnt.

📖 Joniškėlio miesto bibliotekoje – 2 fiz. vnt.

📖 kaimo bibliotekose – 2,3 fiz. vnt.

Fondo sudėtis:

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Dalykinė literatūra (be periodikos)		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
Viešojoje bibliotekoje	88025	61488	30484	34,6	40249	45,7	17292	19,7
Joniškėlio miesto bibliotekoje	14844	12738	7952	53,6	4737	31,9	2155	14,5
Kaimo bibliotekose	145339	24591	95009	65,4	31432	21,6	18898	13,0
Iš viso VB sistemoje	248208	70398	133445	53,8	76418	30,8	38345	15,4

Dokumentų pasiskirstymas pagal dokumentų rūšis:

📖 Knygų ir serialinių leidinių – 229268 fiz. vnt.

📖 Rankraščių – 14370 fiz. vnt.

📖 Kartografinių dokumentų – 83 fiz. vnt.

📖 Natų – 190 fiz. vnt.

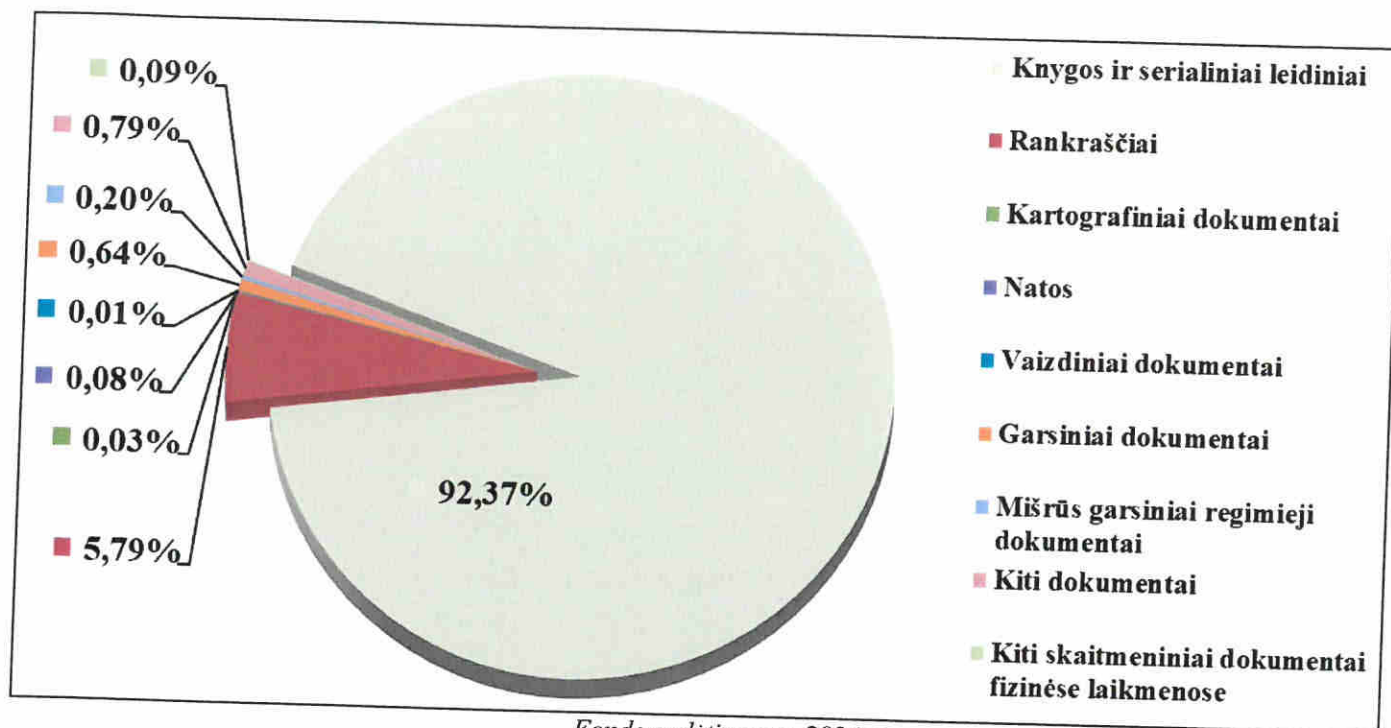
📖 Vaizdinių dokumentų – 29 fiz. vnt.

📖 Garsinių dokumentų – 1591 fiz. vnt.

📖 Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 496 fiz. vnt.

📖 Kitų dokumentų – 1971 fiz. vnt.

📖 Kitų skaitmeninių dokumentų fizinėse laikmenose – 210 fiz. vnt.

Fondo sudėtis proc. 2024 m.

Aprūpinimas dokumentais:

Vienam gyventojui tenka dokumentų – 11,3 fiz. vnt.

📖 Viešojoje bibliotekoje – 14,1 fiz. vnt.

📖 Joniškėlio miesto bibliotekoje – 14,7 fiz. vnt.

📖 kaimo bibliotekose – 9,9 fiz. vnt.

Vienam vartotojui tenka dokumentų – 47,3 fiz. vnt.

📖 Viešojoje bibliotekoje – 62,0 fiz. vnt.

📖 Joniškėlio miesto bibliotekoje – 31,0 fiz. vnt.

📖 kaimo bibliotekose – 43,4 fiz. vnt.

Fondo apsauga:

Laikantis dokumentų fondų tikrinimo plano, dokumentų fondai patikrinti Daujėnų, Diliauskų, Jurgėnų, Mikoliškio kaimo bibliotekose, Vaškų Vandos Zaborskaitės bibliotekoje ir viešosios bibliotekos Rankraštyno fonde.

2024 metais nebuvo numatyta tikrinti, tačiau keičiantis atsakingam darbuotojui buvo patikrinti ir perduoti Pumpėnų ir Krinčino kaimo bibliotekos dokumentų fondai bei po patalpų remonto Norgėlų Anastazijos Kanoverskytės-Sučylienės bibliotekoje – taip pat patikrintas fondas.

Iš viso 2024 metais patikrinta 10 fondų.

007 Programa: Bendruomenės veiklos ir jaunimo rėmimo programa.

007-03 Programos tikslas: Siekti aukštesnių mokymosi rezultatų, ugdyti aktyvų ir motyvuotą jaunimą.

007-03-02 Uždavinys: Pagerinti ir išplėsti jaunimo užimtumo veiklas bei formas.

007-03-02-06 Priemonė: Atviro darbo su jaunimu plėtra ir veiklos užtikrinimas.

Numatyti kriterijai 2024 m. veiklos plane	Pasiektas rezultatas	Įvykdymas
Atviro jaunimo centro (AJC) lankytojų skaičius – 2200	4516	↑ 2316
Unikalių AJC lankytojų skaičius – 220	845	↑ 625
Mažiau galimybių turinčių, rizikos grupei priklausančių, AJC lankytojų skaičius – 20	250	↑ 230
Jaunimo inicijuotų/suorganizuotų veiklų skaičius – 5	17	↑ 12
Dalyvauti nacionaliniame tęstiniame projekte „Atrask save“. Atnaujinti akreditaciją JRA – 2 savanoriai	Atnaujinta akreditacija – 2 savanoriai	✓ 2

Įvairios veiklos vyko **Atvirame jaunimo centre (AJC)** – organizuojamas neformalus ugdymas, ypač mažiau galimybių turintiems, verslumo ugdymui, darbo rinkai reikalingų kompetencijų ir įgūdžių įgijimui. Ataskaitiniais metais didelis dėmesys buvo skiriamas jaunimo profesiniam orientavimui, saviraiškai ir kūrybiškumui, jaunimo skaitmeninio raštingumo ugdymui, saugaus ir kokybiško laisvalaikio praleidimui.

Kasmet auga domėjimasis AJC veiklų įvairove. Jaunimas turi galimybę save realizuoti kūrybinėse dirbtuvėse, užsiėmimuose. Jaunimo iniciatyva surengtos parodos: Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokinių dailės darbų paroda; pasvaliečio keliautojo, fotografo Aldo Vaitaičio paroda „Sonder“; Juditos Mikalkevičiūtės fotografijų paroda „Dangaus vartai“; Gretos Janulytės koliažų paroda „10 istorijų“; Astos Ulos „Regėjimas“. Saviraiškai ir kūrybiškumui – organizuoti užsiėmimai: „Fraktalinis margutis“; „Iškirpkime laisvės paukštį“; fraktalinio piešimo mokymai su dailės terapeute Romualda Jankevičiūte; „Šilkinių skarelių dažymas“ šibori technika; kūrybinės dirbtuvės – Teatras ir Aš „Esu kas esu“ su menininku Raimonu Kleziumi ir kt.

Profesiniam orientavimui, verslumo ugdymui – organizuotas susitikimas su Biržų technologijų ir verslo mokymo centro konditeriais; Grupė jaunuolių svečiavosi Panevėžyje salone „ZEE INKLOVER ŽYDRŪNAS TATTOO“ („Tatuiruočių meistras – profesija“) pas kraštiečių Žydrūną Vainauską, kuris pasakojo apie profesinį kelią ir kaip atrasti savo pašaukimą; Susitikimas ir kūrybinės dirbtuvės su juvelyru, prekinio ženklo „Žalvario jūra“ įkūrėju Jurijumi Mochnačiovu; Susitikimas su ambasadoriumi, pasvaliečiu Gediminu Varvuoliu; Susitikimas-diskusija „Karjeros planavimas: nuo savęs pažinimo iki darbo pokalbio pasiruošimo“, kurį vedė karjeros konsultantė, mokymų trenerė Simona Bareikė ir neformaliojo ugdymo ir jaunimo politikos mokymų vadovas Nerijus Miginis; Susitikimas-diskusija su dainininke, aktore, žurnaliste Jurga Šeduikyte; Susitikimas su psichoterapeutu, porų, šeimų ir tėvystės, kognityvinės ir elgesio terapijos konsultantu Vaidu Arvasevičiumi; Susitikimas su fotomenininke, videografe Judita Mikalkeviče.

2024 metais buvo tęsiamas Europos solidarumo korpuso projektas „Patirtys ir susitikimai - keliai, kuriuos galiu rinktis. SpredIMAM!“.

Aktyviai bendradarbiaujama su: VŠĮ „Auto moto group“, VŠĮ „Socialinė iniciatyva“, Pasvalio Socialinių paslaugų centro darbo su šeimomis padaliniu, Pasvalio raj. savivaldybės Visuomenės Sveikatos Biuru, VO „Gelbėkit vaikus“, Pasvalio raj. savivaldybės Švietimo pagalbos tarnyba, Pasvalio Užimtumo tarnyba, Užimtumo centras „Viltis“, Pasvalio mieste ir rajone

esančiomis švietimo įstaigomis, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje esančia Atvira jaunimo erdve ir Panevėžio AJC, Pakruojo AJC, Rozalimo kultūros centru ir kt.

Taip pat Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje pratęstas savanorių priimančios organizacijos statusas. Jaunuoliai turi galimybę išbandyti save savanorystėje. Pagal šią programą viešojoje bibliotekoje savanoriavo 2 savanoriai.

Įgyvendinti 2 projektai: 1 finansuotas Pasvalio raj. savivaldybės „Psichologinės sveikatos gerinimas savęs pažinimo link“ ir baigtas įgyvendinti ES Solidarumo korpuso projektas „Patirtys ir susitikimai – keliai, kurios galiu rinktis. SprendIMAM!“.

Renginiai (priedas Nr.1)

Finansavimas. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka finansuojama Savivaldybės biudžeto lėšų, Valstybės biudžeto lėšų, Europos sąjungos lėšų ir kitų pajamų.

Patvirtintų su papildymais asignavimų panaudojimas pagal priemones 2024 metais:

Savivaldybės biudžeto lėšos:

(eurais, ct)

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas	1104770,00
Atviro darbo su jaunimu plėtra ir veiklos užimtumas	33800,00
Dokumentų fondo formavimas (spaudos prenumerata)	20000,00
Kultūrinės, šviečiamosios veiklos vystymas	17700,00
Modernių paslaugų bibliotekos lankytojams kūrimas	5000,00
Projekto "Socialiai atsakingų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims" įgyvendinimas	28500,00
IŠ VISO:	1209770,00

Valstybės biudžeto lėšos

Dokumentų fondo formavimas (knygos)	28920,00
IŠ VISO:	28920,00

Pagrindinės veiklos spec. lėšos

Bibliotekos teikiamos paslaugos (skenuavimas, kopijavimas, salės nuoma ir kitos)	2021,11
Edukacijos, iš jų:	1915,00
Per Kultūros pasą	1815,00
Iš kitų biudžetinių įstaigų	100,00
IŠ VISO:	3936,11

2024 m. patvirtintų asignavimų panaudojimas:

- Pasvalio rajono savivaldybės biudžetas – 1209770,00 Eur. (2023 m. 1083200,00 Eur.);
- Valstybės biudžeto lėšos (buvo skirtos naujoms knygoms įsigyti) – 28920,00 Eur.;

- Kitos lėšos gautos už suteiktas paslaugas 4018,21 Eur., iš jų panaudota 2021,11 Eur. prekėms ir paslaugoms susijusioms su teikiamomis paslaugomis.

- Už edukacijas per 2024 m. surinkta 1915,00 Eur. (likutis 2024 m. sausio 1 d. buvo 1142,09) panaudota iš Kultūros paso uždirbtų lėšų už suteiktas paslaugas už 2718,24 Eur.

Likutis, banko sąskaitoje, už suteiktas paslaugas 2024 m. gruodžio 31 d. yra 420,95 Eur.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka turi paramos gavėjo statusą, 2024 metais parama gauta iš visuomeninės organizacijos „Vilnoja“ 1000,00 Eur., 1,2 proc. gyventojų pajamų mokesčio parama – 295,75 Eur. Iš viso paramos gauta 1295,75 Eur, parama panaudojama teikiamų paslaugų kokybės gerinimui, naujų knygų įsigijimui, spaudos prenumeratai.

Papildomos lėšos taip pat gaunamos iš projektų. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos 2024 m. įgyvendinti 5 projektai ir 1 projektas tęstinis:

Projektas „Patirtys ir sutikimai – keliai kuriuos galiu rinktis. SprendIMAM“ buvo finansuojamas Jaunimo reikalų agentūros. Projektas buvo tęstinis. Per 2024 metus buvo panaudota 4300,19 Eur. Bendras projekto biudžetas 6690,00 Eur.

Projektas „Informacinių technologijų įtrauktis. Tarptautinė patirtis šiuolaikiniams visuomenės poreikiams“ buvo finansuotas Švietimo mainų paramos fondo. Projektas buvo tęstinis. Per 2024 m. panaudota 37980,00 Eur. Bendras projekto biudžetas buvo 48000 Eur.

Projektas „Moderni tradicija. Tvarumas mene“ buvo dalinai finansuojamas Lietuvos kultūros tarybos (programa „Panevėžio regiono tolygi kultūrinė raida“) ir Pasvalio rajono savivaldybės. Projekto biudžetas – 3600,00 Eur.

Projektą „Turiningi vasaros atradimai: bendrauju, sužinau, tobulėju“ finansavo Pasvalio rajono savivaldybė (Vaikų ir jaunimo socializacijos programa). Visas projekto biudžetas (su bibliotekos prisidėjimu) – 500,00 Eur.

Projektą „Psichologinės sveikatos gerinimas savęs pažinimo link“ finansavo Pasvalio rajono savivaldybė (Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonės). Visas projekto biudžetas (su bibliotekos prisidėjimu) – 1400,00 Eur.

2024 m. laimėtas tarptautinis projektas **„Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“** („Network of Inclusive Libraries for people of Disadvantaged social groups“), INCLUSIVE, Nr. LL-00143

Projektas yra finansuotas iš Europos Sąjungos Interreg VI-A Latvijos-Lietuvos programos 2021-2027. Viso bibliotekai skirto finansavimo suma – 228 403,21 Eur. 2024 m. iš jų buvo panaudoti 28 500,00 Eur.

Projektas bus įgyvendinamas nuo 2024 m. gegužės 1 d. iki 2026 m. balandžio 30 d.

Gautų lėšų už teikiamas paslaugas 3 metų pokytis

(eurais, ct)

Pavadinimas	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Pagrindinės veiklos spec. lėšos, iš jų:	2690,97	3533,85	4018,21
Bibliotekos teikiamos paslaugos	1558,97	2800,00	2021,11
Edukacijos per kultūros pasą	1132,00	733,85	1915,00

Iš pateiktų duomenų matyti, kad daugiausiai lėšų buvo surinkta 2024 metais už bibliotekoje teikiamas paslaugas (salės nuoma su įranga, kopijavimas, skenavimas) ir edukacijas. Tai parodo, kad mokamomis bibliotekos paslaugomis lankytojai naudojami.

**Gautų asignavimų panaudojimas 2022-2024 m.,
(Savivaldybės biudžetas, valstybės biudžetas, kitos gautos lėšos)
(eurais, ct)**

Pavadinimas	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas, iš jų:	884300,00	1018600,00	1104770,00
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	764700,00	870900,00	1004570,00
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos, iš jų:	95106,20	82200,00	85300,00
Medikamentų ir medicininių prekių bei paslaugų įsigijimo išlaidos	0,00	500,00	200,00
Ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimo išlaidos	14469,31	13400,00	13000,00
Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	5089,09	4900,00	5900,00
Komandiruočių išlaidos	1417,84	1100,00	1700,00
Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	700,00	1000,00	1600,00
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	1300,00	1700,00	2400,00
Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	30600,00	29500,00	23000,00
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	8998,86	6700,00	4700,00
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	35131,10	23400,00	32800,00
Socialinės išmokos (pašalpos)	17500,00	7000,00	7700,00
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	6993,80	58500,00	7200,00
Atviro darbo su jaunimu plėtra ir veiklos užimtumas, iš jų:	30900,0	33600,0	33800,00
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	30794,42	33400,00	33500,00
Socialinės išmokos (pašalpos)	105,58	200,00	300,00
Dokumentų fondo formavimas (spaudos prenumerata)	15300,00	17800,00	20000,00
Kultūrinės, šviečiamosios veiklos vystymas	16900,00	13200,00	17700,00
Modernių paslaugų bibliotekos	0,00	0,00	5000,00

lankytojams kūrimas			
Projekto "Socialiai atsakingų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims" įgyvendinimas, iš jų:	0,00	0,00	28500,00
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	0,00	0,00	5806,08
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	0,00	0,00	5615,92
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	0,00	0,00	17078,00
IŠ VISO:	947400,00	1083200,00	1209770,00

Pavadinimas	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Dokumentų fondo formavimas (knygos)	27688,00	26976,00	28920,00

Pavadinimas	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Pagrindinės veiklos spec. lėšos, iš jų:	2690,97	3533,85	3936,11
Bibliotekos teikiamos paslaugos	1558,97	2800,00	2021,11
Edukacijos per kultūros pasą	1132,00	733,85	1915,00

Iš viso išleista:	977778,97	1114886,15	1242626,11

Pagal pateiktus lentelėje duomenis matyti 2024 m. bendras gautų asignavimų padidėjimas (127739,96 Eur.) palyginus su 2023 m. Tai įtakojo – darbuotojų darbo užmokesčio kėlimas, transporto sąnaudos, kvalifikacijos kėlimo išlaidos, padidėjusios prekių ir paslaugų kainos.

Išvados:

Ataskaitiniais metais Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka vykdė strateginiuose planuose numatytus uždavinius ir funkcijas, stiprino Bibliotekos vaidmenį bendruomenės gyvenime, išliko atvira pokyčiams ir naujovėms. Vykde įvairias skaitymo skatinimo veiklas, rūpinosi bibliotekos teikiamų paslaugų prieinamumu. Rūpinosi bibliotekos darbuotojų kompetencijų kėlimu/tobulinimu, bibliotekų materialine baze.

Rajono bibliotekų tinklas išliko stabilus (VB, 1 Joniškėlio miesto biblioteka, 31 kaimo biblioteka). Gyventojų sutelktumo rodikliai išaugo: 2024 m. – 24,0%; 2023 m. 21,0%, o 2022 m. – 17,0%. Baziniame paslaugų šeimai pakete „Kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei skaitymo raštingumo ugdymas“ pasiektas vertinimo rodiklis – 59,25%.

Rajono bibliotekos organizavo tradicinius ir netradicinius kultūrinius, informacinius, neformalaus švietimo, edukacinius renginius, skirtus žymioms datoms, rašytojų, asmenybių, rajono bibliotekų jubiliejams ir sukaktims, knygų pristatymams. Rajono bibliotekose veikia klubai pagal

pomėgius. Renginių skaičius kasmet didėja. Sukurtos 6 naujos paslaugos – visa tai įtakojo rodiklių augimą.

Aktyvi projektinė veikla – gautas finansavimas 6 projektų įgyvendinimui – 76280,00 Eur.

2024 metai, lyginant su 2023 metais, bibliotekos fondų komplektavimui buvo palankūs – Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija 2023 metams fondų komplektavimui skyrė 28920,00 eurus (1944,00 eurų daugiau nei 2023 metais). Periodinių leidinių prenumeratai Pasvalio rajono savivaldybė skyrė 20000,00 eurų (2200,00 eurų daugiau nei 2023 metais).

Didelis dėmesys darbuotojų kvalifikacijai. Suteikta galimybė mokytis ir dalintis gerą patirtimi ne tik Lietuvos, bet ir Suomijos, Belgijos, Slovėnijos, Lenkijos, Norvegijos bibliotekose, kelti kvalifikaciją dalyvaujant mokymuose nuotoliniu būdu „Kompetencijų bibliotekoje“ ir kt.

Siekiant veiklų optimizavimo – sujungtos 5 bibliotekos su daugiaviečiais centrais.

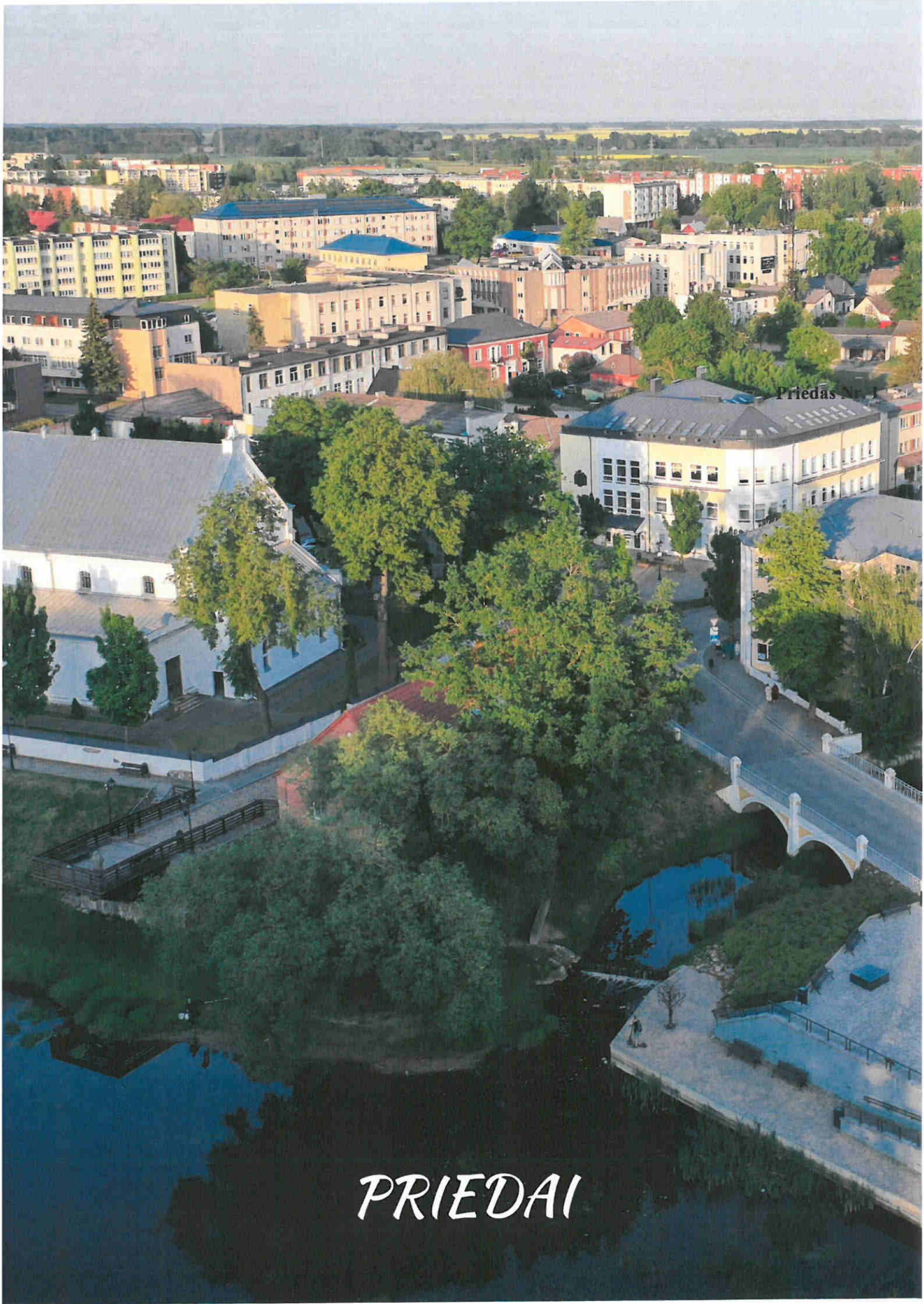
Pagerinta materialinė bazė. Į naujas patalpas perkelta Raubonių kaimo biblioteka, suremontuota dalis Joniškėlio m. bibliotekos patalpų, atliktas remontas Norgėlių Anastazijos Kanoverskytės-Sučylienės bibliotekoje.

Lankytojų patogumui pastatytas kavos aparatas Žaliojoje erdvėje.

Įrengta saulės elektrinė ant VB pastato stogo.

Reikia atnaujinti viešosios bibliotekos fasadą ir baigti remontą Joniškėlio m. bibliotekoje.

Priedās Nr. 1

PRIEDAI

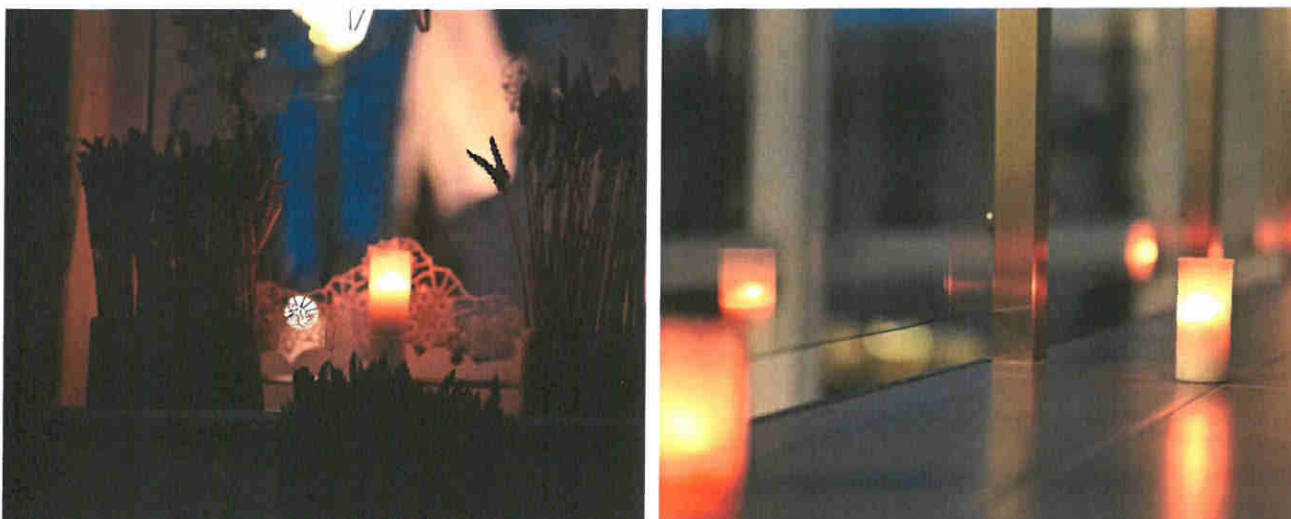

MARIAUS KATILIŠKIO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS RENGINIAI

Rajono bibliotekose suorganizuota renginių – **2206**, iš jų parodų – **621**.

2024 metais organizuoti įvairūs literatūriniai renginiai, knygų pristatymai, susitikimai su žymiais Lietuvos bei Pasvalio krašto žmonėmis, valstybinių švenčių ir atmintinų dienų paminėjimai, edukacijos, kūrybiniai užsiėmimai, ekskursijos, klubų pagal pomėgius susitikimai, renginiai Pasvalio socialinių paslaugų centre, organizuoti garsiniai skaitymai. Ataskaitiniais metais bibliotekų jubiliejus ir sukaktis minėjo: Jurgėnų, Pušaloto, Vaškų Vandos Zaborskaitės bibliotekos.

2024 metų sausio 12 dieną Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka ir jos padaliniai prisijungė prie pilietinės iniciatyvos „Pergalės šviesa“.

Iniciatyva „Pergalės šviesa“ pagerbtas Lietuvos laisvės gynėjų atminimas

Sausio 26 d. viešojoje bibliotekoje vyko žurnalisto, istoriko, muziejininko, laikraščio „Darbas“ redaktoriaus, istorijų pasakotojo, rašytojo Viktoro Stanislovičiaus knygos „Dėdės Juzės kantičkos“ (2024) pristatymas:

2024 m. vasario 6–9 d., kaip ir kasmet, paminėta Saugesnio interneto savaitė ir 21-oji Saugesnio interneto diena (vasario 6-oji), kuria siekta atkreipti dėmesį į aktualius skaitmeninius iššūkius, saugesnį naudojimąsi internetu, skaitmeninėmis technologijomis. Vyko įvairių šviečiamųjų saugesnio interneto veiklų: transliacijų, filmas „TikTok Boom“; Medijų ir skaitmeninio raštingumo mokymai gyventojams, akcijos Facebook paskyroje „Saugūs elektroninėje erdvėje“: SMS klastotės, Kaip saugiai naudotis programėle „Facebook messenger“, Sukčiavimo schemas.

Visą Saugesnio interneto savaitę bibliotekos TV ekranuose transliuotas filmukų „Pažink medijas su Klaudija“ kaleidoskopas. Interneto skaitykloje eksponuota spaudinių paroda „Interneto svarstyklės“.

Saugesnio interneto savaitė 2024

Pasvalio socialinių paslaugų centre vyko Šv. Valentino diena – vasario 14 d. – skirtas renginys „Dainuoju meilę“.

Renginį vedė ir lietuvių poetų eiles apie meilę skaitė M. Katiliškio viešosios bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Irena Povilionienė. Literatūrinę-muzikinę kompoziciją „Dainuoju meilę“ dovanojo Dienos užimtumo centro ansamblis „Dainuojančios širdys“:

Renginys „Dainuoju meilę“ Pasvalio socialinių paslaugų centre

Lietuvos Valstybės atkūrimo dieni – Vasario 16-ajai – paminėti (vasario 13–17 d.) biblioteka skelbė iniciatyvą „Iškirpkime dainuojantį paukštį“ ir inkilų gamybos dirbtuves. Bibliotekos edukatorius Dainius Vareika nufilmavo bibliotekos lankytojo lietuvių gestų kalba atliekamą Lietuvos himną – „Tautišką giesmę“. Sukurtas filmukas paskelbtas bibliotekos socialiniame tinkle „Facebook“.

Vasario 15 d. vyko rytmetys Pasvalio socialinių paslaugų centre „Žemėj Lietuvos, ažuolai žaliuos...“. Literatūrinę-muzikinę kompoziciją centro gyventojams dovanojo Dienos užimtumo centro ansamblis „Dainuojančios širdys“. Bibliotekininkė Irena Povilionienė priminė Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos svarbą ir intarpuose tarp dainų skaitė lietuvių poetų eiles.

Bibliotekos darbuotojai Vasario 16-ąją dalyvavo brolių Vileišių, Lietuvos Nepriklausomybės judėjimo veikėjų, gimtinėje, Medinių kaime. Medinių k. ažuolyne iškelta daugiau nei 100 inkilų, simboliškai reprezentuojančių Lietuvos dainų šventės „Kad giria žaliuotų“ šimtmetį. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbuotojai taip pat iškilmingai pakabino ir savąjį Atvirame jaunimo centre pagamintą inkilą:

Vasario 16-osios – Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos – veiklos bibliotekoje

Vasario 20 d. bibliotekos Žaliojoje erdvėje vyko kraštiečių, Pasvalyje gimusių, Gitanos Mileikaitės eilėraščių knygos „Sau“ (Versus, 2023) ir Pasvalio kultūros centro šokių kolektyvo vadovės Jolantos Preidžiuvienės tapybos darbų parodos „Sau“ pristatymas.

Dvi vaikystės draugės savo debiutu nustebino ir sulaukė didelio susidomėjimo iš Pasvalio bendruomenės. G. Mileikaitė, minėjo, kad sulaukusi 50-ies panoro išreikšti savo mintis, patyrimus, svarstymus, tad išleido knygą, kad paliktų prisiminimą apie save, įprasmintų gyvenimą. Savo kūryba autorės rėmė kilnius tikslus: pagalba Ukrainai bei vėžiu sergantiems vaikams:

Autorės dalijasi savo kūrybiniais išpūdziais

Gitanos Mileikaitės eilėraščių knyga „Sau“

Jolantos Preidžiuvienės piešinių paroda „Sau“ tuo pačiu pavadinimu

„Senjorai skaito lietuvių poetų eiles“. Diskutuota apie meno svarbą žmogui, eilėraščių suvokimą, išryškėjusius kartų skirtumus kūryboje. Skambėjo Dalios Teišerskytės, Justino Marcinkevičiaus, Agnės Žagrakalytės, Henriko Čigriejaus, Vlodo Braziūno, Mykolo Karčiausko, Aldonos Astrauskienės, Ievos Rudžianskaitės poezija. Dainuotos dainos pagal krinčiniečio poeto Eugenijaus Matuzevičiaus eiles.

Akimirkos iš literatūrinio renginio „Senjorai skaito lietuvių poetų eiles“

Vasario 29 d. profesoriaus Algio Mickūno filosofijos centro komanda bibliotekoje surengė virtualų susitikimą su Atėnuose (JAV) gyvenančiu krikliniečiu, 2023 m. Pasvalio krašto garbės piliečiu, Ohajo universiteto filosofijos profesoriumi Algiu Mickūnu. Renginys transliuotas ir tiesiogiai „Youtube“ platformoje.

Kraštietį filosofijos profesorių kalbino joniškėlietis istorijų pasakotojas Viktoras Stanislovaitis. Dėdę Algį (A. Mickūnas prašo visų taip į jį kreiptis) kvietimu vasarą atvykti į Pasvalį pasveikino meras Gintautas Gegužinskas, o liaudies dainomis – gimtųjų Kriklinių mišrus vokalinis ansamblis „Kryklė“. Kalbėtasi apie viską apimančią meilę Tėvynei ir šalia esančiam, filosofinį padūkimą, dialogo paieškas, jautrių prisiminimų apie bėgimą nuo karo:

Filosofijos centro koordinatore Kotryna Kraptavičiūtė susirinkusiesiems pristato renginio svečius

Kraštietį filosofijos profesorių kalbino joniškėlietis istorijų pasakotojas Viktoras Stanislovaitis

2024 m. kovo 1 d. bibliotekoje buvo surengtas susitikimas-diskusija „Žurnalui „Šiaurietiški atsivėrimai“ 25-eri: kokią žinią Lietuvai siunčia Pasvalio kraštas?“.

Apžvelgta žurnalo leidyba, pristatytos specialiai šiai sukakčiai sukurtos skaidrės „Mūsų visų brandinti „Šiaurietiški atsivėrimai“. Susitikimą-diskusiją moderavo lietuvių kalbos mokytoja Regina Grubinskienė. Susirinko redakcinė kolegija, rėmėjai, buvę redaktoriai, skaitytojai ir visi,

kuriems rūpi krašto istorijos ir kultūros žurnalas. Muzikiniu intarpu renginį pagyvino Muzikos mokyklos akordeonistas Arnas Jasiūnas (mokytoja E. Rodžienė).

Eksponuotos dvi teminės spaudinių parodos: renginio prieigose – „Atsiveriame jau 25 metus“, Interneto skaitykloje – „Šiaurietiškiems atsivėrimams – 25-eri!“. TV ekranuose rodyta virtuali paroda „Pasvalietiško molio brandinti „Šiaurietiški atsivėrimai“.

2024 m. bibliotekos „Facebook“ publikuota Pasvalio krašto žurnalo 25-ajai gyvavimo sukakčiai skirta rubrika „Šiaurietiški atsivėrimai“ mums primena“.

Apžvelgiami 25-eri žurnalo metai

Įspūdžiais dalijasi maketuotoja Jūratė Juozėnienė

LRT žurnalistė Rasa Murauskaitė

Kalba istorikas Algimantas Krinčius

Žurnalo leidėjai, autoriai bendroje nuotraukoje

Kalbininkė Genovaitė Kačiušienė

Kovo 7 d. bibliotekoje surengtas socialinių mokslų daktaro, psichologo, aktyvaus televizijos laidų dalyvio, lektoriaus, konsultanto, knygų autoriaus, tarpdisciplininio meno atstovo Tomo Lagūnavičiaus parodos „VAIZDAS NESVARBU: SVARBU KOKIA KAINA!“ atidarymas. Skaityta paskaita apie šiuolaikinio meno rinką, tendencijas, atkreiptas dėmesys į nuolatinę rinkos kaitą, pabrėžtas vizualinio turinio plitimas, dviprasmiškas technologijų, tokių kaip dirbtinis intelektas, poveikis. Nagrinėtos šiuolaikinio meno formų subtilybės, rinkos dinamika, pateikta praktinių įžvalgų besikuriantiems menininkams.

Akimirkos iš susitikimo su Tomu Lagūnavičiumi Pasvalio M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje

Nuo vasario vidurio paskelbta tris savaites trukusi iniciatyva „Iškirpkime dainuojantį paukštį“ kvietė bibliotekos lankytojus ir svečius prisidėti prie Kovo 11-osios – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos – paminėjimo. Iškirpti laisvės simboliai nutūpė bibliotekos erdvėse formuodami Lietuvos trispalvę. Jie dainų žodžiais „giedojo“ mums žinomas dainas per Lietuvos Respublikos valstybines šventes ir 2024 metais šimtmetį mininčiai Lietuvos dainų šventei „Kad giria žaliuotų“.

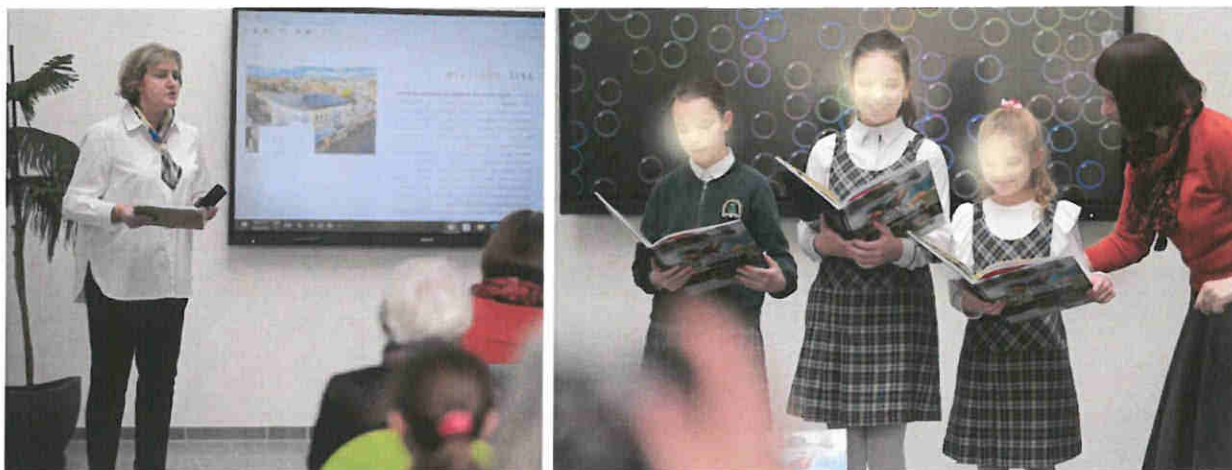

Kovo 15 d. pasvaliečiai dalyvavo respublikiniame renginyje – Nacionalinio diktanto rašyme „Rašyk. Klysk. Išmok.“ Bibliotekos Kūrybos ir mokymų erdvėje. Diktantą rašė pagal kraštiečių rašytojos Agnės Žagrakalytės kurtą tekstą „Invazinė rūšis“.

Keturioliktojo Nacionalinio diktanto rašymas bibliotekoje

Kovo 16 d. Pasvalio krašto literatų klubas „Užuovėja“ ir viešoji biblioteka surengė Knygnešio dienas skirtą literatūrinį susitikimą „Knyga neša šviesą“. Pristatytos J. Kazėnaitės-Pranskūnienės eilėraščių knygos „Tebūna šviesa“ (2024) (su knygnešės dienoraščiu) ir „Išpėk gamtos mįsles“ (antrasis leidimas, 2024). Prisimintas bibliotekos inicijuotas projektas „Knygos kelias: nuo knygnešių iki modernios bibliotekos“, kurį įgyvendinant sukurtas virtualus kultūrinis maršrutas, atkartojantis knygnešių kelius, pasakojantis ir pristatantis žymiausių krašto knygnešių, rašytojų, autorių veiklą, supažindinantis su Pasvalio krašto kultūrinio, rašytinio palikimu.

Knygnešio dienas skirtas rytmetys „Knyga neša šviesą“ bibliotekoje

Kovo 21 d. bibliotekos Konferencijų salėje literatūriniu renginiu „Nebūdamas esu gimtinėj“ paminėtos iš Pasvalio rajono Žvirgždės kaimo kilusio kraštiečio poeto, prozininko, vertėjo Mykolo Karčiausko 85-osios gimimo metinės ir Pasaulinė poezijos diena.

Renginį vedusi „užuovėjininkė“ R. Grubinskienė ir bibliotekos direktorė kalbėjo apie bibliotekos bičiulio, Pasvalio krašto leidinio „Šiaurietiški atsiverimai“ idėjos palaikytojo ir rėmėjo M. Karčiausko iniciatyvas bei meilę gimtajam kraštui. Iš Vilniaus atvykęs kraštiečių poetas, vertėjas, knygų autorius Tomas Taškauskas aptarė temą M. Karčiausko neramios širdies fenomeną, akcentavo rašytojo mėgtas istorines temas, etnografiją. 2024 m. Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje įsteigto M. Karčiausko premijos konkurso dalyviai, literatų klubo „Užuovėja“ nariai skaitė savo eilėraščius Pasvalio krašto tema.

Popietę pagyvino gimnazistų atlikta literatūrinė kompozicija „Visas pasaulis veriasi čia“ pagal A. Žagrakalytės, V. Braziūno, H. A. Čigriejaus ir Gintaro Grajausko tekstus (režisierė Asta Simonaitė), gimnazistų Eriko Atstupėno ir Smiltės Garčinskaitės dainavimas.

Tomas Taškauskas skaitė pranešimą apie M. Karčiausko neramios širdies fenomeną

Literatų klubo vadovė pasakojo apie M. Karčiausko asmenybę

Moksleivių „Drama“ būrelio narių atlikta literatūrinė kompozicija „Visas pasaulis veriasi čia“ (režisierė Asta Simonaitė)

Kovo 21-oji, Pasaulinė poezijos diena, paminėta ir bibliotekos Senjorų klubo popietėje. Bibliotekininkė I. Povilionienė susirinkusiesiems pristatė kuriančią senjorę Žydruoję Garnytę-Kalsienę ir susipažindino su jos kūryba.

Senjorų klube paminėta Pasaulinė poezijos diena

Pasaulinės poezijos dienos proga kovo 21-ąją surengtas rytmetys Pasvalio socialinių paslaugų centre „Verbų sekmadienio belaukiant“.

Bibliotekininkė Irena Povilionienė centro gyventojams priminė apie artėjančią krikščioniškojo pasaulio pavasario šventę ir su Dienos užimtumo centro lankytojų ansambliu „Dainuojančios širdys“ pradžiugino paruoštu koncertu.

„Verbų sekmadienio belaukiant“ Paslaugų centro gyventojams

Kovo 22 d. vyko kūrybinė edukacija „Šiaudinių sodų pynimas“. Arčiau susipažinti su sodų rišimo technika ir patiems išbandyti save kvietė tradicinių amatų meistrė Zita Kumpelienė.

Kovo 29 d. bibliotekoje pristatyta kraštiečių Astos Bendoraitienės sudaryta knyga „Algirdas Lukštas. Mano Mokytojas“ (2023) apie iš Pasvalio rajono Norių kaimo kilusį dailininką akvarelistą, pedagogą. Apžvelgtas dailininko gyvenimo ir kūrybos kelias, parodyta filmuotos medžiagos fragmentų. Renginio metu eksponuota Algirdo Lukšto tapytų akvarelių paroda.

Susitikimas su knygos sudarytoja A. Bendoraitiene

„Algirdas Lukštas. Mano Mokytojas“ (2023)

Prisimintos pamokos pajusti gyvenimo atspalvius

Dailininko Algirdo Lukšto tapytos akvarelės

Balandžio 11 d. Pasvalio P. Vileišio gimnazijoje vyko prof. A. Mickūno filosofijos centro komandos surengta antroji tarptautinė konferencija „Mokykla šiandien: kaip išlikti žmogumi?“

Nuotoliu dalyvavo vienas žymiausių lietuvių filosofų pasaulyje Ohajo universiteto (JAV) profesorius emeritas A. Mickūnas, gimnazijoje su susirinkusiais „gyvai“ bendravo jo mokinys, filosofijos centro rėmėjas, VU humanitarinių mokslų daktaras Žilvinas Svirgaris ir filosofijos centro koordinatore K. Kraptavičiūtė.

Mokiniai iš Pasvalio ir Pumpėnų gimnazijų pateikė bei auditorijai pristatė drąsius, atvirus ir kūrybiškus rašto darbus. Juose įvardijo mokykloje patirtas problemas, galimus jų sprendimo būdus. Filosofai A. Mickūnas ir Ž. Svirgaris, skaitydami ir komentuodami darbus, stebėjosi jaunų žmonių įžvalgumu ir brandumu.

A. Mickūno filosofijos centro renginys gimnazijoje

Kaip ir kiekvieną pavasarį, 2024 m. balandžio 23–29 d., paminėta Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė „Europos šeimoje“.

Pirmąją savaitės dieną – balandžio 23 d. – bibliotekos Žaliojoje erdvėje vyko Senjorų klubo susitikimas. Apžvelgti šiuolaikinių Europos rašytojų knygų serijos „Keliautojai laiku“ kūriniai. Po knygų apžvalgos pristatyta Dainos Bučiūnienės reljefinės-koliažinės tapybos darbų paroda. Autorė papasakojo apie kiekvieną paveikslą bei juose panaudotus iš kelionių parsivežtus natūralius elementus.

Knygų serijos „Keliautojai laiku“ ir D. Bučiūnienės reljefinės tapybos darbų parodos pristatymas

Artėjančiais Motinos dienai, balandžio 25 d., Senjorų klubo nariai – bibliotekoje surengė literatūrinę-muzikinę kompoziciją „Mama – tai kitas meilės pavadinimas“. Dainas mamoms dovanojo Pasvalio Dienos užimtumo centro ansamblis „Dainuojančios širdys“.

Koncertas bibliotekos Žaliojoje erdvėje susirinkusioms mamoms

Balandžio 26 d. vykusiu kelių dalių renginiu įprasmina Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė: apdovanota „Metų Skruzdė“, pagerbti geriausi metų skaitytojai, surengta literatūrinė-muzikinė programa „Suėjus prie žemės ribos“. Metų skaitytojo vardas už 2023 metus viešosios bibliotekos Metų skaitytojų kategorijoje suteiktas Adrijui Tuomui, Eivilei Ratkevičiūtei, Jurgitai Karčiauskienei, Irenai Reginai Pakausienei. Rajono metų skaitytojų kategorijoje – Smiltei Staleliūnaitei, Dovydui Jasiukėnui, Ritai Mitkienei. Nominacija „Sugrįžimas“ – ilgamečiam skaitytojui Algirdui Mičiuliui.

„Skruzdės 2023“ nominacija įteikta Pajiesmenių bei Kraštų k. vyresn. bibliotekininkei Egidijai Barauskienei.

Po oficialiosios dalies visi mėgavosi literatūrine-muzikine programa „Suejūs prie žemės ribos“, kurią atliko aktorius Paulius Šironas ir bardas Kristupas Černiauskas.

Pagal Nacionalinės bibliotekų savaitės tematiką papuoštas bibliotekos pastatas

Nominacija „Metų skruzdė“ – Egidijai Baranauskienei

Padėkos raštais ir prizais apdovanotieji 2023 m. bibliotekos geriausi skaitytojai

Pauliaus Širono ir Kristupo Černiausko programa „Suejūs prie žemės ribos“

Gegužės 6 d. bibliotekos Konferencijų salėje pristatyta kraštiečių art-terapijos specialistės, psichologės Angelės Šimoliūnienės trimačio vaizdo tapybos darbų paroda „Praskleidus uždaną“.

Angelės Šimoliūnienės trimačio vaizdo tapybos darbų paroda „Praskleidus uždaną“

Gegužės 7 d. bibliotekos Konferencijų salėje vykusiu renginiu „Gimtoji kalba – per spaudą ir knygą“ paminėtos 120-osios Spaudos atgavimo metinės, kalbos ir knygos dienos metinės. Renginį organizavo bibliotekoje jau metus gyvuojantis Lietuvių kalbos draugijos Pasvalio Petro Būtėno skyrius, literatų klubas „Užuovėja“ ir Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka.

LKD Pasvalio P. Būtėno skyriaus pirmininkė R. Grubinskienė apžvelgė visuomenininko iš Medinių kaimo Petro Vileišio nuopelnus atgaunant laisvą lietuvišką žodį: jo leidybinę, redakcinę veiklą lietuviško žodžio ir tautiškumo ženklų naikinimo fone. Pasvalio Katalikų moterų draugijos pirmininkė Vlada Čirvinskienė prisiminė moteris daraktores, knygnešes, spaudos darbuotojas (G. Petkevičaitę-Bitę, S. Paliulytę-Ladigienę), jų meilę gimtajai kalbai, tradicijoms. Aptartos rusifikacijos, vargo, daraktorinių mokyklų temos, padėjusios pagrindus lietuviškai pedagogikai, literatūros leidybai.

Sutiktos trys naujos Pasvalio krašto autorių, literatų klubo „Užuovėja“ narių, knygos (pirmosios P. Katkevičiaus „Vingiuotais likimo keliais“ (2024) ir A. Katkevičiūtės-Svidenienės „Ant balto lapo“ (2024) bei trečioji A. „Mintys ateina pačios“ (2024). Literatai skaitė savo eilėraščius apie mamą, meilę, tėvynę, savo kurtas satyras.

Vlados Čirvinskienės pranešimas „Moterys – daraktores, knygnešės ir spaudos darbuotojos“

Pasvaliečiai, susirinkę į Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienas skirtą renginį

Aleksandra Svidenienė skaito savo kūrybą

Bibliotekos dovanos knygų autoriams

Gegužės 14 d. Pasvalyje, prie Bernardo Brazdžionio paminklo, ir Pasvalio r. Medinių kaime šurmuliavo 60-ojo, jubiliejinio, tarptautinio poezijos festivalio „Poezijos pavasaris 2024“ renginiai. Poezijos džiaugsmu dalijosi poetai Juozas Žitkauskas, Viktoras Gulbinas, Tomas Petrulis, aktorius ir dainų autorius Giedrius Arbačiauskas su Lietuvos teatro ir kino aktore, skaitove Gražina Urbonaite. Skaitymuose dalyvavo pasvalietė literatė Skirmantė Tirilytė bei iš Medinių kaimo kilusi poetė Elvyra Pažemeckaitė. Festivalio dalyviai pristatė ir padovanojo jiems po „Poezijos pavasaris 2024“ almanachą su savo autografais. Po renginio Pasvalyje poetų vakare laukė poezijos skaitymai „Didžiųjų Vileišių Mediniuose“ kaimo turizmo sodyboje „Pelėdų medus“ Pasvalio rajono Medinių kaime.

„Poezijos pavasario 2024“ festivalis Pasvalyje, Svalios ir Lėvens upių santakoje

Gegužės 16 d. 15 val. Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos Konferencijų salėje pasvaliečiai susitiko su į jubiliejinį susitikimą atvykusi kraštiečiu profesoriumi, literatūrologu, vertėju, kelionių po Prancūziją gidu Vytautu Bikulčiumi. Svečią kalbino režisierė, jaunimo teatro studijos „Drama“ vadovė Asta Simonaitė.

70 metų gyvenimo sukaktį švenčiantis svečias papasakojo apie savo vaikystę, prisiminė mokyklos ir studijų metus. Akcentavo perskaitytų knygų įtaką savo gyvenime, užsispyrimą tapti prancūzų filologijos studentu, apie savo pirmąjį sudarytą knygų dešimtuką, apie kilusią idėją ir jos naudą. Profesorius džiaugiasi susiejęs savo gyvenimą su prancūzų kalba, literatūra, tai jam atvėrė didžiules galimybes – dirbti mokslinį darbą, dėstyti Šiaulių, Vilniaus Universitetuose, versti knygas, dirbti gidu Prancūzijoje. Knygų vertimas kraštiečiui yra menas: stengiasi išversti taip, kad žmonės jaustųsi skaitantys originalų tekstą.

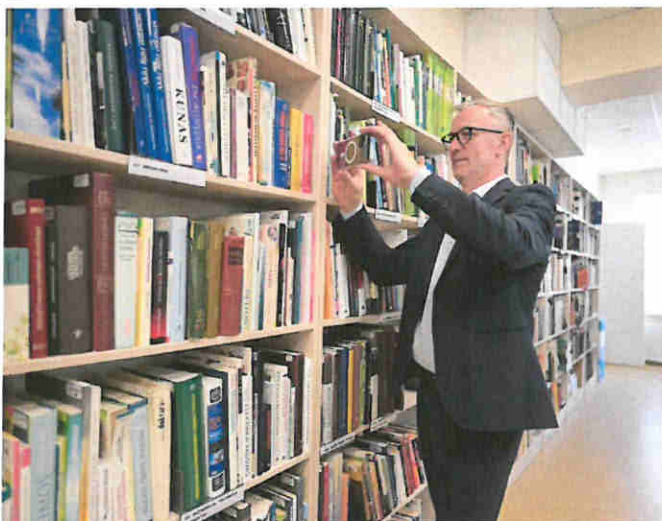
Kraštietis jau daugelį metų sudarinėja rekomenduojamų knygų dešimtkukus. Tad paklausus, kokias knygas rekomenduotų perskaityti susirinkusiesiems, paminėjo G. García Márquez „Susitikime rugpjūtį“, Jon Fosse „Baltybė“, D. Smagurauskaitės „Sugrįžimas į Veneciją“, D. Kalinauskaitės „Baltieji prieš juoduosius“.

Bibliotekoje lankėsi 70-metį švenčiantis kraštietis profesorius V. Bikulčius

Gegužės 24 d. Pasvalyje lankėsi Lietuvos kultūros ministras Simonas Kairys su viceministrais Rimantu Mikaičiu, Albinu Vilčinsku ir ministro patarėju Sigitu Šležu. Svečiai aplankė ir M. Katiliškio viešąją biblioteką, susipažino su atnaujintomis bibliotekos erdvėmis. Papasakota apie teikiamas paslaugas, edukacijas, renginius.

LR Kultūros ministro vizitas Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje 2024 m.

Gegužės 29 d. bibliotekoje apsilankė neformalaus suaugusiųjų švietimo specialistai iš Ispanijos su juos lydinčiais atstovais iš Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos. Svečiai apsilankė Garso ir vaizdo įrašų studijoje: išbandė muzikos instrumentus, dainavo ir įrašė dainų; supažindinti su rašytojo Mariaus Katiliškio atminimo kambariu, Jono Mikelinso biblioteka. Po ekskursijos kultūrinės veiklos vyriausioji vadybininkė Edita Jareckaitė pristatė bibliotekos veiklas, įgyvendintus bei įgyvendinamus projektus.

Neformalaus suaugusiųjų švietimo specialistų iš Ispanijos vizitas

Birželio 5 d. Pasvalio viešojoje bibliotekoje lankėsi ir su teikiamomis paslaugomis susipažino senjorų klubas „Senjorų arbatėlė“ iš Biržų. Darbuotojai dalyviams pristatė naujas, modernias bibliotekos erdves. Supažindino su teikiamomis paslaugomis ir suteikė galimybę išbandyti praktiškai (interaktyvias grindis Mokymų ir edukacijų erdvėje, masažinius fotelius Kvapų ir ramybės kambaryje, terminalus Krašto galerijoje bei Mariaus Katiliškio atminimo kambaryje).

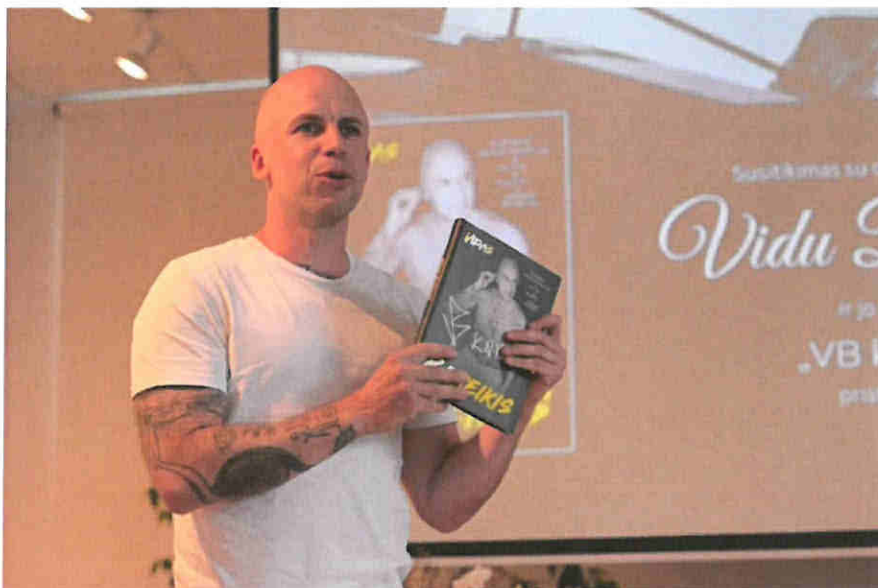

Bibliotekos paslaugomis domėjosi senjorų klubas iš Biržų

Birželio 10 dieną bibliotekoje svečiavosi charizmatiškasis aktorius, režisierius, dainininkas ir televizijos laidų vedėjas Vidas Bareikis. Visiems susirinkusiems jis pristatė savo pirmąją knygą „VB knyga“:

Birželio 21 d. Pasvalio Lėvens ir Svalios upių santakoje, prie Bernardo Brazdžionio paminklo, surengta iškilminga B. Brazdžionio literatūros premijos teikimo ceremonija ir tradiciniai literatūriniai-muzikiniai Bernardo Brazdžionio skaitymai su „Jurbarko bardų klubo“ atliekama dainuojamąja poezija. Nuo 2018 metų – kas dvejus metus premiją skiria Pasvalio rajono savivaldybė. B. Brazdžionio literatūros premijos vertinimo komisijos pirmininkė Asta Simonaitė pristatė šių metų premijos laureatą – poetą, žurnalistą Aivarą Veiknį (komisijos pripažinimą pelnė jo eilėraščių rinkinys „Mamuto medžioklė“).

Kūrybos skaitymus pratęsė „Jurbarko bardų klubo“ koncertas, kurio metu skambėjo dainuojamoji poezija, įkvėpta Bernardo Brazdžionio kūrybos.

Akimirkos iš Bernardo Brazdžionio premijos teikimo ir muzikinių skaitymų Pasvalyje

Birželio 22 d. M. Katiliškio viešoji biblioteka Pasvalio miesto šventėje „Vys par to ūlo“ pristatė pažintinį maršrutą „Bibliotekos paslaptys“, kuriuo keliavo šventei skirto žaidimo „(Ne)pėsčias Pasvalys“ dalyviai. Kraštiečiai ir miesto svečiai atliko įdomias užduotis bei rinko lipdukus, kuriuos vėliau iškeitė į prizus. Pažintinio žaidimo „(Ne)pėsčias Pasvalys“ maršrutą „Bibliotekos paslaptys“ sudarė keturios stotelės: „Vys par to knygo“ (Knygų ir Žalioji erdvė), „Rudnosiuko linksmučiuo gimtadienis“ (Vaikų erdvė), „Neaprėpiamas Mariaus Katiliškio pasaulis“ (Mariaus Katiliškio atminimo kambarys) ir „Cookie truck“ (Bibliotekos palapinė). Didelio populiarumo sulaukęs žaidimas tapo iššūkiu miesto gyventojų ir svečių gebėjimams, sužadino vaizduotę ir praturtino naujomis žiniomis bei patirtimis.

Akimirkos iš bibliotekos veiklų per Pasvalio miesto šventę

Pasvalio miesto šventėje pasirodęs interaktyvus Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos sukurtas Medijų ir informacinio raštingumo furgonėlis „Cookie truck“ su specialiu meniu ir užduotimis sulaukė šventės dalyvių susidomėjimo. Pasvaliečiai bibliotekininkai tapo „kavos ruošimo meistrais“, serviravusiais

užduotis, kurios buvo užmaskuotos sausainių (angl. cookies) pavadinimais. Už atliktas užduotis dalyviai apdovanoti simboliniais saldžiais prizais.

Nespėjusių išmėginti šios naujovės miesto šventėje, iki liepos vidurio „Cookie truck“ furgonėlis laukė Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Žaliojoje erdveje.

„Cookie truck“ furgonėlis

Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) ir Tautiškos giesmės dienos – Liepos 6-ajai – skirtas renginys – Lietuvos tautodailininkų sąjungos (LTS) nario Kęstučio Virgilijaus Henriko Vaičiūno parodos pristatymas. Visi jo darbai – susiję su Lietuvos istorija – gamtos apsuptyje vaizduojamos pilys, bažnyčios, tiltai, kiti architektūriniai paminklai bei atmintinos vietos. Muzikinius kūrinius dovanuoja Pasvalio kultūros centro Daujėnų skyriaus meno vadovė A. Jovaišienė.

Pasvaliečiams pristatyta tautodailininko K. V. H. Vaičiūno paroda

Liepos 26 d. bibliotekos Konferencijų salėje vyko parodos „Žvilgsnis į horizontą“, skirtos kraštiečiui menininkui, vitražistui, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatui profesoriui Algirdui Dovydėnui (1944–2024) atminti, atidarymas.

Iš Pasvalio kilęs menininkas liepos 11 dieną būtų šventęs savo 80-metį. Į Pasvalį atvyko buvusi A. Dovydėno studentė, Vilniaus dailės akademijos (VDA) docentė, vitražo dailininkė Ieva Paltanavičiūtė. Ji dalijosi prisiminimais apie dailininką. Menininko šeimą atstovavo žmona, keramikė Nora Blaževičiūtė, prisiminė profesoriaus jaunystės metus, menininko karjeros pradžią, buriavimą per Atlantą.

Liepos mėnesį prisimintas iš Pasvalio kilęs vitražo meistras Algirdas Dovydėnas

2024 metų rugpjūčio 23 d. **sukako 35 metai, kai lietuviai su latviais ir estais iškovojo Baltijos šalių Nepriklausomybę.** Didžiausios gyvos grandinės – „Baltijos kelio“ 35-mečiui paminėti Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka nuo rugpjūčio 19 dienos skelbė akciją „Bunda jau Baltija“. Kvietė sudainuoti Baltijos kelio himnu tapusią dainą visomis trimis kalbomis bibliotekos Garso įrašų studijoje.

Atliekama Baltijos kelio himnu tapusi dainos „Bunda jau Baltija“

Rugpjūčio 23 d. vyko edukacinė-kūrybinė pamoka **„Draugystės apyrankė“**, skirta Baltijos kelio 35-mečiui paminėti. Visi dalyviai entuziastingai pynė apyrankes iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavų spalvų, mokė vieni kitus naujų technikų ir padėjo šiame kūrybiniame procese.

Rugsėjo 20 d. bibliotekos Konferencijų salėje paminėtos lietuvių literatūros klasiko, JAV išeivijos rašytojo, buvusio Pasvalio viešosios bibliotekos vedėjo Mariaus Katiliškio (Albino Vaitkaus) 110-osios gimimo metinės. Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išeivijos instituto mokslininkė, literatūrologė prof. D. Kuizininė skaitė pranešimą „Marius Katiliškis: žvilgsnis į klasiko kūrybą ir atminimo įprasminimą“.

Profesorė renginio metu nuotoliu kalbino Los Andžele (JAV) gyvenančią rašytoją Birutę Putrius, romano „Paklydę paukščiai“ (2019 m.) apie išeivių gyvenimą Jungtinėse Amerikos Valstijose, autorę.

Po renginio svečiai apsilankė rašytojo M. Katiliškio atminimo kambaryje, apžiūrėjo dvi rašytojui skirtas parodas: „Minime M. Katiliškio 110-ąsias gimimo metines“ bei nuotraukų ir dokumentų parodą „Štai, aš sugrįžtu, kad būtume kartu“.

Akimirkos iš Mariaus Katiliškio 110-ųjų gimimo metinių minėjimo

Rugsėjo 27 d., įgyvendinant bibliotekos projektą „Mariaus Katiliškio pasaulio begalybėje“, surengtas antrasis M. Katiliškio 110-ųjų gimimo metinių paminėjimo renginys: literatūriniai rašytojo kūrybos skaitymai M. Katiliškio sodybvietėje Katiliškių k. (Žagarės sen., Jonišio r. sav.).

Pasvalio bibliotekos darbuotojai ir Pasvalio rajono literatų klubo „Užuovėja“ nariai viešėjo Katiliškių kaime ir susitiko su Jonišio klubo „Audruvė“ literatais (vadovaujami Alinos Jonaitienės) bei rašytojo dukterėčia Dale Ginčiene. Čia vyko pasvaliečių ir joniškiečių literatūriniai skaitymai, prisiminti Mariaus Katiliškio gyvenimo epizodai: gyvenimas Katiliškėse ir Pasvalyje. Aplankė rašytojo tėvų ir kitų artimųjų kapus Žagarėje.

*Akimirkos iš renginio rašytojo sodybvietėje, lankymosi artimųjų kapinėse ir Žagarės miesto aikštėje
(Mariui Katiliškiui skirtas suolelis)*

Spalio 3 d. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje paminėta Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena:

Bibliotekoje paminėta tarptautinė pagyvenusių žmonių diena

Spalio 4 d. bibliotekoje vyko dokumentinio filmo „Kai datos nesvarbu“ (apie Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatę Liūnę Sutemą) peržiūra ir susitikimas su šio filmo kūrybine komanda. Dalyvavo iš Čikagos (JAV) atvykę filmo prodiuserė, JAV „Poezijos pavasarių“ organizatorė, leidėja Sandra Avižienytė ir režisierius, dokumentinių filmų kūrėjas, Amerikos lietuvių televizijos įkūrėjas Arvydas Reneckis.

Pasitelkę dokumentinę medžiagą, poetė S. Avižienytė ir režisierius A. Reneckis atvėrė poetės vidinį vienatvės pasaulį. Rodyti atskiri filmo segmentai (autentiški dokumentinėje medžiagoje užfiksuoti Liūnės Sutemos pasakojimai apie jos kūrybą, gyvenimo istoriją bei patirtis), pasidalyta išpūdziais. Išgirstos režisieriaus A. Reneckio įžvalgos apie susitikimuose su Liūne Sutema užfiksuotus jos asmenybės bei gyvenimo istorijos faktus. Nepamirštas liko ir rašytojas

Marius Katiliškis. Jo vardo atminimo kambarį savo apsilankymu pagerbė, įsiamžino ir svečių knygoje įrašą paliko filmo kūrybinės komandos nariai.

Bibliotekoje parengta paroda „Prisimenant Zinaidą Nagytę-Katiliškienę (Liūnę Sutemą)...“.

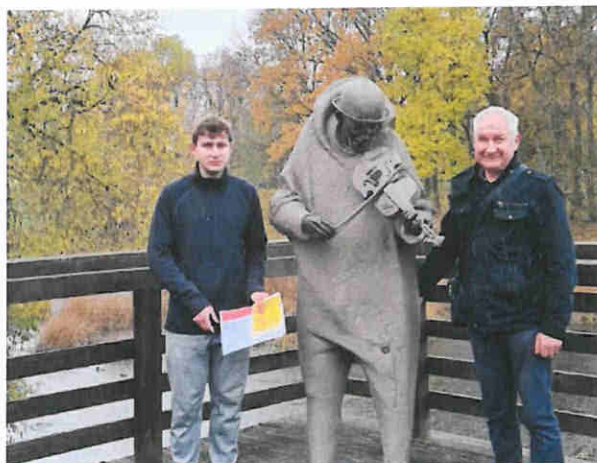

Akimirkos iš susitikimo su A. Reneckiu ir S. Avižienyte Pasvalio bibliotekoje

Kasmet, spalio mėn. vyksta tarptautinis žmogaus teisių dokumentinių festivalis „Nepatogus kinas“. Pasvalio Mariaus Katiliškio biblioteka ir padaliniai 2024 m. prisijungė prie šio tinklo ir bibliotekų lankytojai galėjo žiūrėti festivalio filmus („Šventiesiems stebint“, „Metų namų šeimininkė“, „Hana ir Krokodilas“, „Laimės agentas“, „Ir aš suaugusi“, „Ar man čia yra vietos?“, „Ant bedugnės krašto“) nemokamai.

Jau trečią kartą Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka (2024 m. spalio 24–31 d.) kvietė dalyvauti suaugusiųjų Medijų ir informacinio raštingumo veiklose – paskaitose, diskusijose, orientavimosi žygyje ir t. t. **Spalio 26 d. – MIRKT orientacinį žygį „Taigi viską žinau...“.** Dalyvavusieji, atvykę į bibliotekos Interneto skaityklą, gavę apylinkės maršrutą, atsakinėjo į įvairius medijų ir informacinio raštingumo klausimus, susipažino su Pasvalio krašto įdomybėmis, lankytinomis vietomis, sprendė galvosūkius ir vykdė užduotis.

Akimirkos iš orientacinio žygio „Taigi viską žinau...“ Pasvalyje

Spalio 23 dieną bibliotekoje įvyko susitikimas su filosofu, poetu, rašytoju, dėstytoju, dainų tekstų autoriumi doc. dr. Liutauru Degėsiu:

Akimirkos iš susitikimo su filosofu, rašytoju Liutauru Degėsiu Pasvalio bibliotekoje

Spalio 26 d. bibliotekos Konferencijų salėje vyko literatūrinė šventė „Dėliojasi minčių vitražai“. Renginį vedė Literatų klubo „Užuovėja“ pirmininkė Regina Grubinskienė, muzikinę atmosferą kūrė Renata Kaziliūnienė. Pristatytos naujos poezijos knygos – Aldonos Astrauskienės „Gyvenimą reikia girdėti...“ (2024) ir Valerijos Pelegrimaitės-Jurgilienės „Godos, mano godos...“ (2024). Pasidžiaugta nauju kūrėju klube – prozininku ir dailininku Daliumi Kaziliūnu, tapusiu 32-uju Literatų klubo „Užuovėja“ nariu.

Akimirkos iš literatūrinio renginio „Dėliojasi minčių vitražai“

Lapkričio 4 d. bibliotekoje vyko susitikimas su Belgijoje gyvenančia kraštiete, kūrėja Agne Žagrakalyte ir jos naujausio eilėraščių rinkinio „Liekamieji reiškiniai“ (2024) pristatymas.

Susirinkusieji klausėsi A. Žagrakalytės skaitomų naujausių eilių, pasakojimų apie istorijas, sužinojo apie jos kūryboje pulsuojančius autentiškus gyvenimo fragmentus – draugių istorijas, kraštotyros pasakojimus, tėvų prisiminimus. Viešnia papasakojo apie *kendo* – japonų kovos meną, kurį praktikuoja jau ne vienerius metus.

Susitikimas su kraštiete A. Žagrakalyte ir jos knygos pristatymas bibliotekoje

Projektas „Moderni tradicija. Tvarumas mene“. Žaliojoje erdvėje poetas Vladas Braziūnas ir menininkė Milda Paukštė, kartu su Vileišio gimnazijos trečiokais, kūrė projektinio renginio – poezijos ir vizualaus meno sintezę:

Lapkričio 6 d. bibliotekos Žaliojoje erdvėje įvyko antrosios kūrybinės dirbtuvės „Moderni tradicija. Tvarumas mene“, kur susibūrė kūrėjai ir gimnazistai. Poetė, rašytoja, filosofė Aušra Kaziliūnaitė pristatė savo penktąją poezijos knygą „Jūros nėra“, vėliau su menininke Daiva Zalogiene jaunieji kūrėjai pasinėrė į neįprastą kūrybos procesą.

Lapkričio 8 dieną Žaliojoje erdvėje Senjorų klubo nariai dalyvavo kūrybiniame užsiėmime ir išmėgino naują veiklą – mezgimą pirštais:

Senjorų klubas sudalyvavo kūrybinėse dirbtuvėse „Mezgame be virbalų“

Lapkričio 8 d. viešojoje bibliotekoje įvyko parodos „Sugrįžimas“, skirtos kraštiečiui dailininkui Vytautui Narečioniui (1924–1994) atidarymas: Dalyvavo menininko šeimos nariai: keramikė Raminta Narečionytė Polikšienė, grafikos dizaineris Vilmas Narečionis, geodezininkas Tomas Narečionis bei meno galerijos „FOJĖ“ įkūrėja Edita Tamulytė. Svečiai pasidalijo istorijomis apie menininką, jo kūrybą.

Renginį vedusi bibliotekos direktorė D. Abazoriuvienė ir menininko šeimos narė R. Narečionytė Polikšienė nostalgija prisiminė Raguvos mokyklos pedagogą, direktorių bei nepaprastai talentingą menininką V. Narečionį

Akimirkos iš bibliotekoje vykusio parodos „Sugrįžimai“ atidarymo renginio

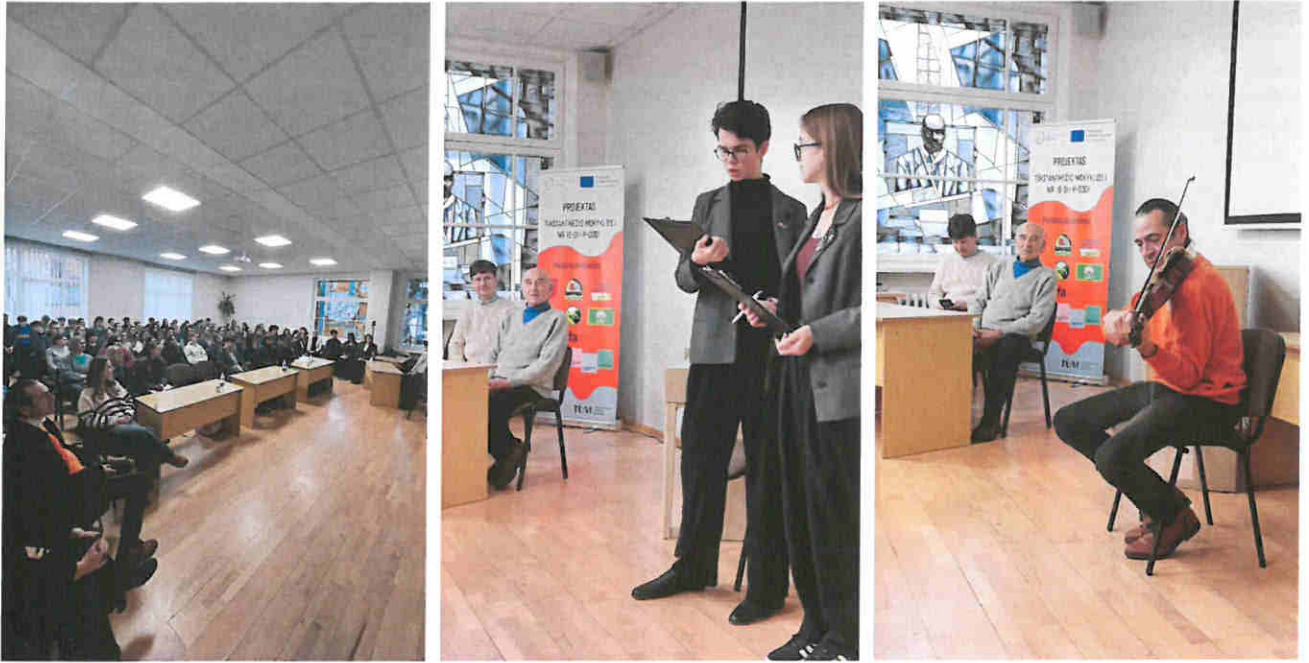
Lapkričio 17 dieną – Tarptautinę neišnešiotų naujagimių dieną – Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji bibliotekos pastatas buvo apšviestas purpurinės spalvos šviesa – sudalyvauta akcijoje „Padėkite Ankstukams užaugti“. Biblioteka paskelbė akciją „Padėkite Ankstukams užaugti“, kurios metu kvietė megzti rūbelius ankstukams. Surinkus numegztus rūbelius, pristatė neišnešiotų naujagimių asociacijai „Neišnešiotukas“:

Akcija „Padėkite Ankstukams užaugti“

Lapkričio 26 dieną Pasvalio P. Vileišio gimnazijoje vyko trečioji moksleivių filosofijos konferencija „Mokykla šiandien: kaip lygybė siejasi su laisve?“, kurią organizavo M. Katiliškio viešoji biblioteka ir P. Vileišio gimnazija. Į konferenciją iš Amerikos atvyko Amerikos atvyko Ohajo universiteto profesorius kriklinietis A. Mickūnas ir kolega Ž. Sviraris iš Vilniaus universiteto. Konferencijoje taip pat dalyvavo pasaulinio garso smuikininkas Martynas Švėgžda von Bekker bei jaunųjų filosofų bendruomenės narė Elija Svirarytė.

Akimirkos iš trečiosios filosofijos konferencijos gimnazijoje 2024-aisiais

Lapkričio 29 d. Pasvalio bibliotekos Konferencijų salėje vyko rašytojos, biblioterapeutės prof. dr. Jūratės Sučylaitės naujausios knygos istorinio romano „Immanuelio kelias“ (2024) pristatymas. Rašytoja dalijosi kūrybos užkulisiais, pasakojo apie Prūsijos laikų gyvenimo tyrinėjimus, sunkumus įsivaizduojant istorinį kontekstą. Knygoje talentingai atskleistos ne tik filosofinės Kanto vertybės, bet ir jo asmenybės subtilybės, vidinis pasaulis.

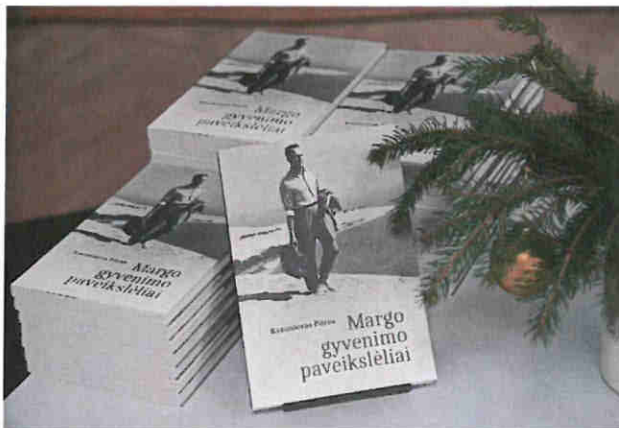

J. Sučylaitės romano „Immanuelio kelias“ (2024) pristatymas pasvaliečiams akimirkos

Gruodžio 6 d. – per 527 miesto gimtadienį – bibliotekoje vyko kraštiečio žurnalisto, literato, vertėjo Kazimiero Pūro (1926–2023) prisiminimų knygos „Margo gyvenimo paveikslėliai“ (2024) pristatymas. Knygos sutiktuvėse dalyvavo K. Pūro šeimos nariai: dukros

Auksė Kuokštienė, Nomedą Jokubaitienė, sūnus prof. Dainius Pūras, žentas akademikas Alvydas Jokubaitis, anūkas Šarūnas Jokubaitis. Renginyje rodyti Jono Jakimavičiaus filmuoti dokumentiniai kadrai, kuriuose Kazimieras Pūras dalijasi mintimis apie kūrybą, Kiemėnų kaimą ir Pasvalį. Renginyje eksponuota paroda „Prisiminimų paveikslėliai“, skirta kraštiečiui atminti.

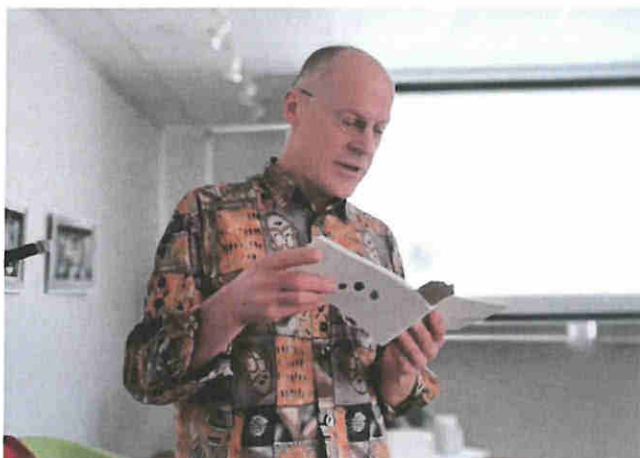
Pasvalio miesto 527-ajam gimtadieniui skirtas bibliotekos renginys

Artėjant didžiausioms metų šventėms vyko kūrybinės dirbtuvės „Šiaudiniai eglutės žaisliukai“, kurias vedė ir jaukius rankų darbo žaisliukus – žvaigždes padėjo susikurti edukatorė Renata Nevulytė.

Gruodžio 12-ąją bibliotekoje vyko susitikimas su poetu, fotografu, eseistu, miniatiūristu, kultūros apžvalgininku, eksperimentalistu Ričardu Šileika ir pristatyta jo fotografijų paroda „Mizanscenos“ – atspindinti kasdienybės grožį ir netikėtumus. Renginyje autorius skaitė ištraukas iš naujausios knygos „Pertrauka“, kurią apibūdino kaip kasdienybės dienoraštį ir fragmentus iš „Ričardo Šileikos vardo provincijos nr. 345“ – tekstai apie Pasvalį su humoro ir filosofijos prieskoniu.

Parodos „Mizanscenos“ pristatymas

2024 METŲ RENGINIAI VAIKAMS

Kovo 10 d. bibliotekos konferencijų salėje vyko dailiausių konkursų „**O rašto tas grožis!**“ apdovanojimų šventė. Šis konkursas skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti ir rengiamas jau penktus metus. Buvo apdovanoti dvylika gražiausių rašančių mokinių. Apdovanojimų šventę vedė bibliotekos savanoriai: Ieva Rapševičiūtė ir Juozas Sakalauskas.

Dailiausių konkursų „O rašto tas grožis!“ apdovanojimų šventės akimirkos

Kovo 16 d. bibliotekos Žaliojoje erdvėje vyko literatūrinis renginys „**Knyga neša šviesą**“, skirtas Knygnešio dienai paminėti.

Akimirkos iš renginio „Knyga neša šviesą“

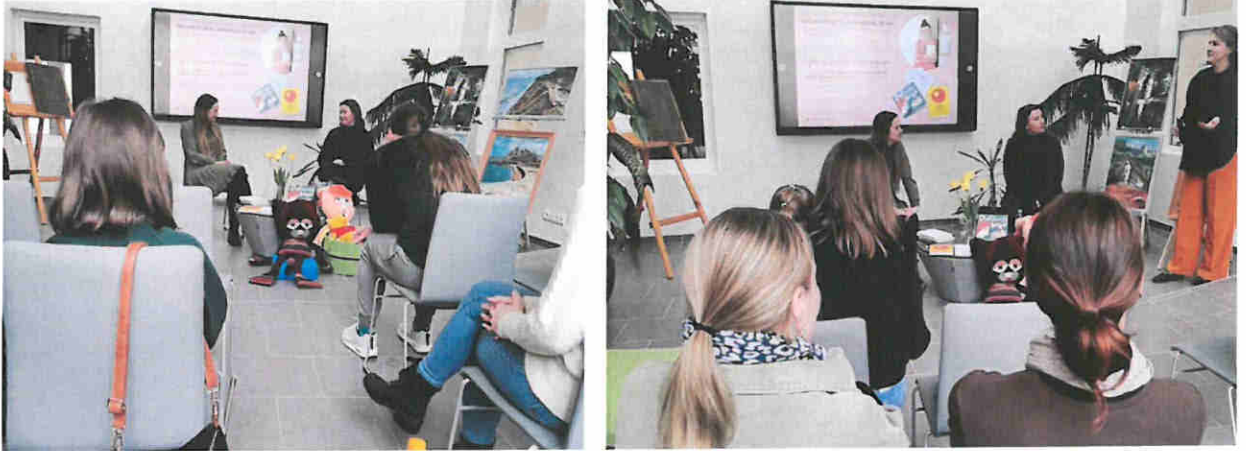
Kovo 26 d. vyko susitikimas su rašytoju Mariumi Marcinkevičiumi ir dailininke Lina Itagaki ir jų knygos „Mergaitė su šautuvu“ pristatymas. Renginio metu vyko kūrybinės dirbtuvės.

Susitikimo akimirkos

Balandžio 23 d. vyko susitikimas su psichologe, gešaltinės psichoterapijos praktike, psichologijos studijos šeimai „Natūrali Motinystė“ ir tinklaraščio „Ryšyje“ įkūrėja Egle Lukinaite-Vaičiurgiene. Vyko diskusija apie tėvystės džiaugsmus ir iššūkius, kylančius jausmus ir susidūrimus su prieštariniais patarimais.

*Pokalbį moderavo Pasvalio knygų klubo įkūrėja
Simona Maračinskienė*

Balandžio 25 d., Nacionalinės bibliotekų savaitės metu, vyko susitikimas su rašytoja, dailininke Una Lune (Ina Lukauskaite) ir jos knygos „Lapė Salegna“ pristatymas.

Autorė pristato savo knygos kūrybos kelią

Gegužės 22 d. Prie senojo tilto, prie Antanėlio skulptūros, vyko popietė, skirta Tarptautinei vaikų gynimo dienai. Į Pasvalį atvyko „Tavo Teatriukas“ aktoriai su spektakliu „Labai sena Princesių ir Piratų istorija“. Mažieji pasvaliečiai klausėsi sekamos nuotykių istorijos. Vaikai kartu dalyvavo spektaklyje ir kūrė pasakos siužetą, lankstė popierinius laivelius:

Birželio 14 d. skelbtoje Skaitymo skatinimo programos akcijoje „**Tėčiai skaito vaikams**“ (kurią organizuoja Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka), bibliotekoje svečiavosi tėčiai: Vilhelminas Janušonis, Karolis Šimeliūnas, Arminas Vareika ir Robertas Vasilevičius, kurie skaitė ištraukas iš E. Daciūtės „Meškių istorijos“, Vytės Nemunėlio „Meškiukas Rudnosiukas“ bei Tomo Dirgėlos „Valerijonas ir Jonas gelbėja pasaulį“:

Akcija „Tėčiai skaito vaikams“

Birželio 19 d. buvo pradėtas projekto „Turiningi vasaros atradimai“ veiklų ciklas vaikams „Kvepiančios Pasvalio krašto pievelės“:

Edukatoriai Lijana ir Dainius papasakojo edukacijos dalyviams apie augalų reikšmę mūsų gyvenime, jų naudą, supažindino vaikus su gamtos tematikos knygomis.

Birželio 22 d. Pasvalio miesto šventės metu, žaidimui „(Ne)pėsčias Pasvalys“ buvo paruoštos trys užduotys apie B. Braždžionio „Meškiuką Rudnosiuką“, kurios buvo pristatytos, užėjusiems į Vaikų erdvę, šventės dalyviams: sudėliok meškiuko Rudnosiuko portretą, sudėliok tangramą „meškiukas“ ir sudainuok meškiuko dainelę.

Liepos 5 d. bibliotekos Kūrybos ir edukacijų erdvėje vyko susitikimas su rašytoja Kristina Šerkšniene, kuri pristatė savo knygą „Smagi kelionė per Lietuvą“. Šis renginys buvo skirtas Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo ir Tautiškos giesmės dienai:

Diskusija apie žymius Lietuvos žmones

Rašytoja vaikams davė užduotį – iš patalpoje esančių daiktų sudėti Lietuvos vėliavą

Rugsėjo 24 d. vyko susitikimas su aktoriumi, mokytoju, projekto „Metai su knyga“ paauglių skaitymo ambasadoriumi Juozu Ališausku.

Susitikimo dalyviai kūrė poetinės improvizacijos meno pasirodymą

Spalio 23 d. bibliotekoje svečiavosi gamtos fotografas Marius Čepulis ir vedė gamtos pamoką tema „Gyvūnų supergalios“.

Gamtininkas pasakoja apie gyvūnų super gebėjimus

Vaikai išbando svečio kamufliažinę aprangą

Lapkričio 12 d. vyko susitikimas su istoriku, humanitarinių mokslų daktaru Zigmu Vitkumi ir knygų dailininke, dizainere, vaikiškų knygų iliustratore Inga Dagile. Buvo pristatyta knyga „Lietuvos valdovai pasakoja vaikams“.

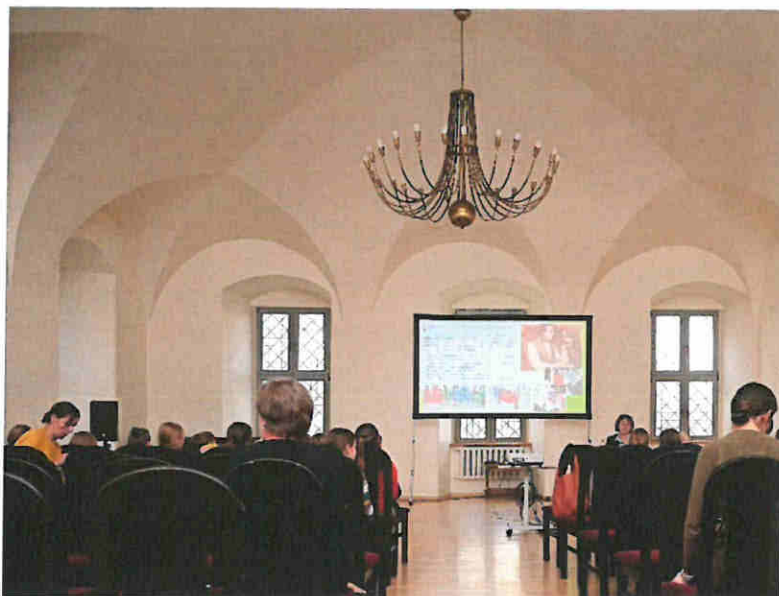
Istorikas Zigmantas Vitkus pasakoja apie knygos kūrimą

Svečiai su vaikais kalbėjosi apie visus LT valdovus

Lapkričio 22 d. Bibliotekos darbuotojai Dainius Vareika, Lijana Markevičienė ir Vaida Gabrienė viešėjo Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešojoje bibliotekoje, dalinosi edukatorių gerąja patirtimi. Vaikų literatūros skyriuje, Dainius pravedė edukaciją „Šviesos GRAFFITI“.

Biržų pilies salėje bibliotekininkams, mokytojams ir vaikams buvo pristatytos Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos edukacinės programos bei kitos veiklos.

Kolegoms pristatytos Pasvalio VB edukacinės veiklos

Mokiniai dalyvavo edukacinėje programoje „Šviesos GRAFFITI“

Edukaciniai užsiėmimai:

Ataskaitiniais metais bibliotekos vartotojams buvo vedami įvairūs edukaciniai užsiėmimai. Nauja edukacinė programa „Dvylika brolių juodvarniais lakstančių“; Pažintinė ekskursija darželiu bei pradinių klasių vaikų grupėms „Pažink biblioteką!“ ir kitos edukacinės programos: „Bitė ir aš“, „Apie meškučius“, „Kai tiki Kalėdų stebuklu“, „Pasivaikščiojimas su Andersenu“, „Apie meškiukus“.

Nauja edukacinė programa „Dvylika brolių juodvarniais lakstančių“

„Pažink biblioteką!“

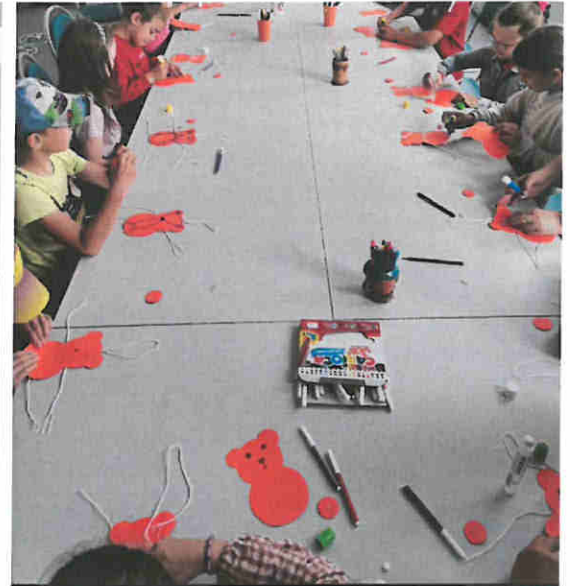
„Bitė ir aš“

Didelio populiarumo sulaukęs kalėdinis edukacinis užsiėmimas

„Pasivaikščiojimas su Andersenu“

„Apie meškiukus“

Balandžio 30 d. Vaikų skyriaus bibliotekininė iš Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos atvežė ir pristatė edukacinę užsiėmimą „Dvylika brolių juodvarniais lakstančių“.

Edukacija „Dvylika brolių juodvarniais lakstančių“

Spalio 22 d. Mokymų ir edukacijų erdvėje Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos Vaikų skyriaus darbuotojos vedė edukaciją „Pasakų mitologinės būtybės“. Viešnios vaikus supažindino su senovės lietuvių mitologinėmis būtybėmis: velniu, ragana, laume, aitvaru. Viena iš užduočių buvo naujos mitinės būtybės kūrimas.

Birželio mėnesį pravestos trys virtualios kūrybinės edukacijos „Birbynė“, „Žaidimų lenta“ ir „Lėktuvėlio laidyne“, kurias iniciavo Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos dirbtuvių „Pats sau“ komanda.

Virtualios kūrybinės edukacijos „Birbynė“, „Žaidimų lenta“ ir „Lėktuvėlio laidyne“

Garsiniai teatralizuoti skaitymai:

Vaikų erdvėje vyko **garsiniai teatralizuoti skaitymai** – darbuotojos supažindino skaitytojus su naujienomis, populiariausiomis, skaitomiausiomis knygomis, skaitė ištraukas – pasitelkdamos vaizdines priemones – teatrinės lėles.

Teatralizuoti skaitymai pagal Šarlio Pero pasaką „Raudonkepurnaitė“

Renginiai padaliniuose – kaimo bibliotekose:

Grūžių kaimo bibliotekoje, Nacionalinės bibliotekų savaitės renginyje „**Mano palydovė – knyga**“, vyko susitikimas Vaškų seniūnijos inžinieriumi, krašto apsaugos savanoriu **Svajūnu Laikūnu**, jau ne kartą vykusiu su humanitarine misija į Ukrainą. Svečias papasakojo apie Pasvalio savivaldybės komandos važiavimus į Liubarų miestelį, parodė parsivežtus daiktus: tai Ukrainos vėliava tiesiai iš fronto, kariškos emblemos, kepurė, vardinis kario žetonas, mokinių pasiūtas maišelis su šuniuko Piloto (kuris suranda sprogmenis) atvaizdu. Ir padovanotas nuostabaus grožio vyšyvankas – nacionalinius ukrainiečių drabužius:

Gulbinėnų kaimo bibliotekoje: Paskaita „Ateities karjeros perspektyvos – specialybė programuotojas“ apie programuotojo darbą papasakojo jau 10 metų šioje srityje dirbantis Mintaras Grybauskas iš Vilniaus. Paskaitoje supažindinti vaikai su programavimu ir technologijomis, bei paaikškinta kaip veikia skaitmeninis pasaulis:

Joniškėlio m. biblioteka kartu su kultūros skyriumi suorganizavo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimą ir V. Stanislovaičio knygos „Dėdės Juzės kantičkos“ pristatymą:

Jurgėnų kaimo bibliotekoje vyko bibliotekos 70-mečiui skirtas renginys „Biblioteka tai TU“ – Vakarų metu buvo žaismingai pristatyta biblioteka (sukurtas filmukas), jos veikla. Žiūrėdami filmuką „Biblioteka tai TU“, svečiai prisiminė ilgą ir prasmingą bibliotekos kelią. Renginyje buvo apdovanoti geriausi skaitytojai, bibliotekos bičiuliai, partneriai ir savanoriai. Bendruomenė įteikė nominaciją savo bibliotekai „Idėjų fabrikas“ – kultūros židinys ir bendruomenės susibūrimų vieta. Susirinkusieji nuoširdžiai linkėjo bibliotekai ilgaamžiškumo, įteikė jubiliejinį tortą ir visi drauge uždainavo „Ilgiausių metų“.

Kiemėnų kaimo biblioteka. Kiekvienais metais organizuoja tradicinę poezijos ir dainų popietę „**Nešu širdyje pavasary. Gitarų skambesys**“. Šventės metu skambėjo dainos, buvo deklamuojamos eilės. Šventėje dalyvavo ir dainas, pritariant gitara, dainavo Kotryna Kraptavičiūtė, Rasuolė Dovidonytė, Dainuojamosios poezijos ansamblis iš Vaškų „Poezijos versmė“:

Kriklinių kaimo biblioteka. *Kraštiečių šventė Antaninės*– kasmet, kartu su kultūros skyriumi, bendruomene organizuoja Kraštiečių šventę. Jos metu dėkoja ir įteikia atminimo medalius už iniciatyvas, idėjas, už aktyvų dalyvavimą ir renginiuose, ir fiziniuose darbuose, apdovanojami geriausi bibliotekos skaitytojai, savanoriai. Ir, žinoma, pasveikina visus Antanus.

Meškalaukio kaimo biblioteka. Popietė „**Nuo mažo grūdelio iki duonos kepalėlio**“– prisiminė Šv. Agotos dieną, kalbėjo apie kasdieninę duoną, piešė duonos kelią, klausėsi patarlių ir posakių apie duoną, reikėjo sugalvoti ir įminti mįsles. Išbandė rankyčių miklumą–rinko žirnius ir pupas iš kviečių. Kol atlikinėjo užduotis, bibliotekininkė iškepė duoną:

Vyko renginys Šeimos ir Vaiko dienoms paminėti „Laikas su šeima – geriausia dovana“. Bibliotekininkė vedė kūrybinius užsiėmimus „Mano raktų pakabukas“, visi stebėjo centro vaikų pasirodymą, piešė bendrą šeimų peizažą, spėliojo minkles, žaidė žaidimus. Šventę organizavo bibliotekininkė ir daugiafunkcio centro vadovė, rėmė Meškalaukio bendruomenė.

Pajiešmenių kaimo biblioteka. Protmūšis „Ar pažįsti savo kraštą?“. Protų mūšį vedė pajiešmenietė istorijos mokytoja Birutė Palijanskienė. Žaidimą sudarė 3 turai po 10 klausimų, dalyviams reikėjo prisiminti krašto įžymius žmones, datas ir gamtą. Norą išbandyti savo gebėjimus pareiškė net trys komandos: „Jaunimas“, „Orkestras“ ir „Branda“:

Pušaloto kaimo biblioteka. Pušaloto kaimo bibliotekos 85-metis. Sukakties proga prie bibliotekos pastatytas *Skaitymo suolelis* (sumeistravo pušalotietis Andrius Ališauskas) ir *Knygų namelis* (meistras Arvidas Vaičeliūnas). Suolelį ir knygų namelį palaimino klebonas Virgilijus Liuima. Simbolinę juostelę perkirpo Pasvalio rajono savivaldybės meras Gintautas Gegužinskas ir Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė. Renginyje dalyvavo seimo narys kultūros reikalams Stasys Tumėnas. Renginyje pristatyta pirmoji kraštietės Virginijos Vaškaitės-Pabrėžienės tapybos darbų paroda. Kraštietė akordeonininkė Onutė Mikolaitytė-Kupčiūnienė su trečiuoju anūku Dovu pasveikino muzikiniais kūriniais. Jos šeima gyvena Vokietijoje Hamburge. Biblioteka organizavo rašinių konkursą „Drauge su knyga“ ir visi konkurso dalyviai buvo apdovanoti prizais. Taip pat renginio metu buvo apdovanoti ištikimiausi bibliotekos lankytojai, skaitytojai, savanoriai.

Švobiškio kaimo biblioteka. Tradicinis Krašto pažinimo žygis „Susitikime prie Mūšos“. Renginį organizavo drauge su Švobiškio kaimo bendruomene, Grūžių kaimo biblioteka, Grūžių bendruomene, Kalneliškių krašto bendruomene. Žygio metu aplankė kaimyninius kaimus, bendruomenes, bibliotekas, susipažino su kito kaimo istorija, įžymiais žmonėmis. Kasmetinis žygis skatina bendrystę tarp kaimyninių bendruomenių.

Vaškų Vandos Zaborskaitės biblioteka. Biblioteka šventė savo 85-rių metų sukaktį. Renginio pradžioje buvo iškilmingai atidarytas knygų namelis. Jį pašventino Vaškų Šv. Juozapo bažnyčios klebonas Algimantas Petkūnas. Svečiai padėjo jame pirmąsias knygas. Bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė parodė filmuką, kuris supažindino su Vaškų bibliotekos 85-rių metų veikla. Renginio metu bibliotekininkė dėkojo bibliotekos lankytojams, bičiuliams, partneriams, savanoriams. Įteikė atminimo dovanas geriausiems skaitytojams. Bibliotekos sukaktimi džiaugėsi, dalijosi prisiminimais ir šiltus sveikinimo žodžius skyrė kraštiečiai: Gražvydas Balčiūnaitis, Laimutė Akvilina Vaicekavičienė, Regimantas Pilkauskas, Vitalė Bružienė, Antanas Apynis, bibliotekos bičiulė Virgilija Stonytė.

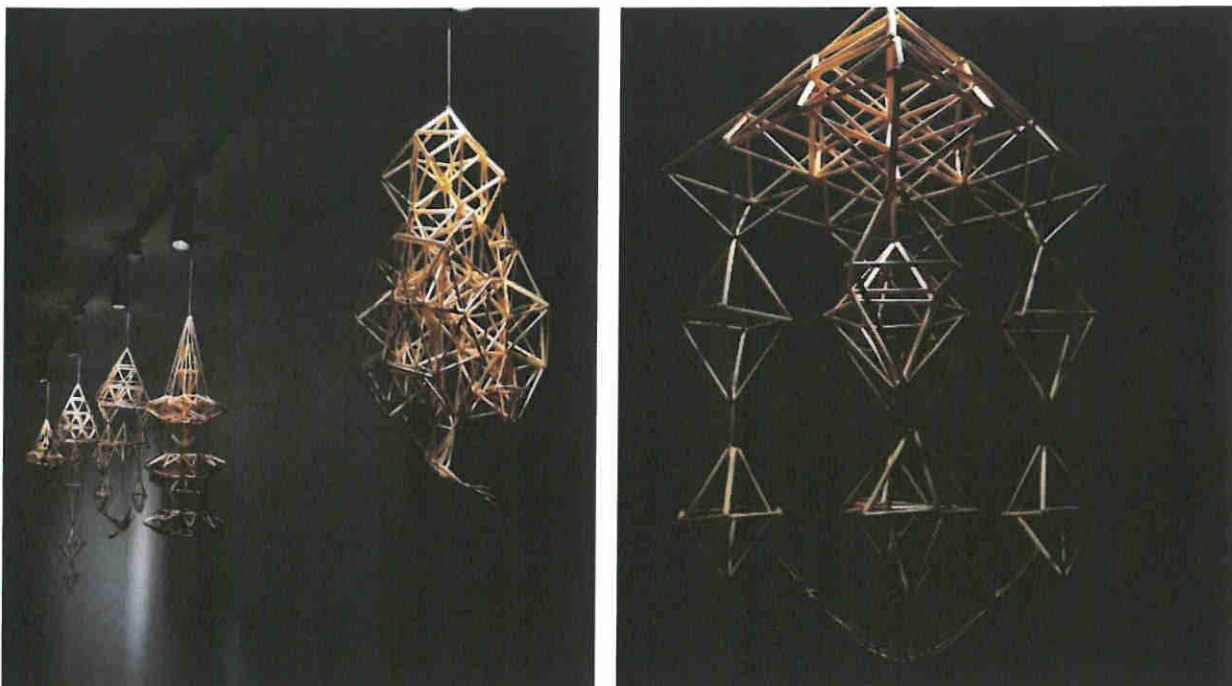
Moksleivių kūrybinio konkurso „*Eilėraščių menas ir jo interpretacija*“ baigiamasis renginys, kuris vyko jau dešimtą kartą. Šį konkursą tradiciškai organizuoja Vaškų Vandos Zaborskaitės biblioteka ir Vaškų gimnazija, jame dalyvavo 6 mokyklos iš Panevėžio apskrities:

Biržų „Saulės“ gimnazija, Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazija, Pasvalio Petro Vileišio gimnazija, Pasvalio r. Pumpėnų gimnazija, Pasvalio r. Vaškų gimnazija ir Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla.

Moksleiviai konkursui pateikė 12 kūrybinių darbų, iš kurių trys buvo pripažinti laureatais, o penki gavo paskatinamuosius prizus. Mokytojams už jų pastangas dėkota padėkos raštais ir simbolinėmis dovanomis – knygomis.

Renginiai Atviraime jaunimo centre:

Sausio 11 d. AJC eksponuota Renatos Nevulytės šiaudinių sodų paroda

Sausio 13 d. Parodos „Laisvė kurti“ atidarymas. Grafinio dizaino studentės Lina ir Justina surengė savo darbų parodą, skirtą Sausio 13-ajai paminėti:

AJC vyr. specialistė G. Gikiienė ir viena iš darbų autorių Lina Lipnickaitė

Sausio 31 d. renginys „Renkuosi profesiją“. Renginio metu profesijas pristatė Biržų technologijų ir verslo mokymo centras. Vyko diskusija apie profesinio kelio pasirinkimą, Biržų technologijų ir verslo mokymo centro siūlomas perspektyvas, specialybių poreikį ir praktikos galimybes:

Biržų technologijų ir verslo mokymo centro atstovai ir mokiniai

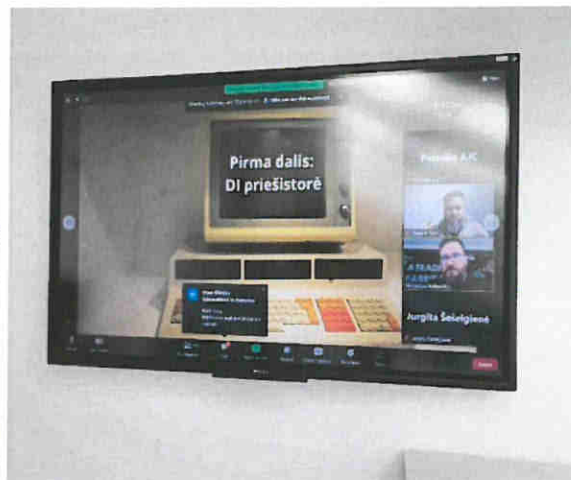
Kovo 5 d. pristatyta Astos Ulos paroda „Regėjimas“:

Dailininkė Asta Ula ir Pasvalio atviro jaunimo centro vyr. specialistė G. Gikienė

Vasario 6 d. vyko atvira nuotolinė pamoka „Ar DI pakeis žmogų“. Pamokos tikslas – išanalizuoti dirbtinio intelekto (DI) vaidmenį kūryboje ir išsiaiškinti ar DI gali nukonkuruoti žmogų kūrybinėje veikloje.

Nuotolinės pamokos dalyviai

Vasario 6 d. vyko renginys Teatras ir AŠ. Kūrybinės dirbtuvės jaunimui „Esu kas esu“, kurios tikslas – išlaisvinti protą nuo kliūčių: nuo greito mąstymo žaidimų iki paveikslėlių įkvėptų istorijų kūrimo ir jų pavertimo žaidimais be žodžių. Jaunuoliai gilinosi į ankstyvos vaikystės prisiminimus, kūrė „zombius“ ir taip formavo pozityvų mąstymą. Kūrybines dirbtuves vedė menininkas Raimondas Klezys, garsėjantis indėliu į teatrą, kiną, muziką ir edukaciją.

Menininkas R. Klezys ir Pasvalio miesto mokyklų mokiniai

Vasario 13 d. Atviro jaunimo centras šventė Užgavėnės. Jaunuoliai kūrė ir gamino papjė mašė būdu Užgavėnių kaukes, kepė blynus:

Kūrybiniai užsiėmimai – Užgavėnių kaukių gamyba

Vasario 14 d. Atvirame jaunimo centre vyko kūrybiniai užsiėmimai – širdelių gamyba

AJC iniciavo akciją „Iškirpkime dainuojantį paukštį“ ir inkilėlių gamybos dirbtuvės: Vasario 16 d. – kovo 11 d. Atviraime jaunimo centre vyko kūrybiniai užsiėmimai: inkilėlių gamybos dirbtuvėse jaunimo centro lankytojai papuošė inkilą, kuris Vasario 16-ąją, iškeliavo į Vileišių gimtinę – Medinius. Kitas inkilėlis – pagamintas iš neberekalingų daiktų, pasiliko Atviraime jaunimo centre.

Kovo 12 d. vyko renginys „Tatuiruočių meistras – profesija?“. Jaunimas susipažino su tatuiruočių meistro profesija. Svečiavosi „ZEE INKLOVER ŽYDRŪNAS TATTOO“ salone Panevėžyje, kuriame dirba kraštiečių, tatuiruočių meistras Žydrūnas Vainauskas. Kraštiečių papasakojo apie savo profesinį kelią ir pasidalijo patarimais apie tai kaip atrasti savo pašaukimą. Jaunimas eksperimentavo ant dirbtinės odos ir įgijo vertingų įžvalgų apie amato metodus ir subtilybes.

Balandžio 30 d. Renginys „Tapk juvelyru! Susikurk papuošalą pats“. Kūrybines dirbtuves vedė tautodailininkas, juvelyras, prekinio ženklo „Žalvario Jūra“ įkūrėjas Jurijus Mochnačiovas. Jaunimas išklausė tautodailininkės Marijos paskaitos apie baltų kultūrą ir tautodailę, papuošalų grupes, geometrinius motyvus ir jų reikšmes, juvelyrikos studijas Lietuvoje, atsakė į užduodamus klausimus. Kūrybinių dirbtuvių metu jaunimas mokėsi naudotis juvelyro naudojamais įrankiais - dilde, įvairių rūšių replėmis, šlifavimo popieriumi, priekalais, poliravimo priemonėmis. Susipažino su papuošalų gamybos technologijomis. Su juvelyro pagalba patys pasigamino papuošalus.

Jurijus Mochnačiovas ir jaunuoliai

Gegužės 9 d. Europos diena. Susitikimas su ambasadoriumi G. Varvuoliu. Minint Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20-metį, AJC vyko susitikimas su kraštiečiu ambasadoriumi Gediminu Varvuoliu, kuris kalbėjo apie Europos Sąjungą, jos istoriją ir vertybes, struktūrą ir Lietuvos integraciją.

AJC vyr. specialistė G. Gikiienė ir ambasadorius G. Varvuolis su moksleiviais

Gegužės 13 d. Atviraime jaunimo centre vyko kūrybinio darbo „Žaismas su technikomis“ pristatymas. Šioje parodoje eksponuoti dviejų menininkių Urtės Karoblytės

(„Žaidimas kauliukais“) ir Smiltės Tuskėnaitės („Eilėraščių iliustravimas“) piešinių ciklai. Mokytojos Leonoros Stravinskienės padedamos, gimnazistės sukūrė įspūdingus piešinius.

Urtė Karoblytė ir Smiltė Tuskėnaitė

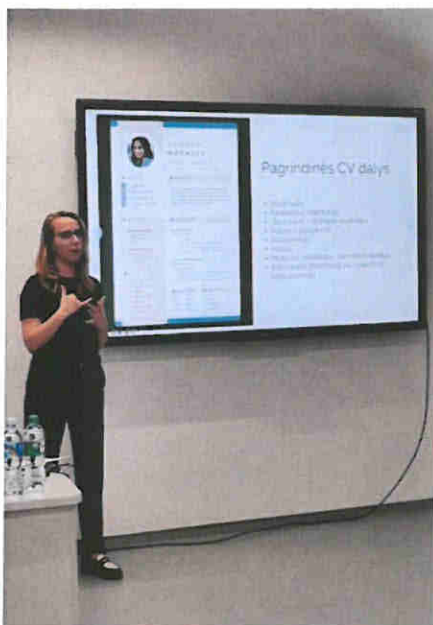
Mokytoja L. Stravinskienė

Gegužė 27 d. vyko „Mokyklų protų žaidynės“. „Mokyklų protų žaidynės“ – tai Pakruojo kultūros centro rengiamo projekto „Jaunimo festivalis „Ošiam!“ dalis, kuri vyksta Pakruojo, Radviliškio, Joniškio ir Pasvalio rajonuose. Jų tikslas – sudaryti galimybę jaunimui aktyviai ir naudingai praleisti laiką bei ugdyti komunikacinius gebėjimus. Dalyvavo 2 moksleivių komandos („Šelmiai“, „Pumpėniečiai“), kurias sudarė Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos ir Pumpėnų gimnazijos moksleiviai. Protmūšį vedė šio protmūšio organizatorius, Rozalimo kultūros centro darbuotojas Žygimantas Macevičius. Susumavus visų trijų etapų rezultatus – kelialapį į finalinį „Mokyklų protų žaidynių“ etapą Rozalime iškovojo komanda „Pumpėniečiai“ iš Pasvalio r. Pumpėnų gimnazijos.

„Mokyklų žaidynių“ dalyviai

Birželio 4 d. Mokymų ir edukacijų erdvėje vyko **susitikimas-diskusija „Karjeros planavimas: nuo savęs pažinimo iki darbo pokalbio pasiruošimo“**. Šio susitikimo pirmąją dalį vedė **Simona Bareikė** – karjeros konsultantė ir mokymų trenerė, turinti daugiau nei 10 metų darbo patirties HR srityje. Pranešėja kalbėjo karjeros klausimais, griovė mitus, skatino būti atkakliems. **Nerijus Miginis**, neformaliojo ugdymo ir jaunimo politikos mokymų vadovas, antrojoje susitikimo dalyje papasakojo apie mąstymo metodus, išbandė smagius žaidimus.

Karjeros konsultantė Simona Bareikė ir neformaliojo ugdymo ir jaunimo politikos mokymų vadovas Nerijus Miginis

Liepos 12d. Pasvalio Atviras jaunimo centras dalyvavo Krinčino miestelio šventėje, kur pristatė virtualios realybės akinius ir kitus žaidimus. Renginio metu lankytojai turėjo galimybę išbandyti naujausias technologijas:

Šventės dalyviai su virtualiais akiniais

Liepos 25 d. orientaciniame žaidime „Neprasmek!“ savo jėgas išbandė VO „Gelbėkit vaikus“ ir Pasvalio vaikų dienos centro „Visada kartu“ komandos. Žaidimas vyko Pasvalio miesto parke. Varžybų metu komandos gavo stilizuotus vietovės žemėlapius ir maršrutus. Juos buvo galima įveikti tik atlikus užduotis. Edukacijos dalyviai, sprenddami uždavinius, aplankė lankytinus parko objektus, ieškojo paslėptų kultūrinių, istorinių paminklų.

Orientacinio žaidimo „Neprasmek!“ dalyviai

Liepos 26 d. Jaunimas pristatė Erasmus+ jaunimo mainų programą „Involve to evolve“, kuri vyko liepos 17–27 d. Rumunijoje, Bagaciu miestelyje. Dalyviai papasakojo apie Erasmus+ programą, pasidalino įgytomis žiniomis, išpūdžiais. Jaunuoliai sužinojo apie kitas mainų programas organizuojančias organizacijas, jaunimo mainų tipus.

Erasmus+ jaunimo mainų programos „Involve to evolve“ pristatymas

Liepos 29 d. AJC darbuotojos Kiemėnuose, jauniems stovyklautojams vedė kūrybinius-educacinius užsiėmimus, pristatė žaislotekos interaktyvius žaidimus, žaidė savęs pažinimo ir komandinius žaidimus.

Vaikai su interaktyviais žaislais

Rugpjūčio 5 d. Pasvalio Atviras jaunimo centras dalyvavo Daujėnų miestelio šventėje, kur pristatė virtualios realybės akinius ir kitus žaidimus. Renginio metu lankytojai turėjo galimybę išbandyti naujausias technologijas ir pramogas, kurias siūlo jaunimo centras:

Rugsėjo 12 d. bibliotekos Konferencijų salėje vyko susitikimas-diskusija „Lipt stogais su Jurga“. Renginyje dalyvavo dainininkė, kompozitorė, aktorė, žurnalistė ir rašytoja Jurga Šeduikytė.

Dainininkė Jurga Šeduikytė ir susitikimo dalyvės

Rugsėjo 19 d. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Mokymų ir edukacijų erdvėje vyko susitikimas su psichoterapeutu bei porų, šeimų ir tėvystės, kognityvinės ir elgesio terapijos konsultantu Vaidu Arvasevičiumi.

Spalio 3 dieną Atvirame jaunimo centre buvo pristatyta keliautojo ir fotografo Aldo Vaitaičio paroda „Sonder“. Nuotraukose – gamtos didybė ir kelionių įspūdžiai iš Norvegijos, Švedijos, Farerų salų bei gimtosios Lietuvos.

Fotografas A. Vaitaitis

Spalio 8 d. Pasvalio atviraime jaunimo centre organizuoti fraktalinio piešimo mokymai. Mokymus vedė dailės terapeutė Romualda Jankevičiūtė. Lektorė trumpai papasakojo apie save, užsiminė, kas paskatino susidomėti fraktaliniu piešimu, kalbėjo apie jo teigiamą įtaką psichinei sveikatai, rodė savo ir kitų autorių kurtus fraktalus, pristatė darbo eigą. Dalyviai išbandė save – pasinėrė į harmoningą fraktalinį piešimą, spalvinimą.

Kūrybiniai užsiėmimai su Romualda Jankevičiūte

Spalio 15 d. Pasvalio atviraime jaunimo centre vyko Juditos Mikalkevičės fotografijų parodos „Dangaus vartai“ atidarymas. Parodoje eksponuotos autorės užfiksuotos kapinių vartų iš skirtingų Lietuvos vietovių nuotraukos.

Akimirkos iš susitikimo su fotografe J. Mikalkeviče ir fotografe Klaudija Mickevičiūte

Spalio 28–31 d. Atviraime jaunimo centre buvo švenčiamas Helovynas. Dalyviai atliko įvairias kūrybines užduotis ir komandiniais žaidimais šventė mistišką savaitę:

Lapkričio 6 d. Pasvalio atviraime jaunimo centre šventė Pyragų dieną. Dalyvavo Daujėnų Švč. Jėzaus vardo parapijos vaikų dienos centras „Kartu“. Susirinkusieji kepė obuolių pyragą. Taip pat gamino, dekoravo gėles, kurios lapkričio 11 d. įteiktos Pasvalio socialinių paslaugų centro garbaus amžiaus seneliams – paminint ir įprasminant Tolerancijos dieną:

Lapkričio 15 d. Parodos „Moderni tradicija. Tvarumas mene“ atidarymas. Paroda gimė iš kraštiečio poeto Vlodo Braziūno bei iš Biržų krašto kilusios poetės Aušros Kaziliūnaitės užrašytų posmų ir menininkių Mildos Paukštės bei Daivos Zalogienės tvarių kūrybinių sprendimų. Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokiniai ir jų mokytoja Leonora Stravinskienė sujungė poezijos pasaulius su tvariomis meninėmis interpretacijomis.

Mokytoja L. Stravinskienė ir Pasvalio P. Vileišio gimnazijos mokiniai

Gruodžio 10 d. bibliotekos Žaliojoje erdvėje vyko šventinės kūrybinės dirbtuvės „Kalėdinių puokščių kūrimas“. Kūrybinius užsiėmimus vedė gėlių salono „Gėlė'tai“ floristė Indrė Avižonytė-Paliulienė.

Floristė Indrė Avižonytė- Paliulionytė ir kūrybinių dirbtuvių dalyvės

Gruodžio 17 d. Pasvalio atvirame jaunimo centre vyko motyvacinis renginys Pasvalio policijos komisariato policijos rėmėjams ir jaunesiems policijos rėmėjams. Organizuotos Kalėdinių maišelių dirbtuvės. Svečiai dekoravo dovanų maišelius – paruošė juos būsimoms kalėdinėms dovanoms. Renginyje apdovanoti Pasvalio rajono policijos komisariato aktyviausi policijos rėmėjai:

Gruodžio 17 d. Pasvalio atvirame jaunimo centre vyko Kalėdų popietė su šilko prieskoniu. Popietės dalyviai turėjo puikią galimybę iš arčiau susipažinti su šilko dekoravimo technikomis bei vieną iš jų – Šibori – išbandyti praktiškai. Šibori – galias tradicijas turinti, iš Japonijos kilusi tekstilės marginimo technika. Susipažinti, įminti šios technikos subtilybes susirinkusiosioms padėjo psichologė Daiva Čeponienė.

Priedas Nr. 2 „Projektinė veikla“

Didelis dėmesys buvo skirtas **projektinei veiklai**. Įgyvendinti/įgyvendinami projektai:

Projektas „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims“ („Network of Inclusive Libraries for people of Disadvantaged social groups“), INCLUSIVE, Nr. LL-00143

Projektas finansuojamas iš Europos Sąjungos Interreg VI-A Latvijos-Lietuvos programos 2021-2027. Viso bibliotekai skirto finansavimo suma – 228 403,21 Eur. 2024 m. iš jų buvo panaudoti 28 500,00 Eur.

Projekto „INCLUSIVE“ tikslas – sukurti naują daugiakompleksinį, įtraukiantį „Sensorinių skaityklų su profesinio informavimo punktais“ (toliau PIP) tinklą, kuris pagerintų pažeidžiamų grupių asmenų socialinę įtrauktį bei teritorijos atžvilgiu aprėptų Panevėžio ir Šiaulių apskritys (Lietuvoje), bei Latgalos ir Žiemgalos regionus (Latvijoje).

Tinkle su profesinio informavimo punktais bus teikiamos nemokamos socialinės paslaugos pagyvenusiems žmonėms, vaikams iš socialiai remtinų šeimų, žmonėms su negalia, daugiausia dėmesio skiriant psichologinės sveikatos stiprinimui per pasiekiamumo užtikrinimą, švietimą ir profesionalią pagalbą. Be to, įgyvendinant projektą bus sukurta virtuali metodinių priemonių mokymosi platforma, padėsianti specialistams, dirbantiems pasienio teritorijoje ir už jos ribų, teikti kokybiškas paslaugas. Socialinės atskirties mažinimo kampanija „Tobulink savo įgūdžius ir jauskis gerai“, bus kuriama siekiant pakeisti nusistovėjusias visuomenės nuostatas, elgsenas, žinias apie asmenis priskiriamus socialinei rizikai. Dėl to, projekto partneriai, vykdydami projekto veiklas, sieks didinti socialiai pažeidžiamų asmenų įtrauktį Latvijos ir Lietuvos pasienio regionuose ir už jų ribų.

Projekto partneriai: Vadovaujantis partneris – Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka (LT). Kiti partneriai: VšĮ „Mokymų sinergija“ (LT), Augšdaugavos apskrities savivaldybė (LV) ir Jelgavos apskrities savivaldybė (LV).

Projekto tikslinė grupė: senjorai, vaikai iš socialiai remtinų šeimų, žmonėms su negalia. Projektas bus įgyvendinamas nuo 2024 m. gegužės 1 d. iki 2026 m. balandžio 30 d.

Projektas „Moderni tradicija. Tvarumas mene“

Projektas buvo dalinai finansuojamas Lietuvos kultūros tarybos (programa „Panevėžio regiono tolygi kultūrinė raida“) ir Pasvalio rajono savivaldybės. Projekto biudžetas – 3600,00 Eur.

Tęstinio projekto „Moderni tradicija. Tvarumas mene“ idėja – sujungti tradiciją su šiuolaikiškumu. Tradicinio literatūros žanro jungtis su moderniomis meno išraiškomis – tvarumu. Tokiu būdu, buvo kuriamas tvarus, literatūros ir meno kultūrinis produktas.

Tikslas – per literatūros ir vaizduojamojo meno sintezę stiprinti vietos kultūrinį identitetą, pristatyti savitą Pasvalio krašto literatūrinį palikimą, skatinti tvarumą, surengiant meno dirbtuvių ciklą, bei sukuriant tvarų kultūrinį produktą. Siekėme pristatyti, aktualizuoti ir įprasminti Šiaurės Lietuvos regiono, šiuolaikinius Pasvalio ir Biržų krašto, klasikinio žanro literatūros kūrėjus, sukurti savitą ir modernią literatūros ir meno sintezę, taikant šiuolaikinius tvarumo principus. Projektas siekė eksperimentuoti literatūros ir meno jungtimi, prie viso to prijungiant modernios visuomenės principus – aplinkos tausojimą ir tvarumą.

Projekto tikslinė grupė – Pasvalio krašto, Panevėžio regiono bendruomenė, besidominti literatūriniais ir meniniais regiono palikimu, jo raida ir naujomis išraiškomis.

Projekto partneriai: Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius, Pasvalio Petro Vileišio gimnazija.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2024 m. gegužės 1 d. – lapkričio 30 d.

Projektas „Turiningi vasaros atradimai: bendrauju, sužinau, tobulėju“

Projektą finansavo Pasvalio rajono savivaldybė (Vaikų ir jaunimo socializacijos programa). Visas projekto biudžetas (su bibliotekos prisidėjimu) – 500,00 Eur.

Projekto tikslas – atnaujintomis tęstinėmis veiklomis užtikrinti 7 – 16 m. vaikų bei jaunimo kultūrinių ir socialinių įgūdžių neformalųjį ugdymą Pasvalio rajone.

Uždaviniai:

1. Surengti keturių dienų įtraukiančių vasaros užsiėmimų ciklą skirtą 7 – 16 m. socialiai pažeidžiamoms grupėms, mažiau galimybių turintiems, bei kitiems Pasvalio rajono vaikams, jaunuoliams.

2. Skatinti vaikų ir jaunimo užimtumą vasaros laikotarpiu propaguojant sveiką gyvenimo būdą, aplinkos tausojimą, būvimą gryname ore.

3. Prisidėti ugdant dalyvių socialines, emocines kompetencijas, kūrybiškumą, iniciatyvumą, skatinti dalyvių bendradarbiavimą ir partnerystę.

Projekto įgyvendinimo metu buvo organizuojami keturi kūrybiniai – pažintiniai užsiėmimai „Kvepiančios Pasvalio krašto pievelės“, skirti 7 – 16 m. vaikams. Jie vyks Pasvalio M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje, Pušaloto, Meškalaukio, ir Pajiešmenų kaimo bibliotekose.

Tikslinė grupė – Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantys 7 – 16 m. vaikai.

Projekto partneriai: Pušaloto bendruomenė, Meškalaukio kaimo bendruomenė, Pajiešmenų kaimo bendruomenė.

Projekto pradžia birželio 1 d., pabaiga liepos 31 d.

Projektas „Psichologinės sveikatos gerinimas savęs pažinimo link“

Projektą finansavo Pasvalio rajono savivaldybė (Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonės). Visas projekto biudžetas (su bibliotekos prisidėjimu) – 1400,00 Eur.

Projekto tikslas: 14 – 29 m. socialinę atskirtį patiriantiems, socialiai pažeidžiamiems jaunuoliams bei jaunoms socialinės rizikos šeimoms esančių emocinės, psichologinės ir fizinės sveikatos gerinimo veiklų ir paslaugų plėtra bei įvairovės didinimas Pasvalio rajono savivaldybėje.

Šio projekto metu buvo surengti 3 renginiai – susitikimai, kurių trukmė nuo 1 iki 2 val. Tai susitikimas su psichoterapeutu bei porų, šeimų ir tėvystės, kognityvinės ir elgesio terapijos konsultantu, lektoriumi Vaidu Arvasevičiumi (pokalbiai su jaunimu ir jaunomis šeimomis apie savęs ieškojimus, neigiamas aplinkos įtakas. Piešėme fraktalus su fraktalų meistre Romualda Jankevičiūte (piešėme, atsipalaidavome, o vėliau iš to ką piešėme, mėginome pažinti save individualios konsultacijos su meistre metu). Po visų veiklų vyko savi-refleksijos jaukioje aplinkoje, prie puodelio arbatos. Galiausiai, šio projekto veiklas vainikavo floristikos užsiėmimai su „Gėlė‘tai“ floristikos salono kūrėja Indre Avižonyte-Paliulienė. Šie užsiėmimai buvo tarsi meditacija, motyvacija, savęs paskatinimas ir kartu dovana sau už didelį darbą su pačiu savimi.

Tikslinė grupė – Pasvalio rajono savivaldybės jaunuoliai nuo 14 iki 29 m., patiriantys socialinę atskirtį, turintys mažiau galimybių, nemotyvuoti, esantys iš socialinės rizikos šeimų, jaunos socialinės rizikos šeimos.

Projekto partneriai: Pasvalio socialinių paslaugų centras, Pasvalio P. Vileišio gimnazija, Pasvalio „Svalios“ progimnazija.

Projekto pradžia rugpjūčio 1 d. veiklų pabaiga gruodžio 10 d. Projektas yra tęstinis.

Tęsimas projektas **„Informacinių technologijų įtrauktis. Tarptautinė patirtis pritaikyta šiuolaikiniams visuomenės poreikiams“, 2023-1-LT01-KA122-ADU-000133556**

Projektui buvo paskirta Europos sąjungos dotacija iš Erasmus+ programos, trumpalaikiams neformalaus suaugusiųjų švietimo projektams finansuoti. Projektui finansavimą skyrė Švietimo mainų paramos fondas. Dotacijos suma – 48 000 Eur. (iš jų 2024 m. – 37980,00 Eur.)

Vykdomo projekto tikslai yra šie:

1. Vykdamas darbo stebėjimo vizitus ir dalyvaujant mokymuose, perimti ES šalių bibliotekų neformalaus suaugusiųjų skaitmeninio švietimo organizavimo bei skaitmeninės įtraukties didinimo patirtį.

2. Remiantis įgyta patirtimi parengti neformaliojo suaugusiųjų skaitmeninio švietimo veiklų organizavimo gaires Pasvalio rajono bibliotekų tinklui.

Projekto metu bus vykdomi du darbo stebėjimo vizitai Belgijos ir Slovėnijos bibliotekose, bei dalyvaujama mokymuose Belgijoje. Po jų, remiantis įgyta patirtimi, bus rengiamos neformaliojo suaugusiųjų skaitmeninio švietimo veiklų organizavimo gairės skirtos Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos rajono bibliotekų tinklui.

Projekto tikslinė grupė – Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbuotojai, vykdamas neformalaus suaugusiųjų švietimo veiklas.

Projekto partneriai: Suaugusiųjų švietimo institucija „Dante“ (Rijeka, Kroatija), Gento miesto viešoji biblioteka „De Krook“ (Gentas, Belgija), Liublijanos miesto viešoji biblioteka (Liublijana, Slovėnija). Papildomas vizitas buvo surengtas į šalia Helsinkio esančią Espoo miesto biblioteką (Suomija).

Projekto veiklos truko 15 mėn., nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2024 m. rugsėjo 30 d.

Tęsimas projektas **„Patirtys ir susitikimai - keliai kurios galiu rinktis. SprendIMAM!“ Nr. 2023-1-LT02-ESC30-SOL-000141501**

Projektui buvo skirta Europos sąjungos dotacija iš Europos solidarumo korpuso programos. Finansavimą skyrė Jaunimo reikalų agentūra. Dotacijos suma – 6 690,00 Eur. (2024 m. – 4300,19 Eur.)

Europos Sąjungos programos „Europos solidarumo korpusas“ finansuojamo projekto tikslas – įtraukti jaunuolius į visuomeninę veiklą, skatinti solidarumą, bendrų Pasvalio jaunimo karjeros problemų identifikavimą, prisidėti prie jų sprendimo ir taip surengti jiems aktualių renginių ir diskusijų ciklą, pagelbėsiantį ieškant savęs karjeros atžvilgiu.

Šis projektas yra bandymas bendrai spręsti svarbiausią ateities klausimą pabaigus vidurinio ar aukštojo mokslo įstaigą, o kas toliau? Veiklose pažinsime save ir kitus, sujungsime idėjas, dirbsime kartu ir taip pamažu eisime link bendro tikslo – pasitikėjimo savo jėgomis ir savo ateities sprendimais. Projekto metu planuojama surengti įdomius susitikimus su karjeros planavimo ekspertais, atskirų specialybių atstovais, vietos užimtumo tarnybos specialistais, darbo kolektyve bei sprendimų priėmimo mokytojais ir vadovais, tam kad jaunuoliai galėtų apsispręsti bei pagelbėtų vieni kitiems, sprendžiant svarbias ateities dilemas.

Projektą įgyvendins penkių iniciatyvių jaunuolių komanda, kuriai pagelbės ugdantysis projekto vadovas, Pasvalio atviro jaunimo centro vyriausioji specialistė Gintarė Gikienė.

Projekto tikslinė grupė jaunuoliai nuo 14 iki 30 metų.

Projekto įgyvendinamas trukso 10 mėn., nuo 2023 m. rugsėjo 11 d. iki 2024 m. liepos 10 d.

2024 M. PATEIKTI PROJEKTAI:

2024 m. pateiktos 8 projektų paraiškos. Lietuvos kultūros tarybos Kultūros rėmimo fondui buvo pateiktos 3 paraiškos („(Ne)aprėpiamas Mariaus Katiliškio pasaulis“, „Kuriančios kartos: tarp bendruomenės ir tvaraus meno“, „Pasvalio krašto etiudai“), Pasvalio rajono savivaldybei 3 paraiškos („Psichologinės sveikatos gerinimas savęs pažinimo link“, „Aš esu Pasvalio krašto dalis 2“, „Turiningi vasaros atradimai: bendrauju, sužinau, tobulėju“), Europos sąjungos programoms pateiktas 1 projektas (Erasmus+ suaugusiųjų švietimo akreditacijos projektas), Jaunimo reikalų agentūrai 1 paraiška („Kvapų ir ramybės mokykla 2“). Iš jų 2 projektai dar yra vertinami.

Bendradarbiaujant su Kauno Vinco Kudirkos viešąja biblioteka, Baltijos kultūros fondui teiktas projektas „Baltijos kelias: prisiminti, pažinti, tęsti“. Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka būtų veiklų partnerė. Tačiau projektas nebuvo finansuotas.

Kitas, veiklų partnerio statusu pateiktas projektas – „Pasvalys – Lietuvos kultūros sostinė 2027. Kultūrinės dimensijos“, teiktas Lietuvos kultūros ministerijai. Projektas gavo finansavimą.

Šiuo metu dar vertinami projektai, pateikti Kultūros tarybai, prie Kultūros ministerijos. Projektai „Kuriančios kartos: tarp bendruomenės ir tvaraus meno“ ir „Pasvalio krašto etiudai“ yra pateikti Lietuvos kultūros tarybos Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamos programos „Tolygi kultūrinė raida“ finansavimui gauti. Vertinimo rezultatai paaiškės 2025 m. vasario mėnesį.